

ఆంధ్రప్రదేశ్

308486

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 3.
సంపుటము. 3.

చెన్న పట్టణము 1917 సం॥ ఫి బ్రవరినెల 5 వ తేది సోమవారము
న శ నా మ సం వ త్స ర మా ఘ మా స శు క్ల చ తు ర్థ శి ౧౪.

No. 257

సంచిక ౨౫౭

TOJANA HAIR FOOD.

టోజానా. (కేశాహారము)

598

స్త్రీలకు వెండ్రుకలు, విలువగల భూషణములకన్నను విలువైనది. వెండ్రుకలుగల్గగాను, బాడవుగను నుండుట ప్రస్తుత హరుడుగనన్నది. ఇవి రాలిపోవుటకు అనేక కారణములుగలవు. గాన శిరోరస్మిమైన ఈ టోజానాను ప్రతి దినము చదుముకొనినయెడల తెల్లని వెండ్రుకలు నలువై మిక్కిలి పెరిగి రమణీయముగా నుండును. వెండ్రుకల యభివృద్ధికి కావలసిన రక్తమును కుదిరేసి వెండ్రుకలు రాలిపోవుట నాపును. చుండులను మాన్పును. బట్టలకు వెండ్రుకలను అతి త్వరితముగా వుట్టించును. ఈ టోజానా అనే తలకు అవసరమును ఇంగ్లీషువారు మొదట కనుకొని ఇప్పుడు ప్రజలకు సాహాయ్యము చేయుచున్నారు. పురుగులను జంపి వదుల్లను పుట్టి జేయును. వెండ్రుకలు పగులుట మొదలగునవి మిక్కిలి స్వల్పకాలములో తృప్తిగా కుదుర్చుగలదు. కిరీటమును బోలు శిరఃపుంజము తగ్గెనని విచారపడనక్కరలేదు. ఏ మానవులుగాని యావనదేశలో వృద్ధత్వము పొందనక్కరలేదు. తమకగపడుచున్న టోజానాను ఉపయోగించి తమ యౌవనమును కాపాడుకొందురుగాక. ఇందులో క్రొవ్వపేరియుండలేదు. ఏ కెమిక్యువల్ వైనను పరిశోధించుకొనవచ్చును. డెంభమునకై తేనిపోసి వడ్డనలుచేసి ప్రకటించు తైలములనుకొని మోసపోకుడు. ఇది ఇంగ్లాండులో చేయిలేగులకయే తయారుకాబడినది తలనొప్పి మొదలగు శిరోరోగములను పోగొట్టును. స్త్రీ పురుషులకు ప్రాణసమానమైన వెండ్రుకలకు ఈ టోజానాను మించినది వేరొకటి యేమియునులేదని నొక్కి చెప్పగలము. అనేకములైన యోగ్యతా ప్రశ్నలు లందినవి. పరీక్షించిచూచిన తెలియును. వేల కొలది క్రయము. మా నందును మేము మిక్కిలి కొనియాడుట ప్రశస్తముగాదని యింతటితో విరమించినారము. ఇది రెండు విధములుగ నురిచబడును. పురుషులకు ఒకటి స్త్రీలకు వేరొకటి. ఏ కెమిక్యువల్ వైనమైనా సరే ఈ దిగువ భాగలకు దొరకును. ఖరీదు. 5 డౌన్సులు సీసా చల్లుకునే దానితో సహా రూ. 1.12.0. 10 డౌన్సులు చల్లుకొనేదానితో సహా 2.12.0 జనులు మొత్తముగ తీసికొనవారికి వేరేధరలు. కే. మ. తైలండు కంపెనీ, ఓమి. టెడ్, 19, కెకండులైవీచ్, మద్రాస్

సకలవృశ్చిక విషసంజీవిని

నూరురూపాయల బహుమతి.

బాధతో వచ్చువారు!

సుఖముగఁ బోదురు!!

ఈ మందు ఇతరుల మాయ వందు కంటిదిగాదు. ఉపయోగించినదే తప్పక మంటయు బాధయు తీరును. ఇది తేలుబాధకే గాక, ఎలక, కుక్క, నంద్రగ బృమొదలగు జంతువుల విషములకు నవయోగించును. ఈ మందుచే తేలుబాధ నివర్తింపకున్న మందు క్రయముతో నూరురూపాయల బహుమతి.

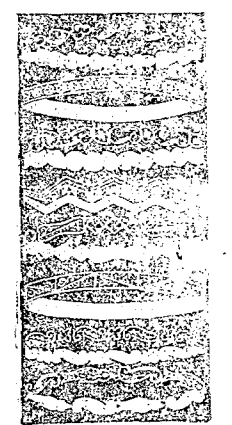
పాయ రియ్యగలము. వెల నులభము. 2 సీసాలుగల ప్యాకెట్టు 1.కి 8 అ. పోస్టేజి 3 అణాలు. ఒక టేబుల్ డబ్బ 2 ప్యాకెట్టు తెప్పించుకొన్న పోస్టేజి ఉచితం. ఒక డబ్బ ప్యాకెట్టుకు పోస్టేజి తోపు. 5-0-0. 1-8-0 వెలగల ఛాక్ సలర్ పాకెట్టు పేనా ఉచితము. డి. స్క్రీవారాను మొదలయ్యారు 3, కందప్ప మొదలిది, తిరుకల్లిక్కేటి, మద్రాస్.

ఉమ్మడి-రామయ్య శెట్టి,

గురుసామి శెట్టి కంపెనీ, మద్రాసు వస్త్రములు. 25, చై నాబజారురోడ్డు, మద్రాసు. తింతిలినామ: "ఉమ్మడియూర్" మద్రాసు

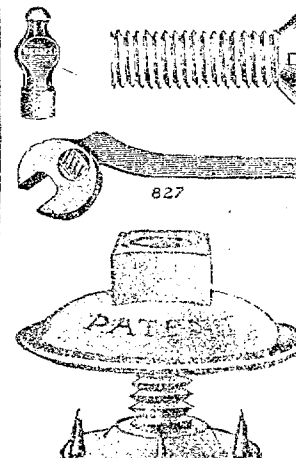
ఈపటములో కనుపరచినట్టి అనేక విధములైన గాజులనమ్మకముగా నవరముబంగారుతోతయారు చేయబడి యున్నవి. వలయువారు మాకు వ్రాసిన గాజులకములున్న అందులకు మజూరిల విషయముల క్యాటలాగుల పంపబడును.

ఇంకా మావద్ద బంగారు గుల్ల పోడాలు, గెట్టితోడాలు, గెట్టిశీలు ఉంగరములు, రాళ్ళ పుంగరములు డాలర్లు, గడియార్లు గొలుసులు, కానుక చేర్లు, వెండికలలు అనేక విధములైన వెండిసాగ్రె సామానాలు హాజరున యున్నవి. నాణ్యమైన నగలుభూచియివ్వబడును.

బయటటిరి ఆర్డరులు సత్వరముగాను జాగ్రత్తగాను పంపబడును. ఒకమారు మోస్తరుచూచిన సంకలనతెలియగలదు.

ఇనుప సామానులు, రంగులు, సీమెంట్లు, గొట్టములు పంపులు, ఫిట్టింగులు, ఫెన్సింగు సామానులు, మిల్లులు, మెనింగు, జిన్నింగు, వైసుములు మొదలగు నావిని ఎకాయికి దిగుమతి చేయువారు.

A. MOHAMED & CO., General Hardware & Machinery Mart. No. 15 Armenian Street, Madras.

‘శాస్త్రోక్త మైన ఎరువు’.

662

రాజధాని రసాయన ఎరువుశాలా (లిమిటెడ్)

పై విచారణాధికారులు: మెసర్సు ప్యారి కంపెనీవారు, చెన్న పట్నం.

వరి, చోళ్లు, ప్రత్తి, పొగాకు, చెఱుకు, అంటి మొదలగు మాగాణి, ఖమ్మి, పయిర్లకున్న, దుంప, ఫలవృక్షములకున్న, మొక్క తీగవలె రాలకున్న సంపూర్ణ ఎరువులు శాస్త్రోక్తముగా తయారుచేసి విక్రయించుచున్నారు. ఇవి యన్నియు వీటిని ఉపయోగించు భూములకు తినగట్టు తయారుచేయబడుటచేత ఎరువులు కొనదలచిన వారి తాలూకు భూములమట్టిని రసాయన శోధనశాలలో ఉచితముగా పరీక్షించి ఆయాభూముల గుణా గుణములను ఆనుసరించి తయారుచేయుచున్నారు. ‘శాస్త్రోక్త ఎరువు’ అను మాసాంతర పత్రికను ఇంగ్లీషు, తెలుగు, అరబిక్, కన్నడం, మళయాళం మొదలగు భాషలలో నెలనెలకు ప్రచురించి అందులో ఎరువు విషయముగా వ్యాసములు వ్రాసి ఒక్కొక్క జిల్లాలోని జమీందార్లకును ఉచితముగా పంపించుచున్నారు. వైచెప్పిన పత్రికకున్న, ఇంకా ఎరువు విషయముగా ఇతర అంశములకున్న ఈ క్రింద నడపారించియుండు వైవిలాసమునకు వ్రాసి తెలుసుకొనవచ్చును.

ప్యారి అండు కంపెనీ, పోస్టుబాక్సు నెం 12, మదరాస్.

PARRY & Co, Post Box No 12, Madras.

బాదాపేడితులకు వరము: ఐవోడిక్ సహితమైన డా॥ వి. డి.

సావంతుని వనోపధిసారసపరిల్లా

ఆచార్యభృత రక్తమువలన జనించుబాధ్యములకు కిరీటమునంటి మందు. కురుపులను, మచ్చలను గండమాలలను తుండెను, సాతెనొప్పలను అన్ని విధములవలన గలగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తకృత్తకారిణి (28)

హవావధిసాగ్నపరిల్లా గుణ మిచ్చుట నిగ్గుంకయము, సహజమైనను మధ్యవచ్చినను అన్ని విధములైన దోషములను పోగొట్టును. శరీరమునందలి పాదరసదోషములను, మలబద్ధకమును కారణంబుండును నొప్పలను పోగొట్టి రక్తమును కుభ్రీకరమును. శరీరాలోగ్యమును గలగు జేయును. 18 శోబాలవగ వండుటకు 4 డౌన్సుల బుడ్డిలో అమృతము.

ప్రాప్తిటరు:— వి. డి. సావంత్. 144. ఫనసవాడి. నెం 2 బొంబాయి. Proprietor P. D. SAVANT. Fanaswadi. No. 144 No. 2. BOMBAY.

ఆంధ్ర సర్వకళాశాల-విద్యాప్రవృత్తి. ఇది శ్రీయత కట్టమంచి గామలింగారెడ్డి గారిచే. వ్రాయబడినది. వెల 0—4—0 పోస్టేజి ప్రత్యేకము. ఆంధ్రసత్త కా కార్యాలయము, 6 తంబుశెట్టి వీధి, మదరాసు. ఏకభాషాలిపి ప్రశంస ఇది వెన్నెలకంటి అప్పారాయ వరచితము. వెల 0—4—0 పోస్టేజి అధికము.

మదన కామేశ్వర లేహ్యము:— యిది మే మాము, 3 కాగితము, పుస్తకము, అతి మూత్రమున హరించి మిక్కిలి వీర్యవృద్ధిని, బలమును యత్వమును, సంతాన ప్రాప్తిని కలిగించు వర్ణనాదము. 2 చట్టము చాలును. 20 సం॥ డబ్బు రు. 1.0.0.

ఆయుర్వేదసూత్ర, పాంచద్యు, గుంటూరుజిల్లా.

దొంగలు! దొంగలు!!— రెండి రెండి, ఆంధ్ర మహాజనలందరు నడుములు బిగించండి. దొంగలవలలో చిక్క కండి. ఇదిగో వాండ్లను జయించే పద్ధతులు. చదివి నేర్చుకోవండి, ఒక్కొక్కటి కేల రు. 0.4.0. తయారైనపుడెల్ల వీ. సి. గా ఒక్కొక్కటి పంపుమందెదము. దగ్గరవాళ్లు వెంటనే పంపండి. భారతీ వేరహప్రస్, నల్లూరు.

ప్రాణము గల బొమ్మలు

బయోస్కోపులు - ఫిలుములు - డేరాలు - గ్యాసుడిఫ ములు - బొమ్మలకాడ్లు - గారడే పుస్తకములు విక్రయించెదము. క్యాటలాగు కావలెనా? (592)

బి. ఈశ్వరప్ప అండు సన్ను, విశాఖపట్టణము.

కూరగాయల, పువ్వుల విత్తులు.

పండ్లచెట్ల మొక్కలు, సంపత్తి, గోశామెదలగు మొక్కలు మా వద్ద దొరకును. కావలసినవారికి ఇంగ్లీషు కన్నడము ధరిల పుస్తకము ఆర్థికాస్థానముల పంపియవారికి పంపబడును.

విలాసము:— యం. ఓబళ్ళప్ప అండుబ్రదర్స్, 588 బసవనగడ్డి, బెంగళూరు సిటీ.

శారదాంబ

ఇది శ్రీధర్మబోధిని యుగ నాటకము. సంఘమరాచార సంస్కరణమునకు మార్గ మిందు జూపబడినది. అందరును జదివి తీరవలయును. నెల 0-4-0 మాత్రమే. పోస్టేజీ ప్రత్యేకము. ఆంధ్రపత్రిక ప్రెస్, 6, తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు.

నీవు ఇల్లు కట్టెదవా? అట్లయిన కాస్త్రు అయిర్క్ కాలము, స్పిరల్ స్టెయిర్ కేసెసు, ఆర్గ్ మెంటల్ రెయిలింగ్స్ వైరాలకు, (సి. గోపాలనాయకర్) అండు సన్ను బేసిక్ ఫౌండ్రీ మద్రాసు వారికి (వ్రాయుము.) 557

ఇందుమతీ పరిణయము.

కుమారభూర్తి కృతాంధ్రకావ్యము రు. 0.10.0
అప్పారాయ యశశ్చంద్రోదయము
సంస్కృతాలంకారశాస్త్రము రు. 2.0.0
వైరెంటిని ఏకకాలమున గోరువిద్యార్థులకును, పుస్తక భాండాగారములకును, గము నెల. ఈమార్చి నెల ఆఖరునరకు మేనేజరు, ముసునూరు యస్టేటు.
528 మాజిమీడు, కృష్ణాజిల్లా.

మోటారు బస్సుకార్లు.

కాంటి నెంటల్ అండు రికార్డిక్ బస్సు కార్లు సకాలముగ అతిశీఘ్రముగ సరఫరా చేయుటకును హిందూదేశీ పరిస్థితులకు తగినట్లును రేడియోటరు వైరాలతో సహా 20 లేక 25 మంది కూర్చుండుటకు తగినవి యున్నవి.

విలాసము:— నెల్కోజా, రాయపేట, (664) మద్రాసు.

ఉచితము!

ఉచితము!!

మానవ గడియారము దానిని బాగుచేయుట ఏలాగు?

144 పుటలుగల వైద్యగ్రంథమును చదువుటవలన మానవ గడియారమును రిపేరుచేయుట నేర్చుకొనవచ్చును. క్రయము లేదు. తపాలఖర్చు లేదు. రాజవైద్య వారాయణజీ శేకవడీ, 188 20, చిన్నబజారురోడ్, మదరాస్.

కుంకుమ పువ్వు రు. 1-కి ... 2.0-0
గోగోజము, మంచినీ ... 7.0-0
పచ్చకర్పూరం ... 2.0-0
అమృతాంజనము డిప్లో, బొంబాయి, ఆండ్ మదరాసు.

పట్టిక సర్వీసు కమిషను రిపోర్టు

అటవీ శాఖ.

1. ఉన్నతోద్యోగ కార్యముల నిర్వహించుచున్న ప్రావిన్సియల్ సర్వీసు ఉన్నతోద్యోగముల నింపియల్ సర్వీసులో చేర్చవలెను.
2. ఇంపీరియల్ సర్వీసు ఉద్యోగములకు ఉద్యోగులకు అంగణేశమునుండి రావింపవలసిన సందర్భమున ప్రావిన్సియల్ సర్వీసులోని వారికి ఉన్నతోద్యోగ కార్యము లాసగుట 49 నుండి 24 కు దగ్గింపవలెను. ఈ మార్పు క్రొత్తగా చేరువారికి కూడ సంబంధించును.
3. ఇంపీరియల్ శాఖ ఉద్యోగులను హిందూదేశము నుండి రావింపవచ్చును.
4. ఈ సందర్భమున యూగోపియనులకు గావలసిన యోగ్యత వారికిని గలుగునట్లు డెరామానునందు ఉద్యోగ శిక్షణ కనకుల నేర్పబడువలెను.
5. ఈ యుద్యోగ శిక్షణము సెంద్ దగువారు బి. యస్. సి. పరీక్షయందు తేరియుండవలెను.
6. ఉద్యోగశిక్షణమున నున్న తదిద్య పొందువారి యభివృద్ధి పరీక్షించుటకై మధ్యపరీక్ష యుండవలెను.
7. ఈయన్న తదిద్య సెంది పరీక్షయందు కృతార్థులగు వారు ఇంపీరియల్ శాఖలో వెంటనే చేరవచ్చును. అట్లుచేరుటకు వీలులేనివారు ప్రావిన్సియల్ శాఖలో చేరవచ్చును.
8. అటవీశాఖయందు నున్న తదిద్య పొందిన హైందవు తింపియల్ శాఖలోనికి సగమునుండియైన తీసికొనబడుదు రని హిందూదేశ ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించవలెను. నియమింపదగినవారిని ప్రత్యేకసంఘమువారు నిర్ణయింపవలెను.
9. ఇంపీరియల్ శాఖలో చేర్చుకొనబడినవారు హిందూదేశ ప్రభుత్వమువారు కోరినప్పుడు విరోధా యడవులకు బోయి ఉద్యోగశిక్ష నొందుటకు సంసిద్ధులై యుండవలెను.
10. ఈ శాఖకు దగిన విద్యాయోగ్యతలు గలవారు హిందూదేశమున నెక్కడనున్న వారిని నియమించుటకై ప్రయత్నముచేసి కొంతకాలములో ఉద్యోగములకు గావలసిన వారినిందటిని హిందూదేశమునుండియే నియమింపవలెను.
11. హిందూదేశ వాస్తవత్రికలో శాఖీలను ప్రకటించవలయును..
12. యూరపునుండి యుద్యోగముల రావింపవలసిన యెడల ప్రస్తుతమున్న పద్ధతినే నిలుపవచ్చును. వారి నేర్వరును సంఘములో ఇండియన్ ఫార్మెంట్ సర్వీసులోని యుద్యోగముల జోకడును, హైందవ విద్యాధి సంఘముతో సంబంధము గల సభ్యు జోకడును గుండవలెను.
13. ఆంగ్లదేశములో అటవీ పాఠశాలలు వృద్ధియైన కొలది ఉద్యోగశిక్షణము సెందినవారిని హిందూదేశమునకు రావించి వారికి ప్రాబేషనరీ సర్వీసు లేకుండునట్లు చేయవచ్చును. ప్రస్తుతము మాత్రము వారికి కొంచెము అటవీశాఖ శిక్షణ సైనికర్యాతి నే వారిని నియమింపవలెను.
14. ఇంపీరియల్ సర్వీసు ప్రాబేషనల్ వారియ్యముల ననుసరించియు పరిస్థితుల ననుసరించియుట పట్టిక సర్వీసుకు ముఖ్యముగ పాటించియు అన్ని రాష్ట్రములందును నియమింపవలెను.
15. ప్రత్యేక సంఘముల శిఫార్సులవై డెరామాను ప్రావిన్సియల్ సర్వీసుశిక్షణమునకు పోవువారిని రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారు నిర్ణయింపవలయును.
16. ప్రావిన్సియల్ సర్వీసు కాలిలో నూటికి ముప్పది మూటికి మించని యుద్యోగములకు దిగువ తరగతి యుద్యోగములను నియమింపవలెను.
17. ఇంపీరియల్ సర్వీస్ ప్రాబేషనరులకు తగిన అటవీ శాఖ శిక్షణము ఆంగ్లదేశములో నొక అటవీ పాఠశాలయందు లభింపవలయునట్లు హిందూదేశకార్యదర్శిగారు చేయవలెను.
18. ఇంపీరియల్ సర్వీసు ఉద్యోగులు హిందూదేశములో పనిలోచేరగానే వారిరాష్ట్రములలోనే ఉద్యోగశిక్షణము నొందవలెను.
19. 4 వత్సరములు పనిచేసిన వెనుకగాని ఇంపీరియల్ సర్వీసు ఉద్యోగులకు స్వయంకృతాధికారము నియమింపబడుదు.
20. ప్రావిన్సియల్ సర్వీసులో 2 వత్సరములు ప్రాబేషనరీపని చేసిన చాలును.
21. ఇంపీరియల్ శాఖలోని సాధారణ జీతములు హిందూదేశమునుండి నియమింపబడినవారి సంఖ్యనుబట్టి యుండవలెను. యూగోపునుండి నియమింపబడిన వారికిగాని హిందూదేశమునుండి నియమింపబడినవారికి గాని క్రింద చెప్పిన ప్రకారము జీతముల క్రమము నేర్పబడువలెను.
22. ప్రావిన్సియల్ సర్వీసువారి జీతములను క్రింద జెప్పినట్లు మార్చవలెను.

23. అటవీశాఖోద్యోగముల బలపఱుపవలెను.

24. నెలపు తీసికొనినవారికి గాని శిక్షణముకొనుటకు బోవువారికి గాని, బదులు నియమించుటకు కొంచెమిని నిలువయందుంచవలెను.

25. ప్రావిన్సియల్ సర్వీసు ఉద్యోగులను గూర్చి చెప్పవచ్చును ఆయా రాష్ట్రముల నాయమున చెప్పవలెనుగాని ప్రావిన్సియల్ అనుబంధము నుపయోగింపదగదు.

26. ఇకముందు ఈ శాఖలోచేరు నుద్యోగులు తాము చేరునపుడు యూగోపునుండి వచ్చువాకిచ్చు జీతములను పొందుచున్న యెడల వారు యూగోపులో సర్వీసు నెలపు నిబంధనలకు లోబడెయ్యందురు. మిగిలినవారికిని యెప్పుడు కాలము ఇండియన్ సర్వీస్ చట్టములకే లోబడుదురు.

27. యూరపునందు అటవీశాఖ ఉద్యోగులతో సమముగ ఈదేశపు ఉద్యోగులను పనిచేయ గలుగట్లు తగిన కనుతుల గూర్చవలెను.

28. క్రొత్త ఇంపీరియల్ శాఖలో చేరువారు క్రొత్త నెన్సెక్ చట్టములకు లోబడుదురు. ప్రస్తుతము ఇంపీరియల్ సర్వీసులో నుండువారు వారి యిష్టప్రకారము ప్రస్తుతచట్టములకుగాని క్రొత్త చట్టములకుగాని లోబడవచ్చును.

ప్రస్తుతపు రేట్లు.

ఇంపీరియల్ సర్వీసు.

1 ఇన్ స్పెక్టరు జనరలు	2650	2650-0-0
2 ముఖ్య కలెక్టర్ సేటర్లు	2150	4300-0-0
7 కలెక్టర్ సేటర్లు I గ్రేడు	1900	13300-0-0
8 " II "	1700	13600-0-0
7 " III "	1500	10500-0-0

ప్రతిగ్రేడుకు బత్తాలు,

1250-0-0

188 డిప్టీ, అసిస్టెంటు కలెక్టర్ సేటర్లు 880 నుండి 1250 వరకు 151279-10-6

ప్రావిన్సియల్ సర్వీసు.

49 ప్రత్యేక డిప్టీ కలెక్టర్ సేటర్లు	575-25	31219-15-0
	600-50	
	700-100-3	
	800-50-3	
	850	

262 మొత్తము. 281099-9-6
సిఫారసు చేయబడిన రేట్లు.

1 ఇన్ స్పెక్టరు జనరలు	3000	3000-0-0
2 ముఖ్య కలెక్టర్ సేటర్లు	2250-2500	4833-5-4
22 కలెక్టర్ సేటర్లు	1500-2000	40333-5-4
237 డిప్టీ, అసిస్టెంటు కలెక్టర్ సేటర్లు		165321-1-5

262 మొత్తం. 213487-12-1
ప్రస్తుత మొత్తం 281099-9-6

నెలకు నేవ్యునుగ ద్రవ్యము 17611-13-5

వత్సరమునకు నేవ్యునుగ ద్రవ్యము 211342-1-0

(ఎ) ప్రావిన్సియల్ సర్వీసునుండిచ్చు వారికి అంతకు ముందు వారిచ్చుచున్న జీతములకు వైతము చిక్కవలెను.

ప్రస్తుతపు రేట్లు.

159 ప్రత్యేక అసిస్టెంటు కలెక్టర్ సేటర్లు		62441-3-8
బర్మాలో ప్రత్యేక ప్రాబేషనరీ అసిస్టెంటు కలెక్టర్ సేటర్లుకు బత్తాలు		3770-0-0
బర్మా అలవెన్సు.		3770-0-0

159 మొత్తం. 68889-3-8

సిఫార్సు చేయబడిన రేట్లు.

16 ప్రత్యేక అసిస్టెంటు కలెక్టర్ సేటర్లు 600-700	10665-10-8
143 " " 250-500	60519-3-7
ప్రత్యేక ప్రాబేషనరీ అసిస్టెంటు కలెక్టర్ సేటర్లు కలవెన్న. (బి)	150 1950-0-0

159 మొత్తం. 73135-14-3
ప్రస్తుత ఖర్చు. 68889-3-8

నెలకు అధిక వ్యయము. 4246-10-7

వత్సరమునకు అధిక వ్యయము. 50959-15-0

(ఎ) గొప్ప యుద్యోగములకు మాత్రమే యీ మార్పు ఉపయోగించును.

(బి) బర్మా జీతములు 300-600 వరకుండ వలెను, ప్రాబేషనులో (200).

ఆట ఆరంభము ! ఆట ఆరంభము !!
1917 సం॥ 9 వ తేది శుక్రవారము

రాత్రి 9-15 గంటలకు

హారంస్ నర్సన్.

గొప్ప యుద్ధముగముల ప్రమాదము.

కోటపై దాడులలో ఆట జరుపబడును.

ఇదివరకు ఈ ప్రాంతమునందు ఇటువంటి ప్రదర్శనము చూచియుండదు. ఇందులో సంబంధపడిన ఒక్కొక్కరి సామర్థ్యము ఇంతటి చెప్పదగినది కాదు.

ప్రతిదినమును ప్రాంతము మార్చబడును.

మతియు మాయెక్క, యెనుగులు, సింహములు, పులులు, ఎలుగుగొడ్డలు, ఇంక ననేకములగు అడవి మృగములు చేయు పేదకలు చూచి ఆనందింపఁ దగినవి.

మాయెక్క ఆరబ్బి గుట్టులును, మట్టగుట్టులును చేయు పేదకలు చూచి మిక్కిలి సంతోషపడఁదగినవి.

అకాశకాళి మీద ఎగురుటయును, ఉంగరముల చేయు విరోధములును, మొదటితరమైన పాటలు ఆటలును, గుట్టుమీద నవారిచేయు సేదకయును, అపాయకరమైన సాధనములును, హాస్యగాఢ సామర్థ్యమును తంతిమీద నడచుటయును, గారడవిద్యలును కడు సేగముగా నుండును.

ఇదియే మంచిచిరుణము. చూడ తప్పవలదు.

మాటినిలు: - ప్రతి బుధవారము, శనివారము, సాయంత్రములలో 3 గంటలకు తలుపులు తీయుదురు; ఆట 4 గంటల నుండి ప్రారంభింపఁదను.

ఈ సమయములో బాలురకు అభివృద్ధియగును.

టికెట్ల వివరములు.

6 సీట్లు గల పెట్టె	రూ.	20	0	0
ఒక సీట్ గల పెట్టె	రూ.	4	0	0
మొదటి కుర్చీలు	రూ.	8	0	0
రెండవ కుర్చీలు	రూ.	2	0	0
స్టాల్సు	రూ.	1	0	0
గాలరీ	రూ.	0	8	0

W. హారంస్, C. H. బ్రూన్,
ప్రాప్రైటర్. గ్యాన్యుమాస్టరు.
R. ఆల్బన్ & W. నైమన్, ఏజెంట్లు.

మదరాసు కార్పొరేషన్ నోటీసు.

1917 వ సంవత్సరము ఫిబ్రవరి నెల 10-వ తేది శనివారము. పొయంకాలము 4 గంటలకు కార్పొరేషను ఆఫీసు మందిరములలో కార్పొరేషనువారి స్పెషలు మీటింగు జరుగును.

చర్చింపబడు హంశములు ఈక్రింద వ్రాయబడి యున్నవి:—

1. 1904 వ సంవత్సరపు మదరాసు సిటీ మ్యునిసిపల్ ఆర్డు 8-వ సెక్షనులోని విధుల ననుసరించి స్టేషింగుకమిటీకి మొదలగు ఎన్నుకొనుట.
2. 1917-18 వ సంవత్సరమునకు బడ్జెటు ఎస్టిమేటు.
3. 1917 వ సంవత్సరము ఫిబ్రవరి నెల 2-వ తేది, జనవరి నెల 26-వ తేదీలను స్టేషింగు కమిటీవారి ప్రొసీడింగులోని హంశములలో కార్పొరేషనువారి ఆలోచనకుగాను నిలిపియుంచబడిన విషయములు.

మదరాసు కార్పొరేషన్ } జే. సి. మొలోని,
జనరల్ డిప్యూటీ మేయరు } వెసిడెంట్.

ముక్కు-గొట్టములు.

సవరంబంగా అపరంజియో చేయబడి పుష్కరాగం బాణ్యుతో కట్టబడినవి. ధర చెట్లపై 1-కి రూ. 8.0-0, నడి తరం 7.0-0, చిన్నవి 6.0-0, సవరగొట్టములు యిమిషేషన్ పుష్కరాగంపుతో కట్టబడి చెట్లపై రూ. 4.0-0, నడితరం 3.12-0 చిన్నవి 2.8-0. ప్యాకింగు పోష్టేజి ప్రత్యేకం. పుష్కరాగం రాయకన్నీ సవరం బంగారు అపరంజికిన్ని పుత్తరవాచం. అర్ధర సేయసపుడు అడ్వాక్సు 2 రూపాయలు పంపవలెను. మిగత వి. సి. ద్వారా పుచ్చుకోవడు. (842)
ఆర్ ఎస్. కన్నయ్య, ఆదిపాస్టరు, చెంగల్పట్టుజిల్లా.

సామ్రాజ్య శాసనసభ.

గౌ. కె. వి. రంగస్వామి అయ్యంగారు రాజోవు సామ్రాజ్య శాసనసభయందు ఈ క్రింది తీర్మానముల నుపసాదించుట.

(1) చెన్నపురి రాజధాని యందును ఇతర రాష్ట్రములందును నైరుతి ప్రాంతాని పాడైనందున ప్రభుత్వమువారి సంగదగిన రిమీషనుల సందర్భమున ప్రస్తుతమున్న రిమీషను ఏర్పాట్లు రిమీషను ఉద్దేశమునకు వ్యతిరేకముగా నున్నవి కాన ఇతర రాష్ట్రములందున్నట్లు ఎంతవైరు పాడైనదో అంతవరకు రిమీషను లొసంగుటకు వీలగునట్లు నిబంధనలను మార్చవలెను.

(2) ప్రభుత్వమువారు గాని ఇతరులు గాని కొన్ని గ్రంథములను బహిష్కరింప గోరునెడల ముందుగా శాసనసభవారి సమ్మతి నొందవలయును.

(3) భూమి శిస్తును మార్చునపుడు శాసన సభవారి సమ్మతి నొందవలెను.

ప్రశ్నలు

1. కలకత్తాయందు విశ్వవిద్యాలయ విచారణసంఘము విచారణము సలుపుచుండగా, ఇంకొక విచారణసంఘము నక్కడనే ఏర్పాటు చేయుట కవసరమేమి వచ్చినది?

2. సింలాయందు జరుపబడు శాసనసభయందు శాసనసభ్యులు తీర్మానము లుపసాదింపగూడదని చెప్పబడినది వాస్తవమేనా? ప్రతి మూడు నెలలకును సభ సమావేశమగు నెడల ముందుగా నిబంధన లేర్పాటవలసిన యవసరముండదనుట నిజమేనా? ఢిల్లీయందు జరుగు శాసనసభయందు కార్యక్రమ మపరిమితముగా నుండుననుట వాస్తవమా? ఢిల్లీసభలను జనపరిమానమున కొద్దిదినములందు మాత్రమే జరుపుడని హాస్థించి ప్రభువుగారు వాదన మొనరి యుండలేదా?

3. ప్రభుత్వమువారు తిబెటుకు రైలుమార్గమును వేయింప యోచించు చున్నారా? హిందూజేశమునందు నిర్మింపవలసిన ఇతర రైలుమార్గముల కన్నిటికంటె తిబెటు రైలుమార్గమే అతిముఖ్యమైనదా?

రాండుటేబిలు వ్యవహారము

4. రాండుటేబిలు సంఘమువారి చర్యలను గురించి గత నవంబరు మాసమున సంయుక్త పరగణాల రైల్వే నెంట్లు గవర్నరుగారి ఫలమునుండి లభించు కట్టిన గారు రాండుటేబిలు సంఘ కార్యదర్శికి వ్రాసిన యుక్తము హిందూజేశ వార్తా పత్రికలయందు ప్రకటింపబడినది. దానిని ప్రభుత్వము వారు చూచి యుండిరా?

5. రాండుటేబిలుసంఘము బ్రిటిషుసామ్రాజ్య పునర్నిర్మాణముకొరకు ప్రయత్నించునదియే యని “కాన్వెన్షి రిఫ్యూ”

యను పత్రికయందు వ్రాయబడినది. అట్టి సంఘము కొరకు హిందూజేశమున మాంబో. సి. ఎస్. గారును కలెక్టర్. సి. ఎస్. గారును పరిశ్రమలుగా నున్నారట. వాస్తవమా?

6. కర్చిసుగారిలేఖ సంయుక్త రాష్ట్రముల ప్రభుత్వము వారి ముద్రణాయంత్రమున ముద్రింపబడిన దని ప్రభుత్వము వారు తెలిసికొనిరా? ఇట్టి కార్య మంగీకరణయేమేనా?

7. నైని జిప్పబడిన వి. సి. ఎస్. ఉద్యోగులు పట్టుకున్నందులో నుండియు, రాండుటేబిలు సంఘముతోడను వారి కార్యముతోడను శోకము గలిగియుండుట ముచితమో అనుచితమో ప్రభుత్వమువారు చెప్పదురా?

8. ఈ చిత్రమే యైనయెడల, హిందూజేశములోని పట్టుకున్నందు ఉద్యోగులు తమ యిష్టము వచ్చినట్లు ప్రత్యేకకక్షగా నుండు సంఘముతో సంబంధము గలిగి యుండవచ్చునా?

బెజంటమ్మ

9. గత డిసెంబరు 4-వ తేదీని బొంబాయి శాసనసభ్యులు బెజంటమ్మగారి బహిష్కారమును గూర్చి బొంబాయి ప్రభుత్వమువారి నడుగగా, సర్వచర్య తీసికొను నడుమ ముండుటచే, ముందుగా ముద్దాయి సంజాయిషీ తెలిసికొనట కవసరము లేకపోయినదని ప్రభుత్వరై మిచ్చిరి. ఈ విషయము హిందూజేశ ప్రభుత్వమువారికి తెలిసినదా?

10. గత సెప్టెంబరు మాసమున 45 వ ప్రశ్నకు హిందూజేశ ప్రభుత్వమువారి సంగిన జవాబుప్రకారము హిందూజేశ ప్రభుత్వమువారి రిప్లైడెను ఆనియెంటుమ్మ చేసినదోషములను ఆ మెక్కు తెలిపి ఆ మెసంజాయిషీ ముందుగా తీసికొనట యుచితమనియు, ప్రభుత్వమువారు పట్టిన ఆక్షేపణలు ప్రస్తుత ముండనియెడల బెజంటమ్మను బహిష్కరింపటకు చేసిన నిబంధనను త్రోసి వేయవలయు ననియు బొంబాయి ప్రభుత్వము వారికి తెలుపుదురా?

రైలువే విషయములు

11. హిందూజేశమునందలి వివిధ రైలువేలైలుబండ్లను తగ్గించుటను గూర్చి ప్రజలకు అనేకవిధములగు అనుమానములును అభిప్రాయములును కలుగుచుండుటచే ప్రభుత్వమువారు రైలువే అధికారులవలన రైలు బండ్లను తగ్గించుటకు గలిగిన కారణములు మున్నగు వానిని ప్రకటింపింతురా?

వరసారావుపేట తాలూకా రాజాపేట గ్రామమునందలి ఆంధ్ర బాల సుజననోష్టాసిని భౌండాగారమునందు జనవరి 30, 31, వ తేదీలందు పాలకోడెటి రామమూర్తిగారి యాజమాన్యము క్రిందను రెండుసభలు జరిగినవి. రామమూర్తిగారు కానటనే ఇనస్పెక్టరు, పీఠ ఆరోగ్యవిధులనుగురించియు కలరా వ్యాధిని గురించియు నుపద్యసించిరి. రెండవదినమున జరిగిన సభయందు పోతే నెద్ది వాగధూషణముగారినిభౌండాగారాధ్యక్షునిగను నెన్నుకొనిరి.

M. N. HUSSEN & Co.,
Hardware Merchants, Contractors & Commission Agts.
No. 90 ARMENIAN STREET, MADRAS.

కప్పిలు, పేష్టింగులు, బేరింగులు, ఫ్లమ్మరుబ్లాకులు, బెల్టింగులు వివిధరకములు. మెరుగునూ నెలు, క్రొవ్వనూ నెలు, ఆస్ బ్రోసు, రబ్బరుసామానులు, మనిలా డిక్కు తీగదారములు, మిల్లులకు కావలసిన అన్ని సామానులు, వంకుల ఇనుపరేకులు, సాదారేకులు, ఎం. ప్ల. రేకులు, డిక్కురేకులు, ఇనుప చువ్వలు, కోణాలు, టీలు.

వంకుల డబ్బియు వి. ప్రిం. సి. వి. గొట్టములు, పిట్టగులు, ఇత్తడిపిట్ట, గ్లాండుకార్సు, జి. ఎం. చక్రపుమూతలు, మరమేకులు, రివెల్లు, బోల్టునట్టు, నీమెంటుసున్నము, బొగ్గుతారు, బొగ్గుపీస్ ఆస్పాల్టి, స్టాక్ హోం తారు, వర్ణములు, వార్నిషులు.

సారలు, పికిన్సులు, పోకిల్సు, సమ్మెటలు, గొలుసులు, కంసాలిపట్టెడలు పిగ్ లెడ్. తగరపురేకులు, తీగమేకులు, బొక్కెనలు, ముండ్లతీగలు, సాదాతీగలు, తీగవలలు. వ్యవసాయపు పనిముట్లు, గనుల ఫ్యాక్టోరీలకు రైల్వేలకు కావలసిన అన్ని రకముల సామానులు చౌకరేట్లకు దొరకును. విశేషము లింకను తెలియగోరిన మాకు వ్రాయును.

విలాసము:—ఎం. ఎన్ హుస్సేన్ అండు కో.,
ఇనుపసామానుల అంగడి, నెం. 90 ఆరేనియను వీధి,
మద్రాసు.

స్థానిక వార్తలు

(౧)

జరుగబోవు సభలు మున్నగునవి.

ఫిబ్రవరి 6 మంగళవారము.

కాననభా సమావేశము. ఉద: 11 గం.

మహిళా సంఘ సంవత్సరసభ. సాయం. 4-45.
పెంట్లండు ప్రభుత్వ యధ్యక్షురాలు లజ్, మైలాపూరు.

ఫిబ్రవరి 7 బుధవారము

జార్జిటౌన్ బాలికా పాఠశాల సాయం. 5.
బహుమాన ప్రవాసిత్వము.

ఫిబ్రవరి 11 ఆదివారము.

ఎగ్మూరు బాలికా పాఠశాల 8 వ వార్షికోత్సవము సాయం. 3-45.

12-వ తేది సోమవారము.

మ్యూజియం థియేటరులో సెంటు జాన్ హోమువారి వార్షిక సభ. సాయం. 5-30.

ఉపాధ్యాయుల కళాశాల:— హెచ్. యస్.

దండకగారి సమ్యుఖమున నీ కళాశాలలోని యున్నతపాఠశాల బాలరు ఈ సాయంత్రం 6-30 గంటలకు “ప్రిజ్ యులై కెట్” అను నాటకమును ప్రదర్శించి దానివలన వచ్చిన సామ్యుకు యధ్యనిధి కొనంగెదరు.

దేశీయ సేవాసంఘము:— రావుసాహెబు పి.

కణ్ణెక్ శ్రేష్ఠిగారి సహాయమున, రాయపురమున మన్నార్ కౌన్సిలింగ్ యందు రెండవ రాత్రిపాఠశాలను సంఘగౌరవ కార్యదర్శియగు కె. యస్. శ్రీనివాసాచారి గారు జనవరి 26వ తేదీన స్థాపించిరి. ఈ పాఠశాల శ్రేష్ఠిగారి పేరిటనే పిలువబడును.

హైందవ యువతీజన లక్ష్మీవిలాస సభ:—

పెంట్లండు ప్రభుత్వగారి చెన్నపురి యధ్యసహాయనిధి శ్రీ కాళిదాసు హైందవ యువతీజన లక్ష్మీవిలాస సభవారు మారు రూప్యము లొసంగిరి. సభవారికి వందనము లర్పించుచు పెంట్లండు ప్రభుత్వ పైనిక కార్యదర్శి 2 తేదీన సభా గౌరవ కార్యదర్శియగు వై. చక్రిణియ్యగారి కొక యుత్తరము సంపిరి.

మైసూరు యువరాజుగారు:— మైసూరు యువ

రాజుగారి సందర్శన మహోత్సవము సందర్భమునందు చెన్నపురిలోని మైసూరు దేశీయులును, ఇతరులును నిన్నటిదినము గోష్ఠి మందిరమునందు సభ్యులుగావించిరి. సభామందిర మతి మనోహరముగా నలంకరింపబడెను. యువరాజుగారు ముందే గృహపవడినట్లు సరిగా 5-30 గంటలకు సభామంటపమునకు వచ్చిరి. ప్రభుత్వమున స్వాగతసీతము కన్నడభాషలో పాడబడి నవేనుక కాళిదాసుని శాకుంతలనాటకమున దొక యంకము ప్రదర్శింపబడెను. పాత్రప్రదర్శనమును గీతాదులును మనోహరములుగ నుండెను. అనంతరము బాలిష్టరు బట్టిఆలీగారు స్వాగతోపన్యాసము నొసంగిరి. డాక్టరు సంజుండరావు గారు పరస్పర సేంచుచు యువరాజుగారును, మైసూరు మహారాజుగారును మహారాణియు పునరాలోగ్యము నొందుట చెన్నపురిలోని మైసూరు ప్రజల కపరిమితసంతృప్తి గలిగించినదని నుడివి. మహారాజుగారి ప్రజారాగమును గొని యాడి, సందేహ అలగనింగ రాచారి గారు ఆశీర్వాదకీర్తనములను గావించినవేనుక సభ ముగిసెను.

సాహిత్య విశిష్టాద్వైత సంస్కృత కళాశాల.

ప్రారంభోత్సవము

రావుసాహెబు కలవల కణ్ణెక్ శ్రేష్ఠిగారి సాహిత్య విశిష్టాద్వైత సంస్కృత కళాశాల ప్రారంభోత్సవము నిన్నటి సాయంకాలము మైలాపూరులోని లాయెడ్స్ కోడ్గులోని హరి ద్యాంతుండపమున అనేక ప్రముఖుల సాన్నిధ్యమున జరిగినది. వ్యాయమూర్తి శేషగిరి ఆయ్యరు, పండిత మదనమోహనమాళ ప్యూగాధ్యు, కోల్లంగోడు రాజుగారును దివాక్ బహదూరు కృష్ణస్వామి రావు, అనిబెంటు, రావుసాహెబు టి. సం. బెరహూట్ శెట్టి, గౌ. ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు, గౌ. జి. రంగారాజుగారు, ఎస్. కన్నుకొంగయ్యంగారు, సి. పి. రా. మస్వామి ఆయ్యరు, దివాక్ బహదూరు పి. సుబ్రహ్మణ్యము పంతులు గార్లును ఇతర నగరప్రముఖులును సమావేశమున నుండిరి.

ఈసమావేశముకొక ప్రత్యేకశాల నిర్మింపబడెను.

ప్రారంభమున నధ్యక్షులగు గౌ. దివాక్ బహదూరు

పి. రాజగోపాలాచారిగారు కలవల కణ్ణెక్ శ్రేష్ఠిగారి యాదార్యమునకు శ్రేష్ఠిగారిని బహుకరించి ఈకళాశాల ప్రస్తుతమున్న చెన్నపురి సంస్కృతకళాశాలకు తోడుగానుండి సంస్కృతమును, చురతత్త్వములను బోధించుచుండునని నుడివి. శ్రేష్ఠిగారు బ్రాహ్మణేతరులయినను బ్రాహ్మణులకు లేని మతాభిమానముతో చురతత్త్వబోధనావిషయమున శ్రమగొని కళాశాల నేర్పవచిరి చెప్పి సర్ సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు గారిని కళాశాలను దెలవ బ్రార్థించిరి.

సర్ సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు కళాశాలను సక్రమముగా దెలచి గంభీరముగ మహోపన్యాస మొనరించి, కళాశాలకు విశిష్టాద్వైత సంస్కృత కళాశాలయని పేరుపెట్టినను, దానియందు విశిష్టాద్వైతేతర మతములను బోధింపబడుననియు, ప్రాచ్యభాషా విషయములందు విశ్వవిద్యాలయ విరుద పరీక్షలకు విద్యార్థులను తయారుచేయుటయు ఈకళాశాల ఉద్దేశమనియు, విశిష్టాద్వైతమున పాండిత్యము నొందుటకు తగిన బోధననసత్తులు గూర్చబడినవియు చెప్పి విశిష్టాద్వైత భర్తృములందు భక్తి విశేష ప్రాధాన్య మొనరించిన నుడివి భక్తి యవసరమును గొనియాడి, విశిష్టాద్వైత తత్త్వమునుగూర్చి వివరించిరి.

గౌ. శ్రీనివాసయ్యంగారు అధ్యక్షులను, సర్ సుబ్రహ్మణ్యయ్యంగారిని నభినందించిన వేనుక రావుసాహెబు కణ్ణెక్ శ్రేష్ఠిగారు స్వలోపన్యాసమును గావించి వచ్చినవారి కందరికిని భగవద్గీతాగ్రంథపత్రులనుసంగి సత్కరించిరి. వంగళాశీర్వాద, గీతములతో సభ ముగిసెను.

నరమేధము.

చెంగల్పట్టు జిల్లా యందు పొన్నేరి పుర సమీపమున నొక గ్రామమునకు పుష్పస్వామి మొదలి యను మంత్రిగా, దొక యువసహాయకుడగు సుబ్బయ్యరను నతనితోగలసి ఒకడేవత కొడుకు జపములును హోమములును జేయుచుండెను. అతని జపము గత జూను 25 వ తేదీతో పరిసమాప్తి మొందెను. అతడు భవదేవతవలన పాతాళ గుహయందుండు భవమును సంగ్రహించుటకు ప్రయత్నించు చుండెను. రెండుదినములతడచటికిపోయి రెండుకంచు చిందెలను దెచ్చెను. మూడవ సారి పోయి ఇంక కొంచెము లోతునకు పోయి చూచినను ఏమియు దొరకదయ్యెను. దేవత సంతృప్తి నొంద లేదనియు, నరబలి యొసంగుట యవసరమనియు చెప్పి యతడు ఒకానొక రాత్రిని నారాయణ నాయకన్ అను బాలుని రహస్యముగా పట్టుకొని భంపి దేవతకు బలి యొసంగెను. నరబలియేగాక మేకను గూడ బలియిచ్చిరి. నారాయణ నాయకను ఊరిలో కనబడకుండ నున్నందున ప్రజలు అనుమానము నొంది విచారించగా వాస్తవము తెలియవచ్చెను. ఈకేసును మేజిస్ట్రేటుగారు చెంగల్పట్టు సెషన్సుకోర్టుకు భంపగా జిల్లా న్యాయాధిపతి కంప్లెక్సస్వామి మొదలికి మరణశిక్షను విధించి సుబ్బయ్యరను వదలిపెట్టిరి.

కుష్మస్వామి అప్పలచేతుగా హైకోర్టునందు క్రింది కోర్టు తీర్పు భావము చేయుట.

కొన్ని దినముల క్రిందట మదరాసునుండి మదనపల్లెకు వచ్చిన ఆర్ చిన్న స్వామిగారు, గతనెల 30 తేదీన “మదనపల్లె మద్రాసు విద్యార్థిని” సమాజమువారి ప్రార్థనమునలసినాయంకాల మైదంగంటలకు తత్వజ్ఞ కళాశాలలో, చిత్రామణి, సావుకారుజీ, త్రిలోకకరువారి యాధిపత్యముక్రింద “మనమికముందు జేయవలసిన పరియే” అనువిషయముగురించి ప్రసంగించిరి. “మద్రాసు విద్యార్థిని” వంటి సమాజములను, చెన్నరాజధానియందు దండెలు, వ్యాపింపజేయవలయు ననియు, వానివలన గలగు లాభములును, విద్యార్థులపైపడవు పాపధర్మాలలేగి, అచ్చటి గోగుల సౌకర్యములనుచూచుచు, వారికి వార్తాపత్రకల దెచ్చిచ్చియో, వారు చదువుట కశక్తులయిన, వారికి గాను నామే కొంతకాలము చదివి వినిపించియో, లేక మరే విధమున, సాహిత్యమును వాచేపెట్టించిన జేయుచుండవలయు ననియు, రాత్రుల యందు తమ కోపిక యందును, నీదబాలురను కొందరిజేర్చి వారికి విద్యాభ్యాసమును జేయవలయుననియు, విద్యార్థులు, కొన్ని మంధివిషయములను తమతమ స్వభావలలో వ్రాసి వానిని వార్తాపత్రకల మూలమున, పామరులగు, తమ సోదరులకు దెలియజేయుచుండ కలగుననియు, వారు ముచ్చటించిరి. డి. గురుమూర్తిగారు పరస్పరమునకిని, అగ్రాసవాధిపతిగారికిని, వర్ణించిన కృతజ్ఞతా వందనకేతులులతోడను, కరతాళ భగ్గునులతోడను వందన చాలింపబడెను. ఒక విలేఖకుడు.

ఇటీవలి తంతివార్తలు

విదేశీయుల రాక శాసనము.

వాషింగ్టను, ఫిబ్రవరి 2.—ఈ శాసనమును విద్యార్థి త వివరింపబడలేదని ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారు త్రోసివేసిరి. ఆ గంతకుని స్వభావయందు వ్రాయ చదువున శక్తి యుంవదలెనని మరల ప్రతినిధి సభవారు శాసనము నామోదించిరి.

అమెరికానిధి

వాషింగ్టను, ఫిబ్రవరి 4:—జర్మనీలోని బ్రిటిషుసంఘాదులను హాంతుకును, జపానీయ సైన్యమును సంఘాదులను పెయియకును పంపుటకు తీర్మానింపబడినది. జర్మనులు యువై టెడ్ స్టేట్సునుండి తమ రాయబారులను రావించురని యనుకొనుచున్నారు. జర్మనీకి ప్యాసిఫిక్ నియ్యవిషయము సందర్భమున అనేకుల కనుమానము బలమైనది. యుద్ధఫలము ప్రకటింపబడిన సమద్రములకుబోవు అమెరికను నావలకు సహాయముగా కొన్ని నావలను పంపువిషయము నాలోచించుచున్నారు.

ఆక్సిలియరీ గ్రూపు

ఫిలనుల్ఫియా, ఫిబ్రవరి 4:—“క్రోక్ ప్రెస్ విల్ హెల్త్” “ప్రిన్స్ ఎయిట్ ల్ ఫెడెరిక్” అను జర్మను ఆక్సిలియరీగ్రూపునా కావగ్యమువారిచే నిర్మింపబడెను వానిలోని నావికులను ఖైదీలుగా పట్టుకొనిరి.

బ్రెజిల్ విషయము.

రియోడిజనిరో, ఫిబ్రవరి 5:—క్రోక్ గా ప్రకటింపబడిన సముద్రాంతగ్రామ విద్రోహమువలన బ్రెజిలుకు నష్టము కలుగునెవల. తాము తాటస్థ్యము వదులకొనుస్థితి గలుగునని బ్రెజిలు ప్రభుత్వమువారు తీర్మానించిరి. యువై టెడ్ స్టేట్సు వారు యుద్ధమున జేరునెవల. దక్షిణ అమెరికా రాజ్యములు ఆవేశముతోగూడ క్రమచర్య తీసికొనవలయునని ప్రభుత్వమువారి యభిప్రాయము. జర్మనుల సముద్రాంతగ్రామ విద్రోహముపట్ల బ్రెజిలు ప్రభుత్వమువారు తమ యనంగీకారమును తెలుపుచు నొక లేఖను తయారుచేయుచున్నారు.

అమెరికాయుద్ధ నున్న హాంబర్గ్ నౌకలు

పట్టుకొనబడుట. వెనామా, ఫిబ్రవరి 4:—అమెరికా యుద్ధమున్న 4 హాంబర్గ్ నౌకలను అధికారులు పట్టుకొనిరి.

“హాసలూనిక్” నౌక

లండను-ఫిబ్రవరి 4:—సిడ్నీస్థాంతమున మధ్యాహ్నమునందు హాసలూనిక్ అను నావను జర్మనులు సముద్రాంతగ్రామివలన ముంచిరి. ఒకదిగ్రీటీకు సాముధకాక శివలన నావికులు సంరక్షింపబడిరి.

మరాఠు సేన

పారిసు, ఫిబ్రవరి 4:—16, 60 సంవత్సరముల వయస్సుగల వారిని సేనయందు జేర్చుకొను విషయమును గూర్చిన బిల్లును ప్రభుత్వమువారు రాలొచించుచున్నారు.

మరాఠు ప్రకటనము

పారిసు, ఫిబ్రవరి 4 ఈ మధ్యాహ్నముట్లు ప్రకటింపబడినది:—మనవిమానములు ఎప్పిలి తయొక్ విల్లియను ఫలములందు శత్రులైలు వేస్తేవ నల మీదను మందుగుండు కర్మాగారములమీదను బొంబులను వేసెను.

తలసందేశములు

లండను, ఫిబ్రవరి 4:—ఇంగ్లండు వర్తకనిధి సందర్భమున డెన్మార్కుకు పక్షిగుమున 20 కిలోమీటర్లదూరమునకు గల ఇంగ్లీషు అఖాతభాగమునందు తలసందేశములు వర్తకము సలపవచ్చునని జర్మనులు ప్రకటించిరి.

భారతీయ పారిశ్రామిక పంచాయతీసంఘము

కల్లికోట, ఫిబ్రవరి 3:—ఈ సంఘసభ్యులు ఇచ్చటి నుండి సెషనులు బండిలో నిన్నటిరాత్రి కోయంబుత్తూరు వెళ్లిరి. వారు కల్లికోటలో నున్న కాలమున సర్ ప్రాసిన్ స్టివాట్సు, సర్ ఫజాల్ భాయి కరీంభాయి, లోగార్లు క్రమముగా జిల్లా కలెక్టరుగూ ఇవాన్సు గారికిని, సర్. ఆర్. ఎన్. ముఖర్జీ చాటర్జీ గార్లు పెన్సివెల్ గారికిని, సర్ డొరొబ్ తాతాగారు బ్రూసుగారికిని అతిథులుగ నుండిరి.

మదరాసు శాసన నిర్మాణసభ

ప్రథమ దిన కార్యక్రమము.

రేపు మంగళవారము పగలు 11 గంటలకు కోటలో సభాభవనమున శాసన నిర్మాణ సభ్యులు సమావేశమయ్యెదరు.

గౌ. ఎ. ఆర్. శ్యామగారు ప్రమాణానంతరము విశ్వస్థ సభ్యులుగా పరిగ్రహించు బడిదరు.

తరువాత సభ్యులు సేసియున్న 214 ప్రశ్నలకును ప్రత్యుత్తరము లియ్యబడును.

పిమ్మట మద్రాసు సీట్ సీనియర్స్ ప్రెసిడెన్సీ స్థాయి కాజు కోర్టుల సభరణ శాసనము, కడచిన నవంబరు 21-వ తేదీని సభలో నామోదింపబడిన ప్రకారము, గవర్నరు గారిచే సంకీర్ణపరచబడినది పెట్టెటగురును, గవర్నరు జనరలు గారిచే సంకీర్ణపరచబడినది గవర్నరుగారు వెల్లడించెదరు.

అటుపెనుక గౌ. ఖాన్ బహదూరు అహమ్మద్ తంబి మర్సాయరుగారు మరుమక్రమాయము పద్ధతి ననుసరించి చివరకు శాసనసభాభవనమును సందర్శించుటకు తాము ఇదివరకే ప్రవేశపెట్టియున్న బిల్లును ఉపసంహరించుకొని అనివయ్యును కొన్ని మార్పులతో మరెయొక బిల్లును ప్రవేశ పెట్టుట కనుమతి యియ్యబడవలె నని ప్రతిపాదించెదరు.

ముఖ్యమైన తీర్మానములు

గౌ. ఎ. ఎస్. కృష్ణారావు పంతులుగారు:—

1. రాజధానిలోని జిరాంతి జమీందారీ ఇనాము గ్రామములకు కొన్నిటిని దిక్కుదర్శకములుగా గ్రహించి, వాని యందలి రయతుల యాధికాధికారమును బహిరంగ విచారణ జరుపుటకు గవర్నరుగా రాజ్యాపింపవలెనని సభవారు సిఫారసు చేయుచున్నారు.

2. స్కూలులపై నలు వ్లాసులో స్థాపనప్రతిష్ఠా మాత్రమే దృష్టితోను కూడ దేశభావము నిర్బంధముగా పరిపరచబడునట్లు సభ్యులనుగ చేయవలె నని సభవారు గవర్నరు గారికి సిఫారసు చేయుచున్నారు.

గౌ. కే. సదాశివ భట్టుగారు:—

3. విద్యాశాఖలో సూపర్వైజరులను నియమించెడి యధికారము స్కూల్స్ డివిజను ఇన్స్పెక్టరుల కియ్యబడవలె ననియు, వైకాల్యమును పాఠశాలల సంఖ్యను బట్టి ఆయా జిల్లాలకు కావలసిన అన్ని తరగతుల సూపర్వైజరుల సంఖ్యయు నిర్ణయింపబడవలె ననియు సభవారు గవర్నరు గారికి సిఫారసు చేయుచున్నారు.

గౌ. రావు బహదూరు పి. కే. రామనాథాచార్యులు గారు:—

4. వ్యాజ్యేగాండ్ర సౌకర్యము నిమిత్తము జిల్లా హెడ్ క్వార్టర్సులో గాక, తక్కిన పోస్ట్స్ లెల్ల, జిల్లా మనసబు కోర్టుల తీర్పులమీది యపేర్లు, ఆ కోర్టుల జ్యూరీసిడిక్టునును లోం బజనుకొని యున్న సబ్జిడ్జి కోర్టులలో వాఖలు చేయుట కనుమతి యియ్యబడవలె నని సభవారు గవర్నరు గారికి సిఫారసు చేయుచున్నారు.

గౌ. ఎ. ఎస్. కృష్ణారావు పంతులుగారు:—

5. జ్యూరీకో విచారించెడి పద్ధతిని సెషన్స్ కోర్టులకు కూడ వ్యాపింపజేయవలె నని సభవారు గవర్నరుగారికి సిఫారసు చేయుచున్నారు.

గౌ. దివాను బహదూరు పి. సుబ్బారాయలు రెడ్డిగారు:—

6. దక్షిణాఫ్రికా జిల్లాలో జరుగనున్న రీసెటి ల్యుటునందు నిరాదాయముల ప్రభుత్వమువారి సగ భాగము సేవ్యములకు పూర్వము, మోజుక పట్ల పూముల లోని మొత్త మదాయమునుండి ఎకరముకు వ్యవసాయపు కర్వుల నిమిత్త మొత్త తగ్గింపవలెనో, జీవనపుకర్వు లెక్కిన యగుటలనునైతే లెక్కిన సుఖముగా జీవించుటకును ఎంత తగ్గింపవలెనో నిర్ణయించి తెలియజేయు నిమిత్తము అధికార అధికార సభ్యులు గల యొక యుపసంఘము నియ మింపబడవలె నని సభవారు గవర్నరు గారికి సిఫారసు చేయు చున్నారు.

గౌ. కే. రామయ్యగారు:—

7. భూమినిస్తు విషయములలో హిందూదేశ ప్రభుత్వము వారు నిర్వచించిన పద్ధతియొక్క యుద్దేశము ననుసరించి వ్యవ హరించు నిమిత్తము, ఈ రాష్ట్రమునందలి వివిధ జిల్లాలలోని వ్యవసాయ వ్యవస్థలను కల్ప మార్పులకును సంబంధించిన నిబంధనలను సవరించు విషయమును గూర్చి యాలోచించు టకు అధికార అధికార సభ్యులు గల యొక యుపసంఘము మేల్పెట్టబడవలె నని సభవారు గవర్నరుగారికి సిఫారసు చేయుచున్నారు.

8. తిరువల్వేలి జిల్లా బోర్డువారికి వేరేవనప్రము కలుగ కుండు నిమిత్తము, ఆధునపత్తును తిరువల్వేలి తిరుచెంచూరు రైల్వేస్టేషను ఆధ్వర్యమునగరివరకు ముగించువిషయములలో ప్రభుత్వమువారు బోర్డువారికి తోడ్పడి కొన్ని ప్యా సెంజరు బం డను గూడ్సు బండ్లను నడపవలెనని సభవారు గవర్నరుగారికి సిఫారసు చేయుచున్నారు.

9. రాష్ట్రమునందలి గ్రామములలోని పోలీసువారిలో ఉద్యోగులుగాని వారుకూడ కలసి పనిచేసి యపరాధ పరిశో ధనమును చక్కగా గావించుటకు ఉచితశ్రమములలో ఏర్పా టు జరుగవలెనని సభవారు గవర్నరు గారికి సిఫారసు చేయు చున్నారు.

గౌ. టి. రంగనాథయ్యగారు:—

10. మదరాసు ఎస్టేటుల ల్యాండు ఆఫ్ఫీసు నుండి విన జూలక, ఉపయోగము తిరిగిడి రివెన్యూ ఉద్యోగులు విధిగా తమ ప్రధాన కార్యకర్తలనుగూడ మాత్రమే విచారించున ప్రేరేపణచేయబడవలెనని సభవారు గవర్నరుగారికి సిఫారసు చేయుచున్నారు.

గౌ. టి. నేంకటపతి రాజుగారు:—

11. సభవారివిధముగా సిఫారసు చేయుచున్నారు:—

(క) యుద్ధానంతరము తెనుగు జిల్లాలనిమిత్తము ప్రత్యేక విశ్వవిద్యాలయమును స్థాపింపవలె నని హిందూ దేశ ప్రభుత్వమువారికి ప్రభుత్వమువారు ప్రతిపా దింపవలెను.

(చ) ఈ లోపల ప్రత్యేకపత్తి ననుసరించి తెనుగు జిల్లాలలో విద్యకు సంబంధించినట్టియు వృత్తులకు సంబంధించినట్టియు పాఠశాలలను కళాశాలలను ఈ ప్రభుత్వమువారు అధికముగా సేర్పాటు చేయ వలెను.

గౌ. ఎ. సూర్యనారాయణరావు పంతులుగారు:—

12. విశాఖపట్టణమునందలి క్లీన్ షిప్ షోర్ హోమ్స్ నుండి బాలికలను పాఠశాలలను రాజధానియందలి మరి యొకటిరెండు స్థలములలో స్థాపింపవలెనని సభవారు ప్రభు త్వమువారికి సిఫారసు చేయుచున్నారు.

గౌ. కే. ఆర్. వి. కృష్ణారావుగారు:—

13. ప్రధానశాఖల కన్స్టేబుల్స్ సంబంధించిన జిల్లా అడ్మినిస్ట్రేషను రిపోర్టుల జిల్లా కలెక్టులలో ఇంగ్లీషునందును దేశభాషలయందును కూడ ప్రకటింపబడునట్లుగా జూపింప బడవలెనని సభవారు గవర్నరుగారికి సిఫారసు చేయు చున్నారు.

14. రాజధానియందలి ప్రధాననండులను లన్నిటిలో జిల్లా బోర్డులయందలి యనధికార సభ్యులు తమలోనుండి తామే తమ యుపాధ్యక్షుల సెమ్మకొనుట కధికార మియ్యబడవలె నని సభవారు గవర్నరు గారికి సిఫారసు చేయు చున్నారు.

15. గంజాము విశాఖపట్టణము గోదావరి జిల్లాలకు సంబంధించిన ఏకైక జిల్లా కోర్టులలోను ఏకైక జిల్లా మన సబు కోర్టులలోను, ఏకైక సంబంధించిన సివిలు వ్యాజ్యము లలో పని చేయుటకు ప్రోక్టర్ వకీళ్ళు కండ్లకును ప్రత్యేకపు ఏకైక సన్నదులతో పని లేకుండునట్లు, సెషన్సుల జిల్లాల ఆఫ్ఫీసుల సంబంధించిన నిబంధనలు సవరింపబడవలె నని సభవారు గవర్నరుగారికి సిఫారసు చేయుచున్నారు.

గౌ. రామనాథపురము రాజుగారు:—

16. ఎస్టేటుల్యాండు ఆఫ్ఫీసు సంబంధించిన వ్యాజ్య ములను రివెన్యూలను నిమిత్త మేర్పెట్టబడిన సెమ్మకొ విశ్వాస కలెక్టరుల కోర్టులు తీసివేయబడవలె ననియు, ఆ వ్యాజ్యము లను ఆయా డివిజను లాఫీసుల విచారించుట కాజ్యాపింప బడవలె ననియు, అట్టి డివిజనులకు సంబంధించిన తాలూకా బోర్డులలో డివిజను లాఫీసుల యొక్క పని తగ్గించు నిమి త్తము అనంతరమునైతే అనధికారాధ్యక్షులు నియమింపబడవలె ననియు సభవారు గవర్నరుగారికి సిఫారసుచేయు చున్నారు.

17. ప్రత్యేక కారణములను మాత్ర ప్రభుత్వమువారి యనుమతిని ముందుగా పొందికాని, ఏబది ఏబది మించిన రూప్యములకీతములుగల విశాఖకు సంబంధించిన యుద్యోగ ములకు జిల్లా కలెక్టరులు వైబిజిల్లాలలో సన్నవారిని నియమింపబడవలెనని సభవారు గవర్నరుగారికి సిఫారసు చేయుచున్నారు.

గౌ. కే. ఆర్. వి. కృష్ణారావు పంతులుగారు:—

18. కృష్ణానదిపర్యంత కట్టలు తెగి కృష్ణానంటూరు జిల్లాలలోని గ్రామములకు తలమగ నష్టము కలుగు చున్నది గనుక, అట్టివిషయములకు తలమగ నష్టము కలుగునట్లుగా వాని నాపుట కేమి చేయవలెనో విచారించు నిమిత్తము అధికార

అధికారి సభ్యులు గల యుపసంఘము మొకటి మేల్పెట్టబడవలె నలెనని సభవారు గవర్నరుగారికి సిఫారసు చేయుచున్నారు.

గౌ. రావుబహదూరు ఎస్. రామచంద్రారావుగారు:—

19. కృష్ణానది నడిదలలో 1916 వ సంవత్సరముందు ఏటికట్టలు తెగుటకేమి కారణమో అందువల్ల వైకుంఠ కంఠ నష్టము వచ్చినదో బహిరంగముగా విచారణ జూగు నిమిత్త మేర్పాటు చేయవలెనని సభవారు గవర్నరుగారికి సిఫారసు చేయుచున్నారు.

గౌ. యాకూబు హసేను సాహేబు బహదూరుగారు:—

20. శ్రీకృష్ణానదియందు శ్రీలయొక్కయు బిడ్డల యొక్కయు ఉపయోగము నిమిత్తము సాగ్యవైకల శీఘ్ర ముగా వైద్యశాలలు స్థాపింపబడవలెనని సభవారు గవర్నరు గారికి సిఫారసు చేయుచున్నారు:— (1) బకనాపాళము (2) గుంటూరు (3) కర్నూలు (4) తాడిపత్రి (5) కడప (6) చిత్తూరు (7) శ్రీవిల్లిపుత్తూరు (8) కీలకై (9) ఉడక మండలము (10) పోచూరు (11) తిరుమనాపల్లి (12) కలచేరి (13) కానూరు.

మదరాసు దక్షిణమహారాష్ట్ర రెయిల్వే కంపెనీ, లిమిటెడ్డు, నోటీసు.

పెరంబూరు కాథానా తూర్పుగేటు వద్ద నుండు బొగ్గును సీరాసులలో నుండి కాలక నిలిచి యుండు బొగ్గును ఏర్పరచుటకుగాను తెండరులు.

1917 సంవత్సరము ఏప్రిలు నెల 1 వ తేదీ లగాయును 1918 సంవత్సరము మార్చి నెల 31 వ తేదీలో అంత్యమయ్యే 12 మాసముల కాలము లలో రాయపురమునందు గాని పెరంబూరు కాథానా వద్దగాని నిలువజేసి యుంచబడు బొగ్గు మసీరాసులలోనుండు తెండరుదాగులు, కాలక నిలిచియుండు బొగ్గుముక్కలను వేరుచేయుకొని, కొనుటకుగాను తెండరులను పంపుకొనవచ్చును.

2. రయిలువేవారు తమకు కావలసినముక్కలను తాము వేరుచేయుకొని మిగిలిన బూడిద రాసులను వేగములలో నెక్కించి పెరంబూరు కాథానా తూర్పుగేటువద్ద నూతనముగా వేయ బడియున్న సైడింగులవద్దకు చేర్చెదగు.

3. ఈ వేగములను కంట్రాక్టుదారు స్వంత వ్యయములతో సకాలమునందించి తనకక్కరకు రాని బూడిద రాసులను సైడింగులకు సమీపము లో నుండు పల్లములలోకి సకాలమున జేర్చ వలయును.

4. ఒకనూపాయి చెల్లించినచో పెరంబూరు కాథానాలో కో అందు కాక్ నూచెట్టు డెవలప్ మెంట్ ఆఫీసులో తెండరు ఫారములు బడవచ్చును.

5. ప్రతి తెండరుతోడను రు 100 లా డిసా జ్జు చెల్లించబడవలెను. ఈ మొత్తము మదరాసు అందు సదరకా మహారాటా రైల్వేకంపెనీ వారి లెక్కకుగాని, రాయపురములోని వారి కంపెనీయరు లెక్కకుగాని రాజధాని ఏ బ్యాంకులో నుండునను చెల్లించి అందుకుగాను ఇయ్యబడును. అట్లుగాను తెండరుతో కట్ట పంపవలెను. ఎందు తెండరు అంగీకరింపబడదో వారి డివిడెండు ధనము లాగి ఇయ్యబడును. అంగీకరింపబడిన తెండరువారు చెల్లించవలసిన సెక్యూరిటీ ధనమువ్రేంచి భాగము గా ఈ మొత్తమును జమకట్టుకొనవచ్చును.

6. తెండర్ల కవర్లలో పెట్టిన "పెరంబూరు లోని కాలని బొగ్గుముక్కల తెండరులు" అనివాసి రాయపురమునందు మదరాసు అందు సదరకా మహారాటా రైల్వేకంపెనీవారి ఏజెంటు షేర్ చు సామన్లను పంపుకొనవలెను.

7. 1917 సంవత్సరము ఫిబ్రవరి నెల 28 వ తేదీ బుధవారము సాయంత్రము 4 గంటలవరకు తెండరులు పట్టబడును.

8. అన్నిటికంటె ఎక్కువయినది గాని లేక మరి ఏ తెండరునైనను అంగీకరించ వలెనను నిర్బం ధము ఏజెంటునకు లేదు.

విషయానుక్రమణిక.

జర్మనుల ముక్తి జాప్యము బెట్టిన హాత్వగు	2
సోమవారము	3
సామిక్వా ద్రులు	4
చెన్న పురి శాసనసభ	5
ప్రధానవ్యాసము	
జర్మనుల ముక్తి జాప్యము	6
నాల్గవ వ్యాఖ్యలు	7
విరోధానుమానగ్రామము	
విదేశీయ ప్రతిపక్షము	8-9-10
ఇంగ్లీషు లెంతివా ద్రులు	11-12-13-14
గోదావరికి పంపుము	15

ఆంధ్ర పత్రిక

1917 సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 5-వ తేది

సోమవారము

జర్మనుల ముక్తి ప్రతిజ్ఞ.

జర్మనుల ముక్తి జాప్యము బెట్టిన హాత్వగు చేసిన సోమవారము సర్వసాధారణ విధ్వంసక ప్రతిజ్ఞ భారతము ఘాతానికియందు కారణపక్షపాతియైన అశ్వత్థామ పాండవసంహారముచేయు సమకట్టిన సోమవారము ప్రతిజ్ఞను బోలి యున్నది. జర్మనులు శాంతినియమములను మిత్రమండలి నిరాకరించి చచ్చుచు జర్మనుల కపారమైన క్రోధ మేర్పడినది. అహంభావభరితులు జయపజయములకు తామే కర్తలని నమ్ముట సహజము. ధర్మసంస్థాపనము నకు జయపజయములకు తాము నిమిత్త మాత్రులనుని నమ్ముట వివేకవంతులకు లక్షణము. జర్మనులు విజయము తమ హస్తములందు గలదని చెప్పు సోమవారములకు బూనుకొనుట వివాదమునకు హేతుభూతము గాగలదు గాని విజయము నకు వాదనము గాజాలదు. "మిత్రమండలి మన సంధిపతనములను నిరాకరించినది. పరాజితులంగీకరింపదగిన సంధినియమములను ప్రకటించినది. మనము యుద్ధముచేసి విజయమును బడయ విశ్వముచితిమి. జలాంతగ్రామములు మనకు విషమదశయందు విజయమును సమకూర్చు నున్నవి. విజయసూక్ష్మమునకు జలాంతగ్రామముల సోమవారములకు సాధనము లని యుద్ధతంత్రవిద్వాంసులలో నేనును ఓకీభవించుచున్నాను" అని జర్మను ముక్తియును, హిందెచ్చును పట్టించాయనది.

"అమెరికా దేశమునందు కొన్ని జర్మను యుద్ధనౌకలు నిష్పంధంపడి యున్నవను కొంతమంది ఇంగ్లాండు దేశము నోడించుట జలాంతగ్రామములను హాంసాహము నుపక్రమింప గావని రాజనీతిజ్ఞు డెనడ్రెవల సాహసింపింప నేరతని నిరసించును. విలసన జర్మనులకు విజయము కలిగిన జర్మను నౌకలకు ప్రపంచమునందు మహోన్నత స్థానము లభించును. జర్మనుల ఓడినచో వారి నౌకలు అమెరికాలో నున్నవని చరి ఎవరు చున్నను గూడ జర్మనాశనము తప్పదు" అని చేలినుగారు తెలిపిరి.

"యుద్ధమునకు పూర్వమున ఆర్థిక వాణిజ్య సౌకానియములందు ద్వితీయ స్థానములంకరించి యుండెను. యుద్ధము లో జర్మనుల విశ్వవ్యాపారమును, ఆధినివేశములును నిరవశము మినది. ప్రాచీన దేశము నవలంబించి. యుద్ధ పూర్వస్థితి చూడన తప్ప జాతీయార్థిక స్థితి నరించిన దమట నిశ్చయము. స్థిమితి తీరమున జర్మనులకు ప్రజేతములేరి పరకుమైన సంధి జాగ్రత్త ఆంధ్రదేశమునకే విజయము నిధము. జర్మనులు యుద్ధము కొరకు చేసిన ఋణములను తీర్చుటకు సామనకు

300,000,000, మొదలు 350,000,000 పానులవరకును క్రొత్త పన్నులను విధింపవలసియున్నది. కాన జర్మనులకు మిగిలిన ఆశ సమగ్రాంతగ్రామ సంహార మొక్కటియే" అని ప్రేమిస్తూ గారు తెలిపిరి.

జర్మనులు విజయమును బడయుటకు సముద్ర రంగము నందు భూరంగమునందును మిత్రమండలిని సంపూర్ణముగనోడి పవలయును. భూరంగమునందు కొంత విజయము గలిగినను సంపూర్ణ విజయము సాధ్యముగాలేదు. సముద్రరంగమునందు నౌకాయుధమును జేసి విజయమును బడయుట జర్మనులకు సాధ్యముగాలేదు. ఈ రంగమునందు గతవారమునందు జర్మనులు చేసిన ప్రయత్నములవలన నష్టముగలిగినది కాని లాభము గలుగలేదు. పడనుటిరంగమునందు కాని మార్పురంగమునందుకాని విజయనిర్ణయము దుస్తరముగ నున్నది. ఆంగ్లేయుల నౌకానిరోధకత త్రము పడనుటికిన జర్మనుల ఉచ్చాస్యనిశ్వాసములకు బిగించుచున్నది. ఆంగ్లేయులు ఉత్తరసముద్రమునందు 4400 విస్తీర్ణముగల ప్రదేశమునందు మందుగనులను పాపించిరి. ఇట్టి విషమదశయందు బ్రిటీషు ప్రజలను భయపెట్టుటకును సంధిని శీఘ్రముగ సమకూర్చుటకును నౌకాధ్వంసమునకు మించిన సాధనము లేదు.

బ్రిటీషు ద్వీపములు

బ్రిటీషు ద్వీపములందలి ప్రజల స్థితి నౌకాదళముపై నాధారపడియున్నది. ఆంగ్లేయుల వ్యాపారము సంపదలు పోషణము నౌకాదళాధీనము నందున్నది బ్రిటీషు ప్రజలకు ఆహారపదార్థములు విదేశములనుండి రావలసియున్నవి. మిత్రమండలివక్షమునందు గల యితర రాజ్యములకు యుద్ధ సామగ్రిని ఇంగ్లాండు సమకూర్చవలసియున్నది. ఈపనియంతయును మిత్రమండలియొక్కయు తటస్థ రాజ్యముల యొక్కయు నౌకాదళము ద్వారా జరుగవలసి యున్నది. ఇంతవరకును జర్మనులు మిత్రమండలి నౌకలను వినక్షత లేకను ముంచుచుండిరి. తటస్థ రాజ్యముల నౌకలను ముంచుట యందు మాత్రము కొంత వివక్షతను చూపుచుండిరి. ఇంతవరకును జలాంతగ్రామములు మిత్రమండలి పొగయోడలను 1,520 ముంచినవి. ఇతర విధముల 126 ముంచబడినవి. అందు 1,110 బ్రిటీషు నౌకలు గలవు. బ్రిటీషు నౌకలకు 100-కి 11 వాతున నష్టము గలిగినది. కాని మిత్రమండలి తిరిగి నష్టపడిన నౌకలను నిర్మించినది. జర్మను యుద్ధమువలన 409 నౌకలను నష్టపడినది. తిరిగి జర్మనియును నష్టపడిన నౌకలను నిర్మించుచున్నది. సముద్రము మీదను కనబడిన నౌకల నన్నిటిని ముంచుటకు పూనుకొనుటవలనను బ్రిటీషు ద్వీపవాసులకును పరాసులకును అవసరమైన ఆహార పదార్థములు యుద్ధద్రవ్యములు బాగు మొదలగు పదార్థములు దుర్గత మగును. తటస్థ రాజ్యముల వ్యాపార మంతయును నశించును. తటస్థ రాజ్యములు వ్యాపారనష్టమును సొకటస్థితిని భరింపనేరక మిత్రమండలితో ప్రతిఘటింపవచ్చును. ఈ యుద్దేశమును పురస్కరించుకొని జర్మనులు నేటినుండి యును మిత్రమండలి నౌకలవలె తటస్థ రాజ్యముల నౌకలను సంయతము ముంచుటలు అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములకు స్పెయిను, హాలెండు, నార్వే, స్వీడను రాజ్యములకును తెలియజేసినది. యుద్ధము చేయుచున్న రాజ్యములకు తటస్థ రాజ్యముల నౌకలు యుద్ధద్రవ్యములను గొనిపోవుచున్నపుడు ధ్వంసము చేయుటకు హక్కు గలదు. యుద్ధద్రవ్యము లేవియో నిర్ణయించుటకును హక్కు గలదు. మిత్రమండలి ఆ నియమమును పాలించుచున్నది. జర్మని మిత్రమండలి నౌకల నింతవర

కేనియము లేకనే ముంచుచున్నది. ఇప్పుడు మిత్రమండలియొక్క రోగుల యోడలను సంయతము ముంచుటకు తలపడినది. మరియు నాపద్ధతిని తటస్థ రాజ్యముల మీదను సంయతము వ్యాపింపజేయ సమకట్టినది. ఇది కేవలము ధర్మ ప్రతికూలము. ఘోరకృత్యము.

అమెరికా తటస్థస్థితిని త్యజించినది

అమెరికాచాలకుడు విల్సనుగారు మాత్రులతో సంప్రతించి జర్మనితో మిత్రత్వమును నాపివేసిరి. అమెరికనులకు సముద్రముమీదను వారి నౌకలను ఆస్తిని రక్షించుకొనుటకును ఉపయోగించుకొనుటకును హక్కు గలదు. జర్మనులు ఆహక్కులను ధ్వంసముచేసి అమెరికాకు నష్టమును గలిగింప తలపెట్టిరి. వెనుకను సస్యెక్కుయోడను ముంచిన తరువాతను జర్మను లిట్టి ఘోరకృత్యములను చేయునుని వాదనముచేసిరి. ఇప్పుడా వాదనమునకు వ్యాఖ్యాతము హోసాటానికును ముంచుటవలనను గలిగినది. జర్మనులవలంబించుచున్న నౌకావ్యాపారనిరోధకతంత్రమువలనసంకటములుగలుగనున్నవి. అమెరికనులు వారి హక్కులను గాపాడుకొనుటకై సిద్ధముగనుండవలయుననియును జర్మనులనురాగతములుస్వత్యసంరక్షణకారణములనుగలుగజేయుకుండుగాత యనియును విల్సనుగారు తెలిపియుండిరి. అమెరికాయం దభిప్రాయము జర్మనుల నౌకాతంత్రమునకు విరుద్ధముగ నున్నది. కాని అమెరికనులు యుద్ధమునందు చేరుదురనిగాని జర్మనులు అమెరికను నౌకల నన్నిటిని ముంచుదురని గాని మిత్రమండలి నౌకల నన్నిటిని గాని తటస్థ రాజ్యముల నౌకల నన్నిటినిగాని ముంచగలరనిగానినమ్ముటకుమిలులేదు. నౌకానిరోధకతంత్రపరిణామము

నౌకాశాస్త్రపండితుడు కాబియోపు జర్మనుల దురంతకార్యములవలనను విశేషమైనభయము గలుగదనియును మిత్రమండలి నౌకాధికారులుజలాంతగ్రామముల దురంతకృత్యములకు తగిన ప్రతీకారములునిర్ణయింపబడినవనియును తెలిపియుండిరి. తటస్థ రాజ్యముల నౌకావ్యాపారమంతయును నిలిచిపోయినది. ఆంగ్ల నౌకాదళసంచారమునకును ప్రతిబంధక మేర్పడును. కాని సర్ ఎడ్వర్డు కార్సను నౌకాధికారులు తగిన ప్రతీకారమును గల్పించునూరని తెలిపియుండెను. గతసంవత్సరమునందు జర్మనులు నౌకావ్యాపార నిరోధకతంత్రమును బూని విఫలమనోరథులైరి. నర్తమాన సంవత్సరమునందు జర్మనులు నౌకావ్యాపార నిరోధకతంత్రమును బూనుటవలనను మిత్రమండలి నౌకల నాశనముచేసినను తటస్థ రాజ్యముల యాగ్రహమునకు పాలుగావలసియుండును. జర్మనుల సోమవార కృత్యములకు వెరచి మిత్రమండలి సంధి నియమముల కంగీకరించుననుట కేవలము దురభిమాన పూరితమైన భ్రమగాని సహజస్థితి గాదు. అమెరికాకును ఇతర తటస్థ రాజ్యములకును వెరచి జర్మనులు నౌకావ్యాపారనిరోధకతంత్రమును మానుకొనుటయును సంభవము.

ఆంధ్ర సాహిత్య పరిషత్తు.

సాహిత్య పరిషత్తుయొక్క కార్యనిర్వాహక సంఘము సభాభవనమునందు ఆదివారము మధ్యాహ్నముగూడినది. రాబోవు సాంవత్సరిక సభపీఠి నెల 7,8 తేదీలందు కడపయందు గూడునటులును మ॥ రా॥ శ్రీ కోలాచలము శ్రీనివాసరావుగారధ్యక్షులుగ నుండునటులును నిర్ణయింపబడినది. సాంవత్సరిక సమావేశములు కేవలము సభావిషయములను చర్చించుటకును వ్యాసములను చదువుటకును నుపయోగపడుచున్నవి గాని ఆంధ్ర

వాజ్ఞయ్యాభివృద్ధికి దగిన విషయములను విమర్శించుట కుపయోగపడుట లేదని కొందఱభిప్రాయపడుట పత్రికాచారకులకు విదితమైయున్నది. ఆవాదమును పురస్కరించుకొని కొండ వేంకటప్పయ్యపంతులుగారు కొమ్మరాజు లక్ష్మణరావుగారు వార్షికోత్సవసమయమున వాజ్ఞయ్యాభివృద్ధి కవసరమైన విషయములను చర్చించుటకై యుపయోగించుట యుక్తమని తీర్మానము నుపపాదించిరి. ఆ తీర్మానమును సభ్యులంగీకరించిరి. సాంవత్సరిక సమావేశమునం దొక దినమునందు విద్యత్సభ గూడి వాజ్ఞయ్యాభివృద్ధి కవసరమైన విషయములను చర్చింపవలయుననియును ఆసభకు గ్రంథాలయములనుండియును పాఠశాల పాఠ్యాంశములనుండియును కత్తినిధులను రప్పింపవలయుననియును నిర్ణయింపబడినది. విద్యత్సభయందు చర్చనీయాంశములను నిర్ణయించుటకై జయంతి రామయ్యపంతులు గారు, కొమ్మరాజు లక్ష్మణరావు గారు, పురాణం నాగభూషణము గారు, వాలిలకొలను సుబ్బారావుగారు ఒక యువసంఘముగ నేర్పాటు చేయబడిరి. వాజ్ఞయ్యాభివృద్ధి కవసరమైన విషయముల నేకములు గలవు. వానినన్నింటిని నీయేడు యోచించుటకు వీలు గలుగకున్నను వంగదేశమునందును మహారాష్ట్రదేశమునందును గల సాహిత్యపరిషత్తులందు వలె నివేదికమునందును వాజ్ఞయ్యాభివృద్ధి కవసరమైన విషయములను చర్చించుట యవసరము. కొమ్మరాజుగారు గూడిన ఆంధ్ర సారస్వత మహాసభయందు చర్చింపబడిన విషయములను ఉపసంఘసభ్యులును పండితులును విమర్శింపదగియున్నవి. సాహిత్యపరిషత్తుయొక్క పరియోజనమును విశాలము చేయుటవలనను పరియోజనము గలుగును, సంకుచితము చేయుటవలనను ప్రయోజనముగలుగదు. ఆంధ్రదేశమునందును అనుదినము సభలసంఖ్య పెరిగి కార్యనిర్వహణభారము దుస్థరమగుచున్నది. కార్యనిర్వహణమును జేయుటకు ప్రజలు వారి శక్తిసామర్థ్యములను కేంద్రీకృతము చేసి పనిచేయవలసి యుండును. ఈ యుద్దేశమును పురస్కరించుకొని ఉపసంఘము చర్చనీయాంశములను నిర్ణయించు నని నమ్ముచున్నాము.

(౦)

లండనుకు ఇండియాకు విమానప్రయాణము.
మొట్టాను పరిశ్రమతో వాని ప్రారంభము నుండియు సంబంధము కలిగిన మొట్టాగో ప్రభువు యుద్ధానంతరము విమానములను దూర ప్రయాణములకు బాగుగ నుపయోగింపవచ్చునని పలుకుచున్నాడు. యుద్ధము పూర్తికాకనే ఆంధ్రమును పునరుద్ధరించుటకు వందలకొలది విమానములకు, జైమానికులకు పనిపాటులు కావలసియున్నవి. చాలచుండి నీక్రింది విధమున నుపయోగింపవచ్చునని మొట్టాగోగారు నూచించుచున్నారు. ఇండియాకును, ఇంగ్లండుకును సముద్ర ప్రయాణము 6000 మైళ్లు, పర్షియాకుండవెళ్లినచో 5000 మైళ్లు పక్షము 3 న ములు పోవుటకు పట్టుచున్నది. కాని విమానములమీద ప్రయాణము 3600 మైళ్లు మాత్రమే ప్రయాణము పగటిపూట మాత్రమే చేసినచో ఆదివారము నాడుదయమున వెనెవరులో బయలుదేరి కలకత్తాకు లండనులో నుంగళవారమునాడు సాయంకాలము దిగవచ్చును. లేక మూడు దినములు పట్టును. మన వెనెవరు నుండి ఉదయము బయలుదేరినవారు పరిస్థితిలోని బలోరాలో మధ్యాహ్నము భోజనముచేయవచ్చును. మధ్యాహ్నము ఒంటి గంటకు బయలుదేరి సాయంకాలము ఆరుగంటలకు కాస్సియో సముద్రపుటాడ్డననుగురియభివేరి ఆరాత్రికచ్చట బసచేయవచ్చును. గురియభి వద్దనుండి లుగానున్నుకును, అచ్చటనుండి కండర దినము సాయంకాలముకు గలిపియాలోని టాగ్నోలోకు వెళ్లవచ్చును. మూడవరోజున భార్య క్షాము జర్మనీలోని డ్రెడ్డను, సాయంకాలము లండను చేరవచ్చును. దినములో పగటిపూట 1200 మైళ్లు ప్రయాణము సులభముగ చేయవచ్చును. ఒక్క విమానములో

14 మంది ప్రయాణికు లెక్క వచ్చును. విమానపు టిక్కెట్టు విలువ పోను 600 రూపాయలును, రానుపోను 1050 రూపాయలును అగును. దినమునకు పదివిమానములచొప్పున వాము నకు 1000 మంది తీసికొని పోగలవు. ఈ ధర్మములను 1 1/2 దినములో పంపవచ్చును. ఈమెయిలు విమానములు రాత్రింబగళ్లు పరుగుత్తును. అందుచే గిరి గంటలలో వాని ప్రయాణము పూర్తియగును. రాత్రిపూట మాగ్నమును పీఠములచే వెలిగింపవలసి యుండును. అచ్చటచ్చట మరమ్మతుకయి డిపోలుపెట్టుబడి యుండును. ఇప్పటిదొక్క దినమునకు 20 టన్నుల యంత్రములు, బంగిలు, నీరుకు పోవుటకయి పోస్టాఫీసులలో నొసంగబడుచున్నవి. వీనిని ప్రతిదినమున 14 విమానములు 1 1/2 టన్నుల చొప్పున మోపికొని నులభముగ పోవచ్చును. మాంటాగోగారి మాటలు యక్షు, క్షిర, గంధర్వకథలుగావు. వ్యాపారములో పుట్టి పెరిగిన పురుగు వచ్చిచు నుడువులు. యుద్ధానంతరము శ్రేష్ఠమయిన విమానములు, అనుభవపరీక్షాత్ములగు వైమానికులు వేలకు వేలు యూరోపునందు వచ్చి దేశములలోను లభింపగలరు. విమానములలో ప్రయాణ మిష్టము నిరుపద్రవమయినది. గంటకు 120 మైదలు 150 మయ్యవలకును విమానములు పరుగుత్తుచున్నవి. మూలధనము, స్త్రీమనులు, డిపోలు, మరి యంత్రప్రయత్నములు మాత్రము జలుగవలసి యున్నవి. అవి వ్యాపారపరాయణు లగు ఆంగ్లేయుల చేతిలో సులభముగనే ఒడగూర గలవు.

మైసూరు రాజ్యకార్య పత్రిక.

రాజ్యవ్యవహారములు ప్రజలకు బోధపడుటకై పాలకులు వివిధములై ప్రచురణములను జేయుట యాచారమైనది. ఆ ప్రచురణములు ముఖ్యోద్యోగుల కందుబాటునైనను సామాన్యోద్యోగులకును వ్యవహారజ్ఞులకును అందుబాటునందుండవు. అందుబాటునందు గల ప్రచురణములైనను సామాన్యోద్యోగులు చదువుటకు తగిన స్థితియందుండువారు. ఆ ప్రచురణముల యాకాశము పరిమాణము పాఠకులకు భయమును గలిగించును. శ్రద్ధావంతులు, ఒక రాజ్యవ్యవహార పత్రములను పఠించినను అన్ని రాజ్యముల పత్రములను తెప్పించుకొనుటకు సాధనముగాని చదువుట కవకాశముగాని కలిగి యుండదు. భిన్న రాష్ట్రములందు గల రాజ్యకార్యవ్యవస్థలను పరిశీలించుటవలనను ఉద్యోగస్థులకును ప్రజలకును వారిరాష్ట్రమునందు గల వ్యవస్థలయొక్క మంచిచెడ్డలను నిర్ణయించుటకు వీలు గలుగును. ఈలాభములను గనునించి మైసూరు రాజ్యాధికారులు “మైసూరు రాజ్యకార్యపత్రిక” యను పత్రికను ప్రచురించుట కుపక్రమించిరి. ఆ పత్రికయొక్క మొదటి సంవత్సరము పయోగకరముగ నున్నది. ఆ పత్రికయందు వాలుగుభాగములు గలవు. మొదటిభాగము నందు 1916 వ సంవత్సరము జులైమొదలు 1916 సంవత్సరము అంతమువరకును మైసూరు రాజ్యవ్యవహారములను గురించి ప్రచురించిన ప్రచురణముల సారాంశ గలదు. ఆయాకాఖల శ్లోకసారక్రమమును వెలివెడి ప్రచురణములు కాలానుక్రమణిక ననుసరించి ప్రచురింపబడినవి. ఆర్థికకాఖ వ్యవసాయకాఖ స్థానిక పరిపాలనకాఖ వైద్యకాఖ విద్యాకాఖ మొదలగు కాఖవ్యవహారములను బోధించెడి ప్రకటనల సారాంశ మిందు గలదు. రెండవ భాగమునందు మైసూరు రాజ్యాధికారులు ప్రచురించిన గ్రంథములు మొదలగు వాని వివరముగలదు. మూడవ భాగమునందు ఇతరరాష్ట్రముల రాజ్యవ్యవహారములను వెలుపుటకై ప్రచురించిన ప్రచురణముల సారాంశము గలదు. నాల్గవ భాగమునందు ఇతరవిషయములు గలవు. సామాన్యోద్యోగస్థులకును ప్రజలకును రాజ్యకార్యములం బెత్తించునని పరిష్కారమును గలిగించుట కీ పత్రిక ఉపయోగకరముగ నుండగలదు. ఇతర రాష్ట్రముల వారును ఈ పత్రిక నవలంబించుటవలనను రాజ్య వ్యవహార భాగమును వ్యాపింపజేయుటకు నుంచి సాధన మేర్పడును.

గౌ. జె. డి. జెన్సిన్సుగారు.

ఆనిబెజంటమ్మగారి “హిందూదేశము స్వాతంత్ర్యమును పొటుపడెన విధము” అను పుస్తకముఖండించుచు మైసూరు ఆఫ్ ఇండియా పత్రికకు లేఖలను వ్రాసిన జె. డి. జెన్సిన్సుగారి యహంకార ప్రభావము నిన్నును ప్రచురించిన తెలిపాద్రవలన విశేషమగుచున్నది. జెన్సిన్సుగారు ఫిలువుస్ కంపెనీకి కార్యనిర్వాహకుడు. కంపెనీయందు కంపౌండరు పనిజేయుచున్న ఫర్నాండ్జు అను వారిని కొట్టిరి. ఫర్నాండ్జు ఫిర్యాదును జేసెను. జెన్సిన్సు గారు అహంభావ ప్రేరితుడై

కేసును విచారించెడి మేజిస్ట్రేటును కీరీమయ్యమై యొకజూరుగ వ్రాసెను. మేజిస్ట్రేటు ఇది యక్రమముగని, తెలియజేసెను. ముద్దయి న్యాయవాది జెన్సిన్సుగారు “జూరును నీ పనిని జేసెననియును పశ్చాత్తాపమును తెలియజేయుచు నన్ను పనియును తెలిపెను. హిందూదేశమునం ద్భూమి వైదము నిట్టి నుపయోగమును జేసియుండదు. రాజ్యాంగపరిష్కారయోగ్య కాచనని యందు యూరపీయులను ప్రతినిధియును నైన జెన్సిన్సుగారిలు చేయుట అజ్ఞానమై అహంభావము తెలియజేయునని ఇట్టివారికి రాజ్యాంగములందు పరిష్కారము గలుగుట సాధ్యమా? చెప్పు ప్రతియుండలె అని యింత్రములు.

చెన్నపురి రాష్ట్రమునందు 1915-16 సంవత్సరమునందు 1157 బాయిలరులు పనిజేయుచున్నవి. గత సంవత్సరమునందు బాయిలర్ల సంఖ్య 96 మోచ్చినది. బాయిలరుల పరిశోధకము వారిని పరీక్షించి తిరిగి 1142 బాయిలరులను లైకెన్సు నిచ్చెను. 15 బాయిలరులు నుండినితయందు లేకుండున వారికి లైకెన్సు లియ్యబడలేదు. రుసుములవలనను రూ 35859 వచ్చెనునది. తీరములు ఖర్చులు వరైరాలకు 28678 వ్యయమైనది. రూ. 7280 లాభము మిగిలినది. పట్టణములందు నీటిసకతులను గల్పించుటకై ఏర్పాటుచేసిన జలయంత్రాలయములు బాగుగ పనిజేసినవి. కర్నూలునందు తప్ప మిగిలిన పట్టణములందు నీటిని తోడుటయందు వ్యయభారము తగ్గినది. చెబవాడయందు నీటిని తోడెడి శక్తి కొంతతగ్గినది. వ్యయభారము మోచ్చినది. ఇందులకు కాణము పంపులందు గలిగిన నీళ్లు పని తెలియచున్నది.

ఒ. శ్రీ. లక్ష్మి విద్యాసౌకర్యము.

ఒ. శ్రీ. లక్ష్మి సేనపిరి ఇకాన్స్ పేర్లకులుగను నేక్కినేటరులు గను నుండుటకు వారికి విద్యావిధానమునందు సౌకర్యములను గలిగించుటవిషయమై పాలకులు గంజాముజిల్లాలోను విశాఖపట్టణముజిల్లాలోను సలహాయదగిరి. విశాఖపట్టణము జిల్లాలో వారు ఈవిషయమై తగిన సౌకర్యములు కోగావుటనందు ఒ. శ్రీ. లక్ష్మి గలవనియును ప్రత్యేకమేమియును జేయుటవలన రమనియును తెలిపిరి. గంజాముజిల్లాలోను ఒ. శ్రీ. లక్ష్మి గల జాము నుండెలమునందు ప్రత్యేకము సదుపాయములను గల్పించుటకంటెను నెలకు రూ 15 ల విద్యాధిక్షేపము నిచ్చి చెన్నపురియందు శిక్షితులను జేయుట యుక్తమని తెలిపిరి. పాలకు లీపద్ధతులుబాగుగ నున్నవని యామోచించిరి.

రక్షితమైన వన ప్రదేశము.

చెన్నపురి రాష్ట్రమునందు 1915 వ సంవత్సరమునందు సంరక్షితమైన వనప్రదేశముల విస్తీర్ణ మెప్పటికంటె నున్నది. ఉత్తర మధ్య భండములందు గంజాము 569, విశాఖపట్టణము 311, గోనావరి 882, కృష్ణ 268, కర్నూలు 2630, బద్వారి 619, అనంతపురము 743, గుంటూరు 814, కడప 1818, నెల్లూరు 729, చిత్తూరు 838, తెంగల్పల్లు 209 మైళ్ళు అటవీ ప్రదేశమును గలిగియున్నవి. అన్ని జిల్లాలలోను కృష్ణాజిల్లాయందు వనప్రదేశము తక్కువగ నున్నది. అటవీ పంచాయితీ సభల కంత ప్రదేశము లేజిల్లాలయందు నిర్ణయించుటకు వీలు గలదో తెలిసికొనుట ప్రయోజనకరముగ నుండును.

బంధక వ్రాతప్రతిపేధిని సంఘము.

బంధక వ్రాతమును స్వయంసాహాయ్యమును నవలంబించి నిర్మూలము చేయుటకై హిందూ పత్రికా సంపాదకులు కన్నూరి రంగయ్యంగారి గృహమునం దొకసభ నిన్నును గూడినది. ప్రజలను యాచారపాఠములకు లోతుజేసి ఫిజివ్యములకు గొనిపోయెడి ఏజెంట్లవారినుండి తప్పించుటకై ఆంగ్లమునం నుదుడేశభాషలందుకురప్రయోగము ప్రచురించునని నెట్టివర్ణము తీర్మానింపబడినది. ఫిజివ్యపములకుసోయి అమానుషకృత్యములకు పాలయ్యెడి మనసోదర సోదరుల నుద్ధరించుటకై భాగతీయులందరును పాటుపడి భారతదేశనికొనమును గాపాపాదురు గాక!

ఆంగ్లరంగము

లండను, కెప్టెన్ 4—నిన్నటి లాత్ర గర్ దర్శకు మేగు గారిట్లు ప్రకటించిరి. బోనువేసి ప్రార్థిమున మేము శత్రుపూలములను వెనుకకు త్రోవతిమి. ఆరాను ప్రాంతమున శత్రువులు వెనుకకు పోవుచుండగా వారికి విశేషవ్యయము గలిగించితిమి. బోనుంటుహామెం ప్రాంతమున నీన స్థాములను వృద్ధినిందించుకొని అర్జినికీసుకు దక్షిణమున శత్రుకందకములను ప్రవేశించి కొండల వైదలను పట్టుకొంటిమి. విమానములనులందు 2 జర్మను విమానములు ధ్వంసమయ్యెను. మఱి రెండు చెడి నేల గూలెను. మనవిమానములో 2 కనబడుటలేదు.

అమెరికా మహా సంగ్రామము

అమెరికా జర్మనీదేశములు - రాజకీయమైత్రికి భంగము

సలహాకాను ముట్టడించుటకు శత్రువుల యత్నము

అమెరికావారు యుద్ధమునకు దిగుదురా ?

లాయిడు బార్డిగారి గంభీర వ్యాసము

(రైటరు ఏ జెస్సీ)

అమెరికా

అమెరికావారికిని జర్మనులకును మైత్రి చెడుట

జర్మను రాయబారులకు పానుపోర్టుల నిచ్చుట అమెరికారాయబారిని బెల్లనునుండి వెనుకకు పిలుచుట

మంత్రివర్గ సభ

వాషింగ్టను, ఫిబ్రవరి 3:- మంత్రివర్గ సభ 2 1/2 గంటల సేపు జరిగినది. పిమ్మట ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారు రాజధాని నగరమునకుబోయి విదేశసంబంధసంఘాధ్యక్షునితో మాటలాడిరి. మంత్రివర్గమువా రేదేని ముఖ్యోద్దేశమునకు బూనుచో ముందుగ నీసంఘముతో నాలోచింపవలెను. అమెరికావారి స్వాతంత్ర్య సాంప్రదాయములకు జర్మను లభ్యంతరమును కలిగించుటకు అమెరికా వారంగీకరింపగూడదని మంత్రివర్గమువారు నిశ్చయించిరి. తటస్థకానమును కఠినముగ నములు జరుపవలె నని అన్ని రేవుల కలక్టరులకును ఉత్తరువులను పంపిరి.

రాజధానినగరమునకు పోయిన పిమ్మట ప్రెసిడెంటు గారు తక్కిన సభ్యులతోగూడ నాలోచించిరి. ఇంతవరకు జర్మనులు నూతనసంహారమునకు గడంగలేదుగాన వారి కింకను కడవట ఆవశ్యము పోలేదని సభ్యులలో నొకరు పత్రికా విశ్లేషకునితో తెలిపిరి.

ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారును సభ్యులను రెండు గంటల సేపు చర్చించిన పిమ్మట అమెరికా జర్మనీదేశముల మైత్రికి భంగము కలుగవలినట్లే యున్నదని ఒక సభ్యుడుచెప్పెను.

విదేశసంఘాధ్యక్షుడు డగు హ్రోనుగారితో ప్రెసిడెంటు గారు ఆలోచించినపుడు జర్మనులు ఏనాడు అమెరికావారికి నష్టమును కలిగింతురో ఆనాడే వారికిని మనకును మైత్రి చెడవలెనుగాని ఈలోగా తొందర పడగూడదు. అని లాయిసు అను నత దొకడు మాత్రమే చెప్పెను. తక్కినవారందరూ వెంటనే మైత్రిని వదలవలెనని, వక్ర్యత్వయంతయునువిల్సనుగారే అవలంబించిరి. ఒకరాత్రిఅలోచించి కార్యమునకు దిగ దగునని నూచించిరి.

నేడు కాంటు బెరను స్ట్రాఫ్టగారికి ప్యాసుపోర్టుల నిచ్చి జేయుదునని వాషింగ్టను విశ్లేషకుడు డెయిలీ మెయిలుపత్రికకు వ్రాసెను.

అమెరికాను జర్మనీకిని మైత్రి భంగమైనది.

మైత్రి తొలగవలెనని దేశీయులందరూ కోరుచున్నా చని ప్రెసిడెంటువిల్సనుగారుమంత్రివర్గమువారితోనురాజ్యాంగ సంఘాసభ్యులలోను ఆలోచించినమీదట స్థిరభావమునకువచ్చిరి.

పానుపోర్టుల నిచ్చుట

అమెరికాలో జర్మనీరాయబారి కాంటు బెరను స్ట్రాఫ్ట గారికి అమెరికావారు ప్యాసుపోర్టుల నిచ్చివేసిరి.

అమెరికా రాయబారిని వెనుకకు పిలుచుట

బెర్లినులోనున్న అమెరికా రాయబారి గెర్టెగారిని ఆదేశమును విడిచివచ్చి అమెరికా దొరతనమువారు వాయు వార్త నంపిరి. అచటి రాయబారి కార్యాలయముల నన్నిటిని మూసివేసి రమ్మిరి. అమెరికావారి వసతులను స్పెయిను రాయ బారి ప్రతిగ్రహించును.

అట్లాంటిక్ కాడినాక పట్టుకొనిన అమెరికా దేశీయుల కంటిని వదలవలెనని అమెరికావారు జర్మనీవారిని కోరిరి.

అమెరికానౌకను ముంచుట.

అమెరికావారి హాసాటానికు నౌకను జర్మనులు ముంచినవేసిరి.

వైనికసన్నాహము.

ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారి నిశ్చయము వాషింగ్టను వారికి మేముగంభీరధ్వని యైనది. వైనికసన్నాహమున లోటు తీర్చుటకు 50కోట్ల డోలరుల నియ్యవలసినదని ప్రతినిధిసభలో నొక కానన ముపపాదించబడినది. జర్మను పక్షపాతులు కల తలు కోనింపకుండ జాగ్రత్త పుచ్చుకొనబడినది. మేముందర మును ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారి పక్షమున నుండుమని రాజ్యాంగ సభలోని ప్రముఖులందరూ నుడివిరి.

ప్రెసిడెంటుగారి ఉపన్యాసము

వాషింగ్టను, ఫిబ్రవరి 4:- మధ్యాహ్నము జరిగిన ప్రాము ఖ్యమగు కాంగ్రెసు సభయందు ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారు కారణములను వివరించిరి. ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారి యుపన్యాసము జరిగినంత సేపును కరతాళ ధ్వనులు చెలంగినవి. అమెరికావారి అగ్ర ప్రాణములను కాపాడుటకు కాంగ్రెసువారు తగిన ప్రయత్నములను చేయవలెనని ప్రెసిడెంటుగారు నుడివి నపుడు కరతాళధ్వనులు మిమ్ముముట్టినవి. సునెత్తునౌకను ముంచినపిమ్మట జర్మను లొసంగిన వాదానమునకు వారు హతాత్తుగను బుద్ధి పూర్వకముగను తప్పినందున మైత్రి చెడుటకంటె గత్యంతరము లేకపోయినది. జర్మను లిట్లు సంతాపకరముగ ప్రవర్తించినను చాలకాలము మండివచ్చుచున్న మైత్రిని పూర్తిగ మరచి జర్మనులు అమెరికావారి అగ్రప్రాణములకు భంగము కలిగింతురని నేను నమ్మజాలను. వారి ఉచితజ్ఞతయందును చక్కని దూరదర్శిత్యమునందును వారుగల గాఢవిశ్వాసము దురదృష్టమున నిరాధార మైనచో అమెరికావారు వారికి యుక్తములును శాంతికరములు నగు వ్యాపారములందు సముద్ర సంచారము చేయునపుడు వారి అగ్ర ప్రాణములకు భంగము కలుగకుండ కాంగ్రెసు వారు ఏర్పాటులను చేయవలెనని నేను కోరెదను. తటస్థ దేశములవారందరూ నీ దారి నే అనుసరింపవలసినవారగుదురని కూడ నేను తలంచెదను. మనకు జర్మను ప్రజలపట్ల గాఢమైత్రి గలదు. వారి దొరతనమువారితో వైరభావము లేకుండ నుండుటకు యథాధ్యముగ కోరుచున్నాము. వారు మనకు విరోధముగ నున్నారని నమ్మవలసి వచ్చునంతవరకును మనము నమ్ముట లేదు. అమెరికాప్రజల స్వేచ్ఛకును న్యాయమునకును అనిర్బంధజీవమునకును భంగము కలుగకుండ కాపాడుకొనుట మన విద్యుక్తముగాన దాని ననుసరించెదము. ఇది శాంతి కారధారములు గాని సంగ్రామమునకు గాదు. అట్టి శత్రుసంరక్షణమునకు గడంగుడని జర్మనులు మనతో కయ్యమునకు కాలు ద్రవ్యుట కలుగకుండుమగాక యని నేను దైవమును గోరెదనని ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారు రనిరి.

ప్రెసిడెంటు గారి ఉపన్యాసము నాలకించుటకు రాజనీతిజ్ఞులు మెక్కుమందివచ్చిరి. దక్షిణ అమెరికా ప్రతినిధులు కూడ వచ్చిరి. ఉన్నతన్యాయాధిపతులందరి న్యాయమూర్తులును మంత్రులును ఉన్నతోద్యోగు లందరూ వచ్చిరి. ప్రెసిడెంటుగారు రాగానే కరతాళధ్వనులు చెలంగినవి. ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారు నిర్వికాసహా విరహితవదనలై సభ్యులకు వినతులై యుపన్యాసమును ప్రారంభించినంతసేపే సభ నిశ్శబ్దమైనది. మైత్రిచెడినదనియు, జర్మనులు అమెరికావారి నౌకలను ముంచి ప్రాణనష్టమును కలిగింతురని నమ్మజాలమనియు ప్రెసిడెంటుగారు నుడివినపుడు కరతాళధ్వనులు చెలంగినవి. ఉపన్యాసాంతమున సభ్యులందరూ లేచి కరతాళధ్వను లొసరించి ప్రెసిడెంటుగారు వెడలు వరకును నిలచియు యుండిరి.

పత్రికల ఆగ్రహము.

లూసిటానియా నౌకను ముంచినపుడు కలిగిన ఆగ్రహమున కంటె నిపుడు కోటిగుడిత మధిక మగు నాగ్రహము

కలిగినది. హాసుకాంతసభ్యులము లగు పత్రికలు గూడ కుక్కకాటునకు చెప్పుబెట్టయే కర్తవ్య మని తీవ్రముగ వ్రాసినవి.

జర్మనులు కార్యరూపముగ నపకృతి నొనరించు వరకును మనము గడంగరాదని కొన్ని పత్రికలు వ్రాసినవి. యుద్ధము తప్పని సరి అనుమాట ప్రతినిధులు వివచించుచున్నది. నౌకాశ్రయము మూయబడినందున జర్మనులు తమ యుద్ధ నౌకలకు రంధ్రములు గావించి ముంచివేసెదరను వార్తలుపుట్టినవి. జర్మనులకు 800 మొదలు 500 వరకును జలాంతర్గాములు కలవనియు వారు వానిని తెగలుగ కభజించి నిరోధించెదరనియు ఒక్క నౌకయైనతప్పింపుకొనజాల దనియు వాషింగ్టను నగరము నందలి జర్మనులు ప్రగల్భములను పలికిరి

బ్యాంకులమీదను కార్యాలయములమీదను పతాకముల నెత్తిరి. ప్రజలు గుంపులుగుంపులుగ పత్రికాలయములకు పోయి పత్రికలను కొనిరి. ప్రభుత్వమువారి వార్తా ఫలకముల యొద్ద ప్రజలు త్రోపుకొడిరి.

జర్మనుల లేఖ

న్యూయార్కు, ఫిబ్రవరి 2:- ఈ లేఖ జర్మనుల కడ పటి ప్రగల్భము కావచ్చును. అమెరికావారి యొరిగిన మితి మీరునట్లు పరీక్షింపరాదని గ్రహించి జర్మనులు వెనుక తగ్గవచ్చును. కాని మనము మాత్రము దీనినిగూర్చి చాలతగ్గవహింపవలెనని సాయాహ్న పత్రికలు వ్రాసినవి.

యుద్ధసంబంధము లేనివారి ప్రాణములను గాపాడుటకు ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారు వెంటనే గడంగవలెను. మొట్టమొదట నిర్బంధింపబడిన జర్మనునౌకలను వశపరుచుకొనవలెనని రూజువెల్టుగారు నుడివిరి.

అమెరికా యాత్రికుల లేఖ

పారిసు, ఫిబ్రవరి 2:- సునెత్తు నౌకను ముంచిన పిమ్మట జర్మను లొసంగిన వాదానమును నిశ్చయించి మేమిచటికి వచ్చితిమి. మేము మరల అమెరికాకు రాగోరెదము. ఏమి సాధనమని పారిసు నగరమునుండి ఒక అమెరికా రాజ్యాంగ సభ్యుడును ఒక అమెరికా పత్రికా సంపాదకుడును ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారికి తంతివార్త నంపిరి. పారిసునందు 2500 మంది అమెరికావారున్నారు. వీరుఅమెరికాకు రావలెన్న స్పెయినుమార్గ మొక్కటియేగలదు. అది వ్యయప్రయాసలకు మూలము. స్పెయినువారికి చాలినన్ని నౌకలులేవు. ఏమి చేయవలెనని పారిసు నగరమునందలి అమెరికా రాయబారి అమెరికా దొరతనము వారికి తంతివార్త నంపెను.

జపానువారి యత్నము

వాషింగ్టను, జనవరి 2:- స్వర్ణక్షణముకొరకు వాణిజ్య నౌకలయందు గూడ ఫిరంగుల నుంచెదము. అట్టి మా నౌకలు విస్తారముగ వైనామా కాల్యగుండ పోవలసియుండును. అందులకేమైన నాక్షేపణ గలదా అని జపానువారు అమెరికావారికి వ్రాసిరి. దీనిని బట్టి జర్మనుల జలాంతర్గాములు త్రొత్త సముద్రరంగములలోనికి గూడ వ్యాపింప వచ్చునని తలంచిరి.

ఇంగ్లండు

ఫ్రెంచిప్రభువు ప్రసంగము.

లండను, జనవరి 2:- పి.కాగో డెయిలీ న్యూసు పత్రికకు విశ్లేషకుడగు బెలుగారు నిన్న ఫ్రెంచి ప్రభువుతో ముచ్చటించిరి. జర్మనీకి సమీపమునందున్న తటస్థదేశముల వారు జర్మనీ కాహుతి కానున్నారు. బెర్లియు, ఫెర్స్టెయూ, హోలండు, రుమేనియాలో యుద్ధరంగము నందలి ఏర్పాటులను చేయునట్లు దేశీయులను వశపరుచుకొన గలుగుటకల జర్మనుల నేనాముఖములు చాల బలయుతము లై నవి. హోలండు డెన్మార్కునాకేలనుగూడ వారు గెలిచిన వారిబలమింకను హెచ్చును. బెర్లియుం ప్రజలును పోషించుటకు మిత్రమండలి వారికి సుమారు 22,000,000 పౌనులు వ్యయమైనది. హోలండు తీరమున జర్మనులు అక్రమముగ మందుగునుల నుంచుటవలన మిత్రమండలి సహాయ నౌకలు 12 నష్టమైనవి. బెర్లియును నుండి జర్మనులు 100,000,000 పౌనులను హరించిరి.

ముంచబడిన నౌకలు

లండను, ఫిబ్రవరి 2:- గతనెల 31 వ తేదీన (బ్రిటీషు నౌకలు మూడును నార్వే నౌకలు నాలుగు స్పెయినునౌక ఒకటి యును ముంచబడెను. బ్రిటీషు డండి నౌకలును 6 చిన్న నౌకలును (బ్రిటను) యూఫ్రేటీసు (బెర్లియుము) నౌకయును ముంచబడెనవి.

లాయడు బాడ్జి గారు వేల్పుయ్యారే

లండను, ఫిబ్రవరి 3:— లాయడు బాడ్జి గారు క్రిస్టియన్ నగరమునకు వచ్చిరి. పట్టణము పతాకములతో నలంకరింపబడినది. ప్రజలు గొప్పస్వాగత మొసంగిరి. “నా తలపై నివుడు ప్రబలచును భారము కలకొల్పబడినది. కాని మన మందరమును సహకారమున పని చేయుటవలన చుర్రార్థుల మోసము లన్నియును నివారము లగుట నిస్సంశయ మని నేను తలంచెద”ని లాయడు బాడ్జి గారు నుడివెరి.

విజయములేక సంధి జరుగదు.

కార్నూవాలనులో 5000 మంది సభ్యులయెదుట ప్రధానమంత్రి లాయడు బాడ్జి గారు నుడివెరి. నూతన పరిపాలక వర్గము వారిదివరకే లక్షలకొలది టన్నులుగల నౌకలను కాపాడిరి. లక్షల కొలది టన్నులుగల క్రొత్త నౌకల నిర్మాణమునకు గడంగిరి. ఆయుధ నిర్మాణ కులు బ్రహ్మ ప్రళయ మొనరించుచున్నారు. ఆవసరము కలిగితే మందు గుండు తుపాకులు అన్నిరకముల ఫిరంగులు మున్నగువాని కిసుమంతయును కొరంత యుండదు చాలనిలువ యుండును. (ఉత్సాహము). ఏర్పాటుల లోపము, తెగువలేక పోవుట, ముందుచూపు కొరవడుట, మున్నగు కారణమువలన బాల్కను రాష్ట్రములలో నిట్టి అధ్వాన్నస్థితి కలిగినది. దీనికి మిత్ర మండలివారందరను బాధ్యులు. బాల్కనురంగ మొక్కటి మాత్రమే కొరత కలిగియున్నది.

జలాంతర్గాముల ఆపదను నివారించుట.

జర్మనుల కడపటి ప్రకటనము వారి స్వస్వరూపమును గోచరింప జేసినది. ఆమెరికావారు వారమున కొక్కసారి యొక నౌకను ఇంగ్లాండునకు పంపుటకు మాత్ర మంగీకరింతుమని జర్మనులు తెలుప సాహసించుటవలన తటస్థదేశముల వారందరు సాగ్రహభరితులైరి. దీక్షా నిశ్చయ సాహసమువలన జలాంతర్గాముల ఆపదను నివారించెదము. (ఉత్సాహము). దేశీయులు దొరతనమువారికి విత్తమును పని వాండ్రను భూమిని ఒసంగి త్యాగమును చూపి తోడ్పడవలెను (కలకలము). విజయము లేకుండ సంధి కలుగదు. (ఉత్సాహము). జర్మనుప్రజలు ఎడతొలగిన ప్రవ్యా స్వరక్షణమున కైన సమర్థము గాదు. వారి పాపహక్తుల ప్రకల్పములని మనము జగమునకు చాటవలెను. 1918 వరకు పోరినవో జర్మనుల స్థితి మరింత నీచమగునని వారు గ్రహించ గలుగుదురేని 1917 నందే సంధి జరుగగలదు.

మిత్రమండలివారి సన్నాహము.

మిత్రమండలివారు సర్వసన్నాహములను సమకట్టవలెను. ఇదివరకు చేసినది చాలదు. సామ్రాజ్యోపపత్తులను చాల హెచ్చుగ నుపయోగించుటకు గడంగవలెను. కొద్దివారములలో మొదటి సామ్రాజ్యసభ సమావేశము జరుగును. (ఉత్సాహము). జర్మను అధినివేశముల సంపాదనమునకు అధినివేశము లత్యధికముగ రక్తపాతము మొనరించి యుండగ వారితో నాలోచింపకుండ వాని నిచ్చివేయుట పాపగునని తలంపకుడు. యుద్ధానంతర మీ విషయమును అధినివేశముల వారు ఇతర ముఖ్యవిషయములతో సాటు చర్చింప గలుగుదురని లాయడు బాడ్జి గారు నుడివెరి.

ఆర్థిక శేషము.

ఆంధ్రప్రదేశ్-జనవరి 11:— జర్మనురాజ్యాంగ సభ యందు జాతీయోదార సభ్యుడగు హెర్బర్ట్ మను గారు సముద్రాంతర్గామి సంహార మొక్కటియే కొరతదైన ఆశయని హాసోపరలో నిలువనుడివెరి. “యుద్ధమునకు పూర్వమున జర్మనీ ఆర్థికవాణిజ్య నౌకావిషయములందుద్వితీయస్థాన మలంకరించి యుండెను. యుద్ధమువలన జర్మనుల విశ్వ వ్యాపారమును, అధినివేశములును నిరవశేషమైనవి. క్రూరమదశమున సిందినది. యుద్ధపూర్వ స్థితిమారిన తప్పజాతీయార్థిక స్థితి నశించినదనుట నిశ్చయము. ప్లే మి షు తీ ర ము న జర్మనులకు ప్రవేశము లేని మరతులైన సంధి కలిగినవో అంగ్లదేశమునకే విజయము సిద్ధము. జర్మనులు యుద్ధము కొరకు చేసిన ఋణములను తీర్చుటకు సాలునకు 800,000,000, మొదలు 350,000,000 పానులవరకును క్రొత్తపన్నులను విధింపవలసియున్నది. కాన జర్మనులకు మిగిలిన ఆశ సముద్రాంతర్గామి సంహారమొక్కటియే.

జర్మనుల కలహామిత్యము.

లండను-ఫిబ్రవరి 2:— కార్మికులలో అటారనీ జనరలు సర్. ఎఫ్. ఇన్స్పెక్టరు గారిటులునుడివెరి. మహాభిమానియు సమ

గడు! నగు తటస్థదేశాధ్యక్షులకు ప్రంపవచరిత్ర యుండేనాడు నే సాంగ్రామికుడు నిట్టుకలహానురాగ నూనకమగు లేఖను వ్రాయలేదు. మిత్రమండలివారే ఈ సమరమును ముగింపగలుగుదురని మేము దైర్యమును గలిగియున్నాము. ఇంతవరకును మేము తటస్థుల గౌరవమును కాపాడు భారమును వహించితిమి. ఇంతట నుండి వారి గౌరవమును వారే కాపాడుకొనవలెనని కోరెదము. పరిష్కారావసరము వచ్చినప్పుడు త్యజించినవారే నిర్ధారణ చేయవలెనని మాత్రము మేము కోరెదము.

మార్పులేదు

లండను, ఫిబ్రవరి 3:— జర్మనులు చేయగలిగినంత దారుణమును లోటులేకుండ నిదివరకే చేసియున్నారు. సముద్రవిషయమును నౌకాదళమువారు నిర్వహింపవలయును. నూతన సమస్యలను తటస్థులే పరిష్కరింప గలరు. వారి సేత్రము లిప్పుడు సంపూర్ణముగ వికసించినవి. అని అంగ్లదేశపు అధికారు లభిప్రాయపడిరిని తెలుపు తెలిపెను.

సర్ ఎడ్వర్డు కార్నూవారు

లండను, ఫిబ్రవరి 2:— హాలునగరమున జరిగిన యుద్ధరణసభకు జలుబు చేయుటవలన కార్నూవారు రాజాలకపోతిమని తెలుపుచు జర్మను జలాంతర్గాముల ప్రమాదము స్వల్పముకాదనియు, తన్నుప్రతినివాసమునకు బ్రిటిషు నౌకాదళము విరామము లేకుండ పనిచేయుచున్న దనియు నుడివెరి.

యుద్ధ రుణము.

లండను, ఫిబ్రవరి 2:— సర్ జాను విల్ల రుమను ఎల్లరు మెను తెన్నువారు 2,150,000 పానులను లివర్పూలు దూది సంఘమువారు 200,000 పానులును ఇచ్చిరి.

జర్మను అధినివేశములు

లండను, ఫిబ్రవరి 2:— ఈ విషయమున వార్తాపత్రికలు లాంగుగారి ప్రకటనము నామోదించినది.

టూర్నిడో పడవ మునుగుచుండుట

ఫిలడల్ఫియా, ఫిబ్రవరి 4:— “నౌకాదళము” అతోను టూర్నిడో పడవను ఒడ్డునకు లాగుచుండగా అది మునుగసానెను. నావికులు యంత్రముల ప్రయోగమువలన దానిని రక్షించిరి. నావికులలో నొకడు బంధింపబడెను.

క్రోమరు ప్రభువు మరణము

లండను, ఫిబ్రవరి 4:— ఈ దినము వెస్టుమిడ్లెండ్ క్రైస్తవ దేవాలయమునందు క్రోమర్ ప్రభువు జాకార్థ మేలక దైవ సంకీర్తనము జరుగును. రాష్ట్ర రాజులును రాన్సాటు ప్రభు ప్రభివ్యులును వచ్చెదరు.

పార్లమెంటుసభ.

రాజుగారి అంగరక్షక వర్గము.

లండను-ఫిబ్రవరి 4:— రాబోవు పార్లమెంటు సభోపక్రమణ సందర్భమున రాజుగారి అంగరక్షకులుగా హిందూ దేశ ఆర్మీకలైనికవర్గములోని మేజర్. సి. హెచ్. కోక్రాఫ్ట్ గారియధినము క్రింద జి. డబ్ల్యు. హిమాన్యుగారను హెచ్. ఎఫ్. విట్టసుగారును, హెచ్. కైసర్-లెగ్నెగారును (మేటర్లు) రెప్పి నెంటు కర్నలు సర్ సజ్జనసింగుగారును రాజారట్ట గారును, మటి 17 మంది ఆర్మీకోర్పోరులును నియమింపబడిరి.

కెనడాలో నుద్రేకము

మాట్రియలు, ఫిబ్రవరి 3:— నేడు చాల నుద్రేకము కలిగినది. ప్రసిడెంటు విల్సను గారికి జయము జయమని అఱచుచు ప్రజలు వీధుల వెంటు లిరుగసారి.

ఫ్రాన్సు

ఫ్రాన్సు బ్రిటను దేశముల నిరుపద్రవస్థితి
పారిసు, ఫిబ్రవరి 2:— ఈ జర్మను జలాంతర్గామి సంహారోద్యమము నిదివరకే యూహించి ఇటీవల లండను నగరమున జరిగిన నౌకాదళమంత్రుల సభయందు చర్చించి బ్రిటను ఫ్రాన్సు దేశముల భద్రమునకు భంగము కలుగకుండ ఏర్పాటులను చేసిరిని యొక నౌకాదళ విషయ పరిజ్ఞాత నుడివెను.

అఖిల ప్రపంచ నిరోధము అసంభవము.

పారిసు, ఫిబ్రవరి 3:— జర్మను లీ నిరోధమును జరుపజాలరు. 1. 2. వారుములలోనే జర్మను జలాంతర్గాములు చాల అంతరింప గలవు. పిమ్మటి స్థితి ఫిబ్రవరికి పూర్వమున్నస్థితి లోనికే వచ్చును. అని నౌకా విషయములందు మిక్కిలి గొప్ప పండితుడగు ఎం. లో బోఫుగారనిరి. రాకపోకలు మామూలు గనే జరుగునని చాలరుంది నౌకా స్వాములు ప్రకటించిరి.

పరాసు సేనా నౌకను ముంచుట.

లండను, ఫిబ్రవరి 3:— సలోనికాకు 900 మంది పైని తలను గొనిపోవుచున్న “అడ్మిర్లువాగను” అను సేనా నౌకను జనవరి 25 వ తేదీ జర్మనులు టార్పెడోతో కొట్టిరి. 809 మంది కాపాడబడిన పరాసు నౌకాదళ మంత్రులు ప్రకటించిరి.

పరాసువారి శాంతిచిత్తత

పారిసు, ఫిబ్రవరి 2:— జర్మనులు క్రొత్తగా చేయబోవు మహా వినాశమేమియును లేదు. మేము నిశ్చయముగ శాంతిచిత్తులమై యుండుము. గత 11 నెలలలోను ఫ్రాన్సుకు 510 లక్షల టన్నుల నౌకలు వచ్చినవి. వానిలో జలాంతర్గాములవలన నష్టమైనవి 100కి 1 వంతైన నుండవని రాజ్యాంగ సభయందు నౌకాదళ మంత్రులు ప్రకటించెను.

మిత్రమండలికిని జర్మనీకిని లాభనష్టములపోల్పుట.

పారిసు, ఫిబ్రవరి 2:— యుద్ధారంభమునుండియు వాణిజ్యనౌకలు జర్మనులకు 409 (మొత్తమున 100 కి 20) యును మిత్రమండలికి 1646 ను నష్టమైనవి. వీనిలో 1520 జలాంతర్గాముల వలన నష్టమైనవి. వీనిలో 1110 బ్రిటిషువారి (బ్రిటిషువారి యుద్ధపూర్వ నౌకాసంఖ్యలో నిది 100 కి 11). మిత్రమండలివారు శత్రువుల నౌకలను వశపరుచుకొనియు క్రొత్త నౌకలను కట్టించియు నీ లోటు పూర్తిచేసిరి. జర్మనులకు 1,260,000 టన్నులు నష్టము. దీనిలో 676,996 టన్నులు మరల కట్టబడినవి. 900,000 టన్నులు నిర్మింప బడుచున్న వని వీరో వెంటసు పత్రిక వ్రాసినది.

జర్మనువిమానమును నేలగూల్పుట

పారిసు:—ఫిబ్రవరి 4:— ఫిరంగులు కాల్చబడెను. రెండు జర్మనువిమానములు నేలగూల్చబడినవి.

జనరలు రాలిన్సునుగారు

లండను, ఫిబ్రవరి 1:— జర్మనులు పెర్లను ఫలితము నపుడే మరచిరిగాబోలు. మరల వారు లక్షలకొలది ప్రజలను నిరుపయోగముగ గోల్పోవ నలంతురేని మాకభ్యంతరములేదని జనరలు సర్ హెన్రీ రాలిన్సునుగారు పారిసు నగరమున నుడివెరి.

రుష్యా

రష్యావారి ప్రకటనము

లండను, ఫిబ్రవరి 3:— తీవ్రముగ ఫిరంగులను గాల్చి జర్మనులకు కన సెము మోగోడ్డుకు తూర్పున తలపడి మమ్మలను వెనుకకు తరిమిరి. మేము మరల తలపడి స్థానములను వశపరుచుకొంటిమని రష్యావారు ప్రకటించిరి. జర్మనులు నిరంతరమును తలపడుచున్నారు. ఎంత సేన నష్టమైనను సరే అన్ని సేనలను రణముఖమునకు పంపి రష్యావారి వశమైన భామునంతను మరల నాక్రమించు కొనవలెనని అధికారులు ప్రకటించిరిని తెలియుచున్నది.

లండను, ఫిబ్రవరి 4:— బిరూల్ బురద నేల ప్రాంతమున మేము శత్రుప్రయత్నముల ననేకములను భగ్నము చేసితిమి. కాల్ సెంగోడ్డుకు తూర్పున శత్రువులు మన కందకములను కొచ్చిరి గాని మేము మఱల తలపడి వారిని పాఠదోలితిమి.

ఆర్మే-జలులో ప్రేలుట

లండను, ఫిబ్రవరి 3:— ఒక రేవునకు తెనమీద గత నెల 26-వ తేదీని ప్రేలి చాల నష్టము కలిగినది. చాల కట్టడములకు నష్టము కలిగినది 344 గురికి గాయములు తగిలినవి. వీరిలో ముగ్గురు నైనికోర్పోరులు కలరు. 99 గురు పైనికులును మృతిమొందిరిని తెలుచుచున్నారు. మరల మామూలు ప్రకారము పని జరుగుచున్నది.

ఫిరంగులు.

లండను, ఫిబ్రవరి 3.— స్పానిష్-డొయిలను-వద్దా 3 ప్రాంతమునను మొనాస్టరు కుత్తరమునను ఫిరంగులను కాల్చిరి.

సంపూర్ణ విజయము

నెట్రోగ్రాడు, ఫిబ్రవరి 4:— మిత్రమండలి ప్రముఖులకు రష్యా చక్రవర్తిగా రాసంగిన విందునందు చక్రవర్తిగారు (రష్యా) మిత్రమండలి సమావేశమును ప్రశంసించుచు ఈ సమావేశము వారి చర్యలను సంపూర్ణ విజయము మఱింత చేరువకు రాగలదని నడిపిరి.

బెల్జియము

అదరిపాటుయత్నము విఫలమగుట

లండను, ఫిబ్రవరి 3:— బెల్జియములో నొక స్థానము నొద్ద అదరిపాటున తలపడెనెంచి శత్రువులు విఫలమైరి. సెంటుమిచేలువద్ద ఆక్రిమాంటు సేనలపై పరామవారి శతఘ్నము తీవ్రముగ గుండ్రుబరవెనని పరామవారు ప్రకటించిరి.

బాల్కను

సర్బియాపై దాడి.

నిఖెయ్, ఫిబ్రవరి 2:— వెంటనే సర్బియాపై దాడిన డలుటను గూర్చి సోఫియాలో జనరలు ఫాకను హెముగారి ఆధ్వర్యమున యుద్ధసంఘటన సభ జరిగిరి.

జర్మనీ

జర్మనులు మిత్రమండలికి

ఎక్కువ చిక్కులను కలిగించుటకు సమకట్టుట. ఆమ్స్టర్డం, ఫిబ్రవరి 2:— జలాంతర్గాములు విరంతుక శంకారమునకు గడంగుటకు నిశ్చయింపబడినది. జలాంతర్గాముల సంఖ్య గత వత్సరముకంటె చాల హెచ్చినది. మిత్రమండలికి మిక్కుటములగు చిక్కులను కలిగింపగలుగుదుము. ఇట్టి ప్రాస్తుతేతములందు బృహత్కావు కలుగునట్లును (బ్రిటన్) దేశమున ఆయుధసామగ్రిల నిర్మాణమునకు లోహమును బృహత్కావులకు కలపయును లేకుండనే చేయగలుగుదుము. ఈవిరంతుక సముద్రాంతర్గామి సంహారవిధానమున జర్మనీకి కలుగు బాధ విశేషముగ లేదు. అన్ని ఫలితములకును జర్మనీదేశము సంసిద్ధమగుటకు వీలగు సాంక్రామిక స్థితి ఇప్పుడేర్పడిన దని ఫిల్లెమ్మాన్లచాను హిందెనుబర్గుగారు నడిపిరిని జర్మను రాజ్యాంగసభలో ఛాన్సలరు నడిపెను.

ఫలితము సముద్రయుద్ధమున తేలనుండుట.

లండను, ఫిబ్రవరి 2:— ఫలితము సముద్ర యుద్ధముననే తేలవలెనని జర్మనులు గ్రహించిరి. జర్మనులు నిలువ గలుగుటయు లేకుండుటయు రెండునెలలలో తేలునని వారు తలచుచున్నారని రోటర్డము విశేషకుడు డెయిల్ మెయిలు పత్రికకు వ్రాసెను.

కెనరీదీవులు.

మెడిడు, ఫిబ్రవరి 2:— జర్మనుల ప్రకటన ఫలము ముందు కెనరీదీవులలో కనబడెను. అటుండి తటస్థులను సాంక్రామికులను గూడ వెడలిపోయిరి.

జర్మనీ హాల్లండు దేశములు

ఆమ్స్టర్డం, ఫిబ్రవరి 2:— స్పెనింగు దారిని ప్రయాణికుల నొకల రాకపోకలకు ఆమెరికావారికి తలపడెనెను. వారునే జర్మనులు హాల్లండు దారికి గూడ తలపిరి. హాల్లండు అధినేతనములకు ఏర్పాటు ప్రకారము రాధారి జరుగుటను గూర్చి జర్మనీ హాల్లండు దేశములకు సంధి కుదుర వచ్చునని హిందెనుబర్గుగారు పత్రిక వ్రాసినది.

జర్మనుల లేఖ

లండను, ఫిబ్రవరి 4:— జర్మనుల కాహారపదార్థములను అభివృద్ధిపరచునని వారిని లొంగదీయవలెనని బ్రిటిషువారు తమ నొకాదేశమును దుర్వినియోగ మొనరించిరి. వారి విధానమునే తుదకునకు అవలంబింపదలచిరి. సంధిసూచన చేయగ మిత్రమండలివారు విరాగరించిరి. కాక జర్మనులు సంగ్రామసాధనముల గభివృద్ధిపరచునని కడవరకును పోవలసియున్నది. కాన నిట్టి సహేతుక వాదమును ఆమెరికా దేశపు ప్రజలును దొరతన ముదారును లెక్క గ్రహించి నివృత్తిపాత భావముతో తోడ్పడి ఇంతకు మించిన దుస్థితిని మానవసభను తొలగింతురు గాక యని కోరెదము.

చేయవలసిన సాహాయ్యము.

నిరంకుశ సముద్రరంగములకు ఆమెరికావారు నొకలను పంపెరారు. మరియు నారేవులకు పోవు నితరుల నొకలలో ఆమెరికా ప్రజలను సరకులను పోనియరాదని జర్మనులు వ్రాసిరి.

జర్మను పత్రికలు

నిరంకుశ సముద్రాంతర్గామి సంహారమున వివాదము విపరీత ముటకు నొకాసంచార మంతరించుటయే ప్రబల నిదర్శనము. జర్మనుల భద్రమే ముఖ్యవిషయము. తటస్థుల విషయ మప్రస్తుతమని డ్యూసెలు డ్రాఫరు జనరలు అజింగరు పత్రిక వ్రాసినది.

ఉత్తర, మధ్యధరాసముద్రములలో బ్రిటిషువారి ఘనత అంతరించవలెను. ఆరంగములకు నొకలు పోరాదని ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారు కాసింపవలెనని రెయినుజుకు వెస్టు ఫెలసీ పత్రిక వ్రాసినది.

వాను హిందెనుబర్గుగారి ప్రసంగము.

ఆమ్స్టర్డం, ఫిబ్రవరి 2:— జర్మను ఛాన్సలరుగారితో వాను హిందెనుబర్గుగారిలు నడిపిరి. అన్ని ప్రక్కలను మన సేనాముఖము స్థిరముగ నున్నది. నిలువసేనలు సమృద్ధిగా నున్నవి. సేనల ఉత్సాహమునకు లోటు లేదు. కాన మనము నిరంకుశ సముద్రాంతర్గామి సంహారమునకు నిర్భయముగ గడంగవలెను. అదియే శత్రువులను బలహీనుల నొనరించుటకు ప్రధాన సాధనము.

హిందెనుబర్గుగారి జర్మనుడు.

ఆమ్స్టర్డం జనవరి 7:— నిన్నను లెప్సిగులో వార్త జర్మను లాముకు విప్పింగు కంపనీకి హెచ్చునగా ప్రధానోద్యోగియగు ఇటులనుడిపిరి. ఆమెరికా దేశమునందుకొన్ని జర్మను యుద్ధ నౌకలు నిర్బంధింప బడియున్నవను కారణమున ఇంగ్లాండుదేశము నోడించుటకు జలాంతర్గాముల మహాసంహారమును ప్రకమింపరాదని రాజనీతిజ్ఞుడైన డైన నసాహసింపినచో నేనతని నిరసించును వీలన జర్మనులకు విజయము కలిగిన జర్మను నౌకలకు ప్రపంచమునందు మహాన్నత స్థానముల భించును. జర్మనులోడిన వారినొకలు ఆమెరికాలో నున్నను ఎచటనున్నను గూడ సర్వనాశము తప్పదు.

జర్మనీయువరాజు మరల సేనానియగుట

లండను, ఫిబ్రవరి 2:— వెర్డెనురంగమున విజయము కలుగకపోవుటనుగూర్చి యువరాజు తగిన సమాధాన మొసంగుటచే నతనిని మరల సేనానిచేసి సహాయ సేనలనిచ్చి వెర్డెనురంగమునకు పంపిరి.

జప్తీనులను నిరసించుట

లండను ఫిబ్రవరి 2:— ఇక జప్తీనులను కట్టవలదని యును అవి యువయుక్తములు కావనియు జర్మను నైనికాధికారులు తెలిపిరిని జ్యూరికునుండి వాయువాంత్ర వచ్చినది.

టర్కీ

అరబికు భాష

లండను ఫిబ్రవరి 2:— అరబికు భాషను నసింపచేయుటకును మతప్రార్థనలలో అరబికుభాషకు బదులు ఇతర భాషను పాడుటకును తురుష్కులు యత్నించుచున్నారని తెలియుచున్నది.

శాంతి బహుమానము

ఆమ్స్టర్డం, ఫిబ్రవరి 2:— నోబెలుగారి శాంతి బహుమానమునకు కెయిజరు పాత్రుల నిష్టబురిలు విశ్వవిద్యాలయమువారు నూచించిరి.

హాల్లండు

హాల్లండు స్థితి

ఆమ్స్టర్డం, ఫిబ్రవరి 4:— జర్మనీకిని ఆమెరికాకును పొత్తుచెడు విషయము ఇక్కడ ఆత్మశ్రద్ధమును గలిగించినది. తటస్థదేశములు తగ్గుచుండు కొలదిని హాల్లండుదేశస్థితి భయంకర మగుచున్నదని ఆందరు ననుకొనుచున్నారు.

హాల్లండు విషయము

ఆమ్స్టర్డం, ఫిబ్రవరి 4:— జర్మను ఆమెరికను శత్రుత్వ విషయములను గూర్చి జర్మనీనుండి యేమియు తెలిపా

ర్రలు రాలేదు. వాగ్దాపత్రికల పరిశుభము హాల్లండు సరిహద్దు వద్ద జర్మను వాగ్దా పత్రికలను హాల్లండులోనికి రానియునుండ నిర్బంధించెను.

హాల్లండులో వాణిజ్యము.

ఆమ్స్టర్డం, ఫిబ్రవరి 4:— “హాండ్స్ బ్లాడు” పత్రిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది:— హిందూదేశమునుండి గాని ఆమెరికానుండిగాని హాల్లండుకు వచ్చు నావలును, హాల్లండునుండి హిందూదేశమునకు పోవు నావలును, ప్రస్తుతము నొకాశ్రయములనుండి వెడలవని నొకాధికారులు ప్రకటించిరి. హాల్లండు మీదుగా విదేశములకుపోవు నౌకలను గూర్చి విదేశమంత్రీ నొకాధికారులతో మాట్లాడుచున్నాడు.

డెన్మార్కు

డెన్మార్కు నౌకలు నిలువబడుట.

కోపను హేగను, ఫిబ్రవరి 2:— బ్రిటనుకు వ్యవసాయ సామగ్రిలను గొనిపోవు నొకాసంఘమువారు నౌకలను నిలిపివేసిరి.

ఉల్లి

రాజప్రతినిధిగారికి వచ్చిన తంతివార్త.

ఉల్లి ఫిబ్రవరి 3:— ఈనెల 1వ తేదీన ఇండియా మంత్రిగారు ఇటుల తంతివార్త పంపిరి.

ఆంగ్ల రంగము.

జ్యూకోరు సీరీలవద్ద శత్రువుల అవస్కందనమును శత్రువులు నిలువరించి చాలమందిని చట్టుకొనిరి. ఇరువీడుల వారును హెచ్చుగ ఫిరంగులను కాల్చిరి.

పరామ రంగము.

లోరైనునందు డెయింటరీ యుద్ధ జర్మనుల మొదటి రెండువరుసల కందకములపైను పరామవారు దాడినలిపిరి.

రష్యారంగము

రిగాకు పశ్చిమమున జర్మనులు ఫిరంగులనుగాల్చి విష వాయువును వదలి రష్యావారి స్థానము నాక్రమించి వారిని వెనుకకు నడిపిరి.

బకోవీలో కింబొలంగుకు దిగువను రష్యావారు మరల తలపడి ఒక శత్రుస్థానమును వశపరచుకొనిరి.

జర్మను అధినేతనములు.

వీనిని మరల జర్మనుల కిచ్చుట జరుగదని వాల్టరులంగు గారు నడిపిరి.

జర్మను లేఖ

జర్మనులు జలాంతర్గామి సంహారమును నిరంకుశ మొనరించెదమని ఆమెరికా మున్నగు తటస్థదేశములవారి కందరికిని లేఖలను వ్రాసిరి.

(0)

అమెరికా శత్రుత్వము.

వాషింగ్టను, ఫిబ్రవరి 5:— “హూసాటోనిక్” అను నౌకను ముందు భయోత్పాత సూచకములను జాపకయే ముంచినదని ఋజువైనయెడల ఆమెరికావారు జర్మనులతో సక్రమమగు శత్రుత్వమును మానబాలరు

ఆస్ట్రీయావారి నౌక

న్యూయార్కు, ఫిబ్రవరి 4:— న్యూయార్కు నందు జర్మనీ వాకిని ఆమెరికా వాకిని పొత్తుచెడినదని తెలియరాగానే న్యూయార్కు నొకాశ్రయమునందుండి “హిమాలయ” అను ఆస్ట్రీయావారి నౌకలోని రెండు ఇంజనుల భాగములూ కదలిపో నొకటి డికోని చెడిపోయెను. దానిలోని నావికులను ఆమెరికను ఆధికారులు పట్టుకొని న్యూహావ్ట్ న్యూస్టుపురుమునకు తీసికొని పోయిరి.

యునైటెడ్ స్టేట్సు ఆస్ట్రీయా

పారిసు, ఫిబ్రవరి 4:— యునైటెడ్ స్టేట్సుకును ఆస్ట్రీయా హంగరీకిని పొత్తు చెడినది.

రుజ్వెల్లు గారు

న్యూయార్కు, ఫిబ్రవరి 5:— పూర్వయధ్యక్షులుగా నుండిన రుజ్వెల్లుగారు స్వయముగా సేనలో జేరుచునున్న తననల్లుగురు కుమారులను జేర్చుకునున్న ఒక పెద్ద సేనాభాగమును తామే నిర్దమ చేయుచు నునియు చెప్పిరి. ఆమెరికను మానసంఘమువారు తమ సేనను పూర్తిగా ప్రభుత్వమువారి వశము చేసిరి.

THE GREAT WAR.

Diplomatic Rupture Between U.S.A. & Germany.

WILL UNITED STATES ENTER WAR?

ENEMY CONTEMPLATING ATTACK ON SALONIKA.

Mr. Lloyd-George's Stirring Speech.

[REUTER'S AGENCY.]

AMERICA.

RUTHLESS SUBMARINISM BEGINS.

Text to German Note.

America Expected to Restrict Sailings.

LONDON, February 4. The German Note to America also states that for two-and-a-half years England has misused her naval power in a wicked attempt to force Germany into submission by hunger and persists in the starvation-war. "After an attempt to reach an understanding has been answered by the enemy announcement of intensified war, the German Government must continue the battle forced on it anew for existence with all weapons and must therefore abandon the limitation which it has hitherto imposed on itself in the employment of its fighting weapons. Trusting that the American people and Government will not close their eyes to the reason for this resolution and its necessity, Germany hopes that the United States will appreciate the new state of affairs from a high standpoint of impartiality, and will also help to prevent further misery and avoidable sacrifice of human lives.

What Germany Expects

The Note expresses the expectation that the American Government will warn American ships from entering the blockaded zones and its subjects against entrusting passengers or goods on vessels trading with the harbours in the blockaded zones.

German Press Views.

AMSTERDAM.—Commenting on the German Note the "Duesseldorfer General Anzeiger" says, the prey from unrestricted submarinism is problematical owing to fewer sailings. Germany's welfare is the most urgent law and neutrals do not matter.

The "Rheinische Westfaelische" expects President Wilson to warn Americans not to enter the war zones and says the North Sea and the Mediterranean must be the grave of British greatness.

Submarine Fleet Considerably Increased.

AMSTERDAM.—The Chancellor in a speech in the Reichstag declared that a most important fact was that the number of Germany's submarines had very considerably increased as compared with last spring, and thereby a firm basis for success had been created. He pointed out, also, the vitalness in the war of the coal question, which he declared was already critical in Italy and France and which German submarines would render still more critical. Moreover, especially as regards England, there was the question of the supply of ore for munitions and of timber for coal mines. The difficulties of the Entente were rendered more acute by the increased lack of cargo in respect of which time and the submarine and cruiser warfare had prepared the ground for a decisive blow.

Hindenburg's Views.

He continued:—F. M. von Hindenburg, a few days ago, described the situation to me as follows: "Our front is firm on all sides. We have everywhere the requisite reserves and the spirit of our troops is good. I am confident that the military situation as a whole permits us to accept all the consequences of unrestricted submarinism, and, as this, in all circumstances, is the means to injure our enemies most grievously it must begin."

France Calm and Without Fear.

PARIS.—In the Senate, the Minister of Marine declared that Germans were unable to do worse than their past frightfulness. "We shall remain calm and without fear." During the last eleven months fifty-one million tons of shipping came to France and less than half per cent was submarined.

German Interference Repudiated.

WASHINGTON.—At the conclusion of a Cabinet meeting lasting two-and-a-half hours, President Wilson hurried to the Capital to discuss the situation with the Chairman of the Foreign Relations Committee, who must be consulted before any serious action is taken by the Cabinet. I have been ascertained that the Cabinet agreed in refusing to countenance German interference with American rights and customs. Collectors in all ports have been instructed to exercise the utmost vigilance in enforcing the neutrality regulation.

Diplomatic Rupture Certain.

WASHINGTON.—After a visit to the Capital, President Wilson conferred with other Senators. After the conference a member of the Cabinet told a pressman that the last chance had not yet gone, as Germany had not yet carried out her purpose so far as they knew.

WASHINGTON.—(Later).—At the conclusion of a two hours' conference between President Wilson and Senators one of the latter said that a diplomatic rupture with Germany was practically certain.

A Conflict of Opinion.

WASHINGTON.—It is learned that at a conference with President Wilson and Mr. Stone, Chairman of Foreign

Relations Committee, Senator Lewis opened that an immediate breach with Germany was not justified, assuming that she did not intend to imperil Americans, but the first act against Americans should be the signal for a rupture. The majority of the Senators who conferred with President Wilson were in favour of immediate rupture. President Wilson did most of the talking and suggested a night's reflection before action.

German Ambassador to Go.

The "Daily Mail" correspondent telegraphs from Washington that Count Bernstorff will receive his passports to-day.

Diplomatic Relations Severed.

America has severed diplomatic relations with Germany.

Country in Favour of a Rupture.

LONDON, February 4, 8-25 P. M. President Wilson's decision was reached after a conference with Cabinet Ministers and Senators which convinced the President that the country was solid in favour of a rupture.

Ambassador Handed His Passports.

WASHINGTON.—Count Bernstorff, German Ambassador to the United States, has been handed his passports.

U. S. Ambassador Recalled.

Mr. Gerard, United States Ambassador in Berlin, has been recalled.

LONDON, February 4, 9-30 P. M. WASHINGTON.—Mr. Gerard has been instructed to close the Embassy and all Consulates completely interrupting relations. Spain will take charge of American interests.

Return of Americans Demanded.

LONDON, February 4, 8-10 P. M. WASHINGTON.—America has demanded of Germany the immediate release of the Americans captured by the Atlantic raider.

President Explains His Decision.

LONDON, February 4. At the historic sitting of the Congress in the afternoon President Wilson explained the reasons for his decision. His utterances were loudly cheered especially when he declared he would ask the Congress to provide means to safeguard American lives and property. President Wilson said Germany's sudden and deliberate withdrawal of the solemn assurances given after the torpedoing of the "Sussex" left no alternative but a diplomatic rupture. Notwithstanding Germany's deplorable action President Wilson refused to believe that the German authorities would disregard the ancient friendship between the two peoples and destroy American ships and lives. If his inveterate confidence in their sobriety and prudent foresight unhappily proved unfounded, he would ask Congress for the necessary means to protect Americans in the prosecution of their peaceful and legitimate errands on the high seas. He took for granted that all neutral Government would take the same course. He added "we are sincere friends of the German people and earnestly desire to remain at peace with their Government. We shall not believe that they are hostile unless we are obliged to believe it. We purpose solely the reasonable defence of our people's rights to liberty, justice, and unmolested life. These are the bases of peace not war. God grant that we shall not be challenged to defend them by acts of wilful injustice on the part of the German Government."

The Reading of the Address.

WASHINGTON.—There was an unusual attendance of diplomats to hear President Wilson, including practically all the South American representatives. The gravity of the occasion was emphasised by the presence of the Justices of the Supreme Court, Cabinet Ministers and high officials. President Wilson's entry was received with cheers and clapping of hands and was succeeded by tense silence when President Wilson, with face set and no suggestion of a smile, bowed and began to read his Address slowly. A burst of applause greeted the announcement of the severance of relations with Germany and was renewed when the President declared it was impossible to believe that Germany would disregard her obligations and destroy American ships and lives. The Congress rose and cheered at the conclusion of the address and remained standing while the President left the Chamber.

Anger at Germany's Insult.

NEW YORK.—The whole country is aflame with anger at the German Note surpassing the anger over the sinking of the "Lusitania". Newspapers, with hardly an exception, demand that Germany's insult be thrown back in her face and even the mildest pacifist organs only deprecate rashness and urge that a concrete case of atrocity be awaited before relations are severed. The possibility of war is a universal topic. The temporary closure of New York harbour followed upon a rumour

TELEGRAMS.

that the Germans would attempt to scuttle interned liners to prevent their seizure. It is understood that Germany has from three to five hundred submarines which will be divided into sections for blockading purposes. Germans in Washington boast that not a single ship will escape.

Finance for Military Preparations.

LONDON, February 4. WASHINGTON.—President Wilson's step came as a thunderclap in Washington. A Bill was promptly introduced in the House of Representatives for the issue of five hundred million dollars Treasury Notes to complete military preparations. Precautions have been taken to stamp out possible pro-German rioting. All prominent members of Parliament have announced that they support President Wilson.

Roosevelt Ready With His Services.

NEW YORK.—Ex-President Roosevelt has offered the services of himself and his four sons and he promised to raise a Division. The American Aero Club has placed its entire resources at the service of the Government.

U. S. Steamer Sunk.

LONDON, February 4, 3-10 25 P. M. The American steamer "Housatonic" has been sunk.

Difficult to Avoid Active Hostility.

WASHINGTON.—It is proved that the "Housatonic" was torpedoed without warning. It will be difficult for America to avoid active hostility.

Germany's Challenge to Neutrals.

Allies and Neutral Honour.

LONDON, January 4. The Attorney-General, Sir F. E. Smith, speaking at Cardiff, said nobeligerent in the world's history had ever dared to make such a challenge to a proud and powerful neutral. We believe the Allies are strong enough to fight out the quarrel ourselves. We have been the custodians of the honour of neutrals, and we now tell them to be the custodians of their own. We only ask that when the time of settlement comes those who have sacrificed shall decide.

LONDON, February 4. Reuter learns that the opinion in British official quarters is that the German threat does not materially affect the situation, as the enemy has already done his worst, and the naval authorities may be safely trusted to deal with the sea problems.

The handing of the new diplomatic situation will be left to neutrals, whose eyes are now definitely opened.

Sir E. Carson on Naval Work.

Sir Edward Carson, in a letter regretting that a cold does not permit him to attend the War Loan meeting at Hull, does not conceal the grave danger of submarinism, but says that the Admiralty is tirelessly grappling with the problem night and day.

Danish Sailings Suspended.

COPENHAGEN.—A company carrying agricultural products to Britain has suspended its sailings.

Messages to President Wilson.

LAHORE, February 4. LONDON, February 3rd.—Reuter's Paris correspondent says that an American senator and an American editor have jointly telegraphed to President Wilson asking for instructions and explaining that they came to Paris on the strength of the German undertaking given after the sinking of the "Sussex", and they now desire to return. ("C" and M. Gazette.")

The News in New York.

NEW YORK.—The Banks and Offices are decked with flags. Crowds rushed to buy papers and sought to approach the Bulletin Boards.

Excitement in Canada.

MONTREAL. There is most intense excitement here, streets are packed with crowds cheering President Wilson.

Franco-British Security Assured.

LONDON, February 4. PARIS.—A naval expert states that the recent Naval Conference in London foresaw the new submarinism, and energetic measures were adopted assuring the relative security of France and Britain.

German Offer to Holland.

AMSTERDAM.—The "Handelsblad" says: Germany offered Holland for the Flushing route the same concessions as the United States for passenger steamers not carrying contraband. Negotiations between Germany and Holland with regard to regular services to the Dutch Colonies are possible.

Holland's Position Dangerous.

LONDON, February 4. AMSTERDAM.—America's break with Germany caused greatest surprise. The uppermost feeling is that in as much as it means decreasing the number of neutrals it places Holland in a difficult and almost dangerous position.

U. S. Immigration Bill.

Again Passed by Representatives.

LONDON, February 4. WASHINGTON. The House of Representatives has again passed the Immigration Bill which President Wilson vetoed owing to the literacy test. The latter consists of an ability to read and write the immigrant's own language.

Weather from brilliant sunshine has become chill and showery in Poona during the past day or two. It rained practically the whole day to-day with only a brief interval of sunshine for little more than five minutes.

At a meeting of the Lahore Municipal Committee, held this morning, Mr. Tollinton, President, announced that His Excellency the Viceroy was expected to pay a visit to Lahore during the forthcoming Easter. The Committee resolved to present as usual an address of welcome to the Viceroy on His Excellency's entry into Lahore.

TELEGRAMS.

America—Hamburg Liners Seized.

LONDON, February 4.
PANAMA.—The Authorities have seized four Hamburg-America Liners.

Liners Prevented from Making a Dash.

NEW YORK.—Parts of engines of the Austrian steamer "Himalaya" in New York harbour were smashed with crow bars simultaneously with the announcement of the rupture with Germany. Coastguards have removed the German prize crew from "Appam" at Newport News.

Concession to Neutrals.

LONDON, February 4.
The German official statement announces alteration of blockade of England allowing the Channel to neutrals twenty kilometres west of the Danish coast between British and German danger zones.

Interests of Allies in Germany.

LONDON, February 4.
WASHINGTON.—It is announced that British interests in Germany will be transferred to Holland and Japanese and Serbian interests to Spain. It is expected that Germany will withdraw her consuls from the United States; the issue of passports to Germany has been suspended and the question of conveying American ships in war zone is being considered.

BRISBANE.—The United States Marshall has seized the "Kronprinzessin Cecelie".

Brazil Ready to Join U. S. A.

Rio De Janeiro.—Government is convinced that the time has come to abandon neutrality if the new German submarineism directly injures the vital interest of Brazil. Government is of opinion that the moment United States enters the conflict South American States ought to seek a uniform policy. It is said that Brazil's protest to Germany has been drafted.

No Telegrams Received in Holland.

AMSTERDAM.—Hitherto no telegrams have been received from Germany on the German-American crisis. The Censor has stopped German newspapers at the frontier.

Auxiliary Cruisers Interned.

Philadelphia.—The German auxiliary cruisers "Kronprinz Wilhelm" and "Prinz Eitel Friedrich" are interned in the Navy Department and crews have been imprisoned in isolated barracks.

U. S. A. and Austria: Break in Diplomatic Relations.

LONDON, February 4.
PARIS.—The United States has broken off diplomatic relations with Austria-Hungary.

Dutch Sailings Cancelled.

LONDON, February 4.
AMSTERDAM.—The "Handelsblad" states that the Netherlands Shipping Company announces that vessels bound for Holland from India and America and also vessels to India from Holland will not sail at present. The Foreign Minister is consulting shipowners regarding the vessels "enroute".

Marine Insurance Rates.

LONDON, February 4.
A meeting of the Institute of London underwriters decided not to recommend any change in Marine Insurance rates in consequence of enemy threats thus indicating confidence in the ability of the allies to cope with frightfulness. Nevertheless the rates quoted by private underwriters are firmer especially for neutrals and big advances are recorded in rates for American cargo ships.
PHILADELPHIA.—The Torpedo boat "Jacob Jones" when being towed to deck began to sink; the crew closed sea-cocks and saved the vessel; a number of the crew has been arrested for sabotage.

Crew Rescued by British Armed Steamer.

LONDON, February 4.
The "Houselonie" was submerged at noon off Scillies. The crew were rescued by a British armed steamer.

GREAT BRITAIN.

THE PREMIER'S STIRRING SPEECH.

Mr. Lloyd George in Wales.

LONDON, February 4.
Mr. Lloyd George has arrived at Cricketh. He received an ovation and the townsfolk decked with flags. Replying to an address of welcome he said:—"The burden laid upon my shoulders is overwhelming, but I am confident that our united efforts will succeed in confounding the devices of the wicked."

No Peace Without Victory.

Mr. Lloyd George addressing a meeting of five thousand constituents at Carnarvon pleaded for a fair trial for the new Government which had already "inter alia" saved hundreds of thousands of tons of shipping and arranged for the construction of hundreds of thousands of tons of new tonnage. He specially eulogised the Munitions Dept. and said "when the time comes the supply of shells will be sufficient for the Allies. (Cheers). The present muddle in the Balkans was due to improvisation, hesitation, and lack of imagination. The Allies were jointly to blame, but the Balkans was the only theatre causing anxiety. (Cheers.)"

Submarine Menace Will Be Overcome.

Germany's latest sea policy showed the Goth revealed in all his nakedness. Even to the most independent Neutral the German offer to allow America to send one steamer weekly to England was insolence amounting almost to insanity but we would overcome the submarine menace by grit, energy and courage. (Cheers.) The Nation must support the Government with money, labour, land, and sacrifice. (Cheers.) There could be no peace without

TELEGRAMS.

victory. (Cheers.) We must demonstrate that Prussia's Baal was a false God, that it could not protect itself let alone the German people. "Peace" Mr. Lloyd George, said, "will come in 1917 if Germany knows that by holding out till 1918 she will be worse off and not better."

Allies Must Organise.

The Allies must organise all their resources. The Empire can and will do still more than it is at present doing. We must utilise far more than previously the Empire's great resources and with the object of seeing what can be done in that direction. The first Imperial Cabinet will begin its sittings in a few weeks (Cheers). It is unthinkable that the great German territories can be disposed of after the war without consulting the Dominions since they shed their blood in acquiring them. It is unthinkable that this question should be settled without the Dominions sharing the responsibility of considering this issue as a part of the settlement of the great world problem following the world-war. (Cheers.)

The German Colonies.

Mr. Long's Announcement Welcomed.

LONDON, February 2.
English newspapers generally welcome Mr. Long's announcement with regard to the future of the German colonies.

The Death of Lord Cromer.
Impression in Egypt.

LONDON, February 4.
CAIRO.—The death of Lord Cromer has created a profound impression. Newspapers eulogise him as the greatest figure in recent Egyptian history. Flags are flying at halfmast everywhere.

The War Loan.

More Large Subscriptions.

LONDON, February 4.
Sir John Elderman and the Ellerman Lines have put £2,150,000 and the Liverpool Cotton Association £200,000 into the War Loan.

Tea Agreement between Shippers and Shipping Lines.

LONDON, February 4.
The "Times" says that a temporary agreement has been concluded between Indian Tea shippers and shipping lines with the result that freights will be paid at seventy-five shillings per ton. Merchants now appear to have abandoned the idea of arranging shortly a new contract for autumn and they seem perfectly prepared to take their chances whatever conditions may prevail after the expiry of the present agreement.

Indian Escort to the King.
At Opening of Parliament.

LONDON, February 4.
The Indian army section of the Mounted Imperial escort for the King at the opening of Parliament on 7th February comprises Majors C. H. Rowcraft in command, G. W. Hemans, H. F. Whitby and H. Y. Salkeld, Lieut.-Col. Sir Sajjan Singh Rajah of Rutlam and seventeen Indian Cavalry officers.

Memorial Service for Lord Cromer.

LONDON, February 4.
A large congregation attended the memorial service for Lord Cromer in the Westminster Abbey to-day. Their Majesties and the Duke and Duchess of Connaught were represented.

War Loan Through Post Office.

LONDON, February 4.
The Postmaster-General speaking at Keighley said that over fifty-nine million war loan applications had been received through the Post Offices representing a hundred and twenty-five millions sterling.

The death is announced of Col. Holbein Hendley.

FRANCE.

Mobilising Men Between 16 and 60.

PARIS.—The Government is considering a Bill mobilising all civilians between the ages of sixteen and sixty.

Dramatic Ending to a Debate.
Government's Success.

LONDON, February 4.
PARIS.—General Lyautey dramatically terminated the debate on the bill to re-examine men rejected and exempted. He said he had to cancel his arrangements to go to the front on the previous evening owing to the debate, but he did not intend further to postpone his departure. He said, he could not take a message of weariness to the fine men in trenches and he insisted on the final vote. The Chamber immediately rejected a crowd of amendments and passed the bill by 398 votes to 85.

GERMANY.

Crown Prince Reinstated.

Again Commands at Verdun.

LAHORE, February 4.
LONDON, February 3rd.—The "Agenzia Libera" says that the Crown Prince has satisfactorily explained the operations for which he was responsible and has been reinstated in the Verdun command and given reinforcements, the units with which he was dissatisfied being removed.—("C. and M. Gazette.")

TELEGRAMS.

War to Finish at Sea.

LAHORE, February 4.
LONDON, February 3rd.—The "Daily Mail's" Rotterdam correspondent says: Germany recognises that the finish must be fought out at Sea. Two months will show whether she is able to hold out.—("C. and M. Gazette.")

Enemy Considering Attack on Salonika.

LONDON, February 4.
ATHENS.—General Falkenhayn is reported to be at Sofia presiding over a War Council and discussing the expediency of an attack on Salonika.

Zeppelins Condemned.

LAHORE, February 4.
LONDON, February 3rd.—A wireless message from Zurich says that the German General Staff have advised against the building of more Zeppelins for the army, and naval authorities recommend them for scouting only, since experience shows that they are too vulnerable.—("C. & M. Gazette.")

RUSSIA

Hastening A Definite Victory.

LONDON, February 4.
PETROGRAD.—At the banquet at the Palace to the allied delegates the Tsar declared that the task of the delegates would effectively contribute to hasten a definite victory.

TURKEY.

Turks and Arabic.

Attempt to Suppress the Language.

LONDON, February 4.
Reuter learns that the Turks are trying to suppress the Arabic language, and also to eliminate Arabic from the Mahomedan religion by introducing non-Arabic prayers.

Turkey and The Peace Prize.

LONDON, February 4.
AMSTERDAM.—The Stamboul University proposed that the Kaiser should be awarded the Nobel Peace Prize.

SEA WARFARE.

Steamers Sunk.

LONDON, February 3.
The steamers "Trevean" and "Dundee" (British) and Euphrates (Belgian) have been sunk, also six small British craft.
Three British, four Norwegian, and one Spanish steamer were sunk yesterday.

World Blockade Impossible.

PARIS. M. Laubeuf, a distinguished naval authority and submarine designer, declares that Germany cannot carry out the blockade and predicts that within the next few weeks many German submarines will "disappear," after which the situation will be the same as before February. Several French shipowners announce that sailings will continue uninterrupted.

Losses in Ships.

PARIS.—The "Bureau Veritas" publishes statistics of the losses of merchant shipping during the war. Germany has lost 409 ships, or twenty per cent. of her total. The Allies have lost 1,646 ships, of which 1,520 have been submarined, including 1,119 British, or eleven per cent. of the British pre-war fleet. The losses of the Allies have been practically made good by building and captures. Germany's loss amounts to 1,200,000 tons, and is counterbalanced by the construction of 676,996 tons, while 900,000 tons are being built.

French Transport Torpedoed.

LONDON, February 4.
The French Ministry of Marine announced that the transport "Admiral Wagon" conveying nine hundred troops to Salonika was torpedoed on the 25th Jan. Eight hundred and nine were saved.

BRITISH FRONT.

General Rawlinson's Views.

LAHORE, February 4.
LONDON, February 3rd.—General Sir Henry Rawlinson, interviewed in Paris with reference to the contemplated German offensive, said that he doubted whether the lesson of Verdun was already forgotten. If, however, the enemy cared uselessly to sacrifice more hundreds of thousands of men we had no objection.—("C. and M. Gazette.")

Successful British Enterprise.

LONDON, February 4.
British communique says: We carried out a successful enterprise Northeast of Gueudecourt taking many prisoners. We drove off an attack in neighbourhood of Gommecourt and destructively bombarded a dump eastward of Bouchavesnes. Our aeroplanes did much useful work. Four of ours are missing.

LONDON, February 4.
Marshal Haig into-night's communique says: We drove off raiding parties eastward of Bowchevaines in the neighbourhood of Arras our artillery caused the retiring enemy considerable losses. We improved our positions on Beaumont, Hamel ridge and entered enemy lines southward of Armentiers taking a few prisoners. In the course of air fights two German aeroplanes were destroyed and two were driven down damaged. Three of ours are missing.

TELEGRAMS.

FRENCH FRONT.

Enemy Attack Fails.
Lively Cannonading Reported.

LONDON, February 4.
The French communiqué says: An enemy surprise attack on a post in Belgium failed. Our artillery in region of St. Mihiel carried out destructive fire against organisations of Aprmont forest. Artillery actions continue especially in Struma, Doiran, Vardar zone and north of Monastir.

Surprise Attack Fails.

LONDON, February 4.
A French communiqué says: An enemy surprise attack on a post in Belgium failed. Our artillery in the region of St. Mihiel carried out a destructive fire against the organisations of Aprmont forest.

German Aeroplanes Felled.

LONDON, February 4.
PARIS.—A communiqué reports intermittent cannonade at various points. Two German aeroplanes were brought down in our lines.

Artillery Actions Continue.

LONDON, February 3.
A French communiqué says: Artillery actions continue, especially in the Struma-Doiran-Vardar zone and north of Monastir.

Munitions Works Bombarded.

LONDON, February 4.
PARIS.—The Afternoon communiqué says: Our aeroplanes heavily bombarded cantonnements and railways at Appilly and Terniers and munition works at Thionville.

RUSSIAN FRONT.

Positions Lost and Regained.

LONDON, February 4.
A Russian wireless communiqué says after violent fire the Germans attacked eastward of Kalknem high road and succeeded in pushing back our troops on the right flank. Our counter-attack restored the positions with the assistance of armoured motor-cars which approached the first line.

Germans Incessantly Attacking.

LAHORE, February 4.
LONDON, February 3rd.—The Petrograd Nordsud agency says that the Germans are incessantly attacking on the line, despite the Russian barrage. Prisoners state that the employment of all forces has been ordered regardless of losses in order to recover the lost ground. — ("C. and M. Gazette")

Explosion at Archangel,
Many Casualties.

LONDON, February 3.
A Russian communiqué states that an explosion followed by a fire, occurred on a wharf at Archangel on January 26th. Various buildings and depots were damaged and 344 persons were injured, including three officers. Ninety-nine soldiers, it is feared, were killed. Everything is now restored and work is going on as usual.

LONDON, February 4.
A Wireless Russian official message says: We repulsed several attacks on the east side of Tirul swamp. Between Tirul swamp the Germans broke into our trenches eastward of Kalknem Road. Our counter-attack restored the position.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

BOMBAY.

Bombay Delighted at the News.

BOMBAY, February 4.
The news of break in diplomatic relations between America and Germany has sent a thrill of excitement throughout the city. It was the one topic of conversation wherever men assembled. "Spain will be next" "All neutrals must now follow suit" were among the most frequently repeated ejaculations. Among the American community in Bombay the intelligence was received with unfeigned delight. "At last Germany is going to get what she has been asking for" declared one prominent man and how signally true and popular is that sentiment was testified to by Mr. H. P. Gibbs of Tata Works who is the leading unofficial representative of the United States. He declared "I am really glad to have the news. I am confident it will be received with delight by every American in Bombay. We have pursued patience to the breaking point and now it has come. No one will regret it. Germany's attitude for long time has been not only an impossible but an intolerable one and in my opinion you will find that the United States is not unprepared. Indeed despite all that has been said to the contrary, I believe, we have been getting ready for this contingency for

TELEGRAMS.

some time past. We did it before in the case of Spain and I think history is likely to repeat itself. Personally I am glad the air is at last cleared. We know now definitely where we stand and I hope and believe that the new development marks the last phase of the struggle which has menaced civilisation and the liberties of mankind too long. Yes, you may say quite definitely that to far as I am concerned as an American I am profoundly pleased that we are in common fight for humanity at last."

Death of a Staunch Congressman.

BOMBAY, February 4.
Mr. Aneeruddin Tyabji, younger brother of the late Mr. Justice Budruddin Tyabji, died of typhoid fever on Saturday at the age of 68. The deceased was the Vice President of the Bombay Presidency Association, having worked for several years previously as the Hon. Secretary of the same Association and was staunch Congressman.

SOUTH INDIA.

Industrial Commission Leaves for
Coimbatore.

CALICUT, February 3.
Members of the Industrial Commission left last night by special train for Coimbatore. They were seen off at the station by Mr. F. B. Evans, Collector and Mr. C. A. Innes, Director of Industries. During their stay Sir Francis Stewart, Sir Fazulbhoy Currimbhoy and Mr. Low were the guests of Mr. Evans and Sir R. N. Mukerji and Mr. Chatterton of Mr. Percival and Sir Dorab Tata of Mr. Bruce. Mr. R. D. Bell, Secretary stayed at the Malabar Club.

Sir F. Nicholson's Evidence.

The important witness examined by the Commission was Sir Frederick Nicholson whose written evidence was very lengthy. His examination lasted nearly four hours. Sir Frederick's valuable work for fishing and oil and fat industry was greatly appreciated and he and Mr. V. Govindan, Assistant Director of Industries, took the Commissioners round the Cannery at Beypoor.

Parditjee's Address to Students.

The Hon'ble Pundit Madan Mohan Malaviya addressed the students at a meeting yesterday morning.

BRIEF TELEGRAMS.

Commissioner and Mrs. Booth Tucker of the Salvation Army and their little daughter, Miss Mariel Tucker arrived at Wellington from Madras. At Madras last week the Commissioner had an interview with the Hon'ble Mr. Gillman, I. C. S., in regard to the Salvation Army work among criminal tribes. Their visit up here is of a purely private nature.

The Agricultural and Industrial Exhibition and cattle show organised by the Oorakam Panchayat was opened yesterday evening by His Highness the Elaya Raja of Cochin. His Highness in declaring the Exhibition open congratulated the Panchayat for successfully organising such an exhibition to enable the rural population who are not in touch with the central exhibition to have the benefit of the exhibition and exhorted the ryots to follow the new and scientific methods of agriculture. Among the exhibits the oil paintings by Mr. P. J. Cherian were highly appreciated. There were a good collection of seeds both paddy and oil. The different specimen of timber and barks of economic value exhibited by the State Forest Department attracted the attention of many visitors.

Latest Telegrams.

LONDON, February 4.
WASHINGTON.—The State Department has received a despatch from the American Consul at Plymouth saying that the steamer "Housatonic" was fully warned and that crew were given opportunity of reaching safely before the ship was sunk.

LONDON, February 5.
PARIS.—The American Ambassadors in Berlin and Vienna will embark at Barcelona on board a Spanish liner for New York via Cuba-Madrid. It is reliably reported that the reply will be published tomorrow protesting against Germany's submarine declaration.

The French communiqué says: Our artillery effectively bombarded German works at various points, notably in Hill 304 sector.

The British communiqué says: We drove off an attack in neighbourhood of Rancourt and advanced slightly westward of Le Transloy. We pushed forward eastward of Beaucourt last night, on a front of three quarters of a mile, to a depth of five hundred yards. We took one hundred prisoners and three machine guns. We heavily repulsed two counter attacks on Sunday and twice entered trenches south east of Souchez and bombed several dugouts.

WASHINGTON.—State department has informed the Belgian Minister that it has no intention of withdrawing diplomatic representatives from Belgium until it is inevitable. Americans directing the relief work will remain until forced to depart.

AMSTERDAM, February 3.
A note of anxiety is apparent in the comment of the "Frankfurter Zeitung," which dwells apprehensively on the attitude of America, and warns a few men, including Kaiser, Bethmann-Hollweg, Helfferich and Zimmerman, that they are responsible to their own people and to history.

Deep Impression in Brit-in.
Drawbacks and Advantages.

LONDON, February 4.
The news of the rupture between America and Germany which Reuter announced in London in the afternoon caused the deepest impression of any event since the outset of the war though little excitement was manifested as the public are hardened to sensation. The thinking section of the population recognises that the new situation has its drawbacks as well as its advantages, for instance, the "Entente" prisoners in Germany will be deprived of American assistance and guardship, while Belgian relief work will be endangered, confronting 100,000 people with starvation. It is generally opined that America will be inevitably forced into war. There is much speculation as to the part which the United States will play and the effect on the supply of munitions. The prospect of German steamers interned in American ports reinforcing the mercantile traffic has strengthened the composure with which the British public growingly regards the new frightfulness, confidently relying on the assurance that the naval authorities will deal with it. There are already indications what neutrals are recovering from the preliminary panic even before they learned of President Wilson's appeal to them to imitate the United States.

LONDON, February 5.
Newspaper despatches from New York assert that Mr. Gerard has been instructed to demand the withdrawal of German claims within twenty-four hours.

The American Government have requested the State of Idaho not to press anti-alien legislation objectionable to Japan.

The Panama Canal.

Precautions Against Dynamiting.

LONDON, February 4.
Orders have been sent to Panama to guard the Canal against dynamiting. The navy Board is working out plans, including the conveying of ships. A battalion of Militia from Baltimore have arrived in Washington to protect the buildings and monuments. The guards at munitions factories have been doubled. The battleships of the Atlantic Fleet stationed at Guanano have been ordered to be ready for any eventuality. Eight thousand policemen and special constables are ready for war duty in New York, and machine gun squads have been organised.

AMSTERDAM, February 4.
A number of Dutch vessels have asked and been granted permission to proceed to sea at their own risk.

STOCKHOLM, February 4.
The announcement of the German blockade was received very calmly. There were no signs of panic on the Stock Exchange on Saturday and some shipping shares even rose. The fact that there are large stocks of fuel in Sweden while the timber trade is normally at a standstill in the winter contributes to equanimity.

HAGUE, February 4.
The "Vaderland," in an editorial, emphasises that Germany alone will have to bear the consequences of her ruthlessness, even though the chances that Holland will remain outside the conflict are daily smaller.

AMSTERDAM, February 4.
The "Tyd" describes the new frightfulness as an act of despair on the part of Germany, who is recognising her powerlessness to win a victory on land.

నవాయి విగ్రహ ముల్కు గారి సరస్వతి ముఖ చింతితులు కొత్తగా నామోదింపబడిన పంజాబ్ సుహృద్భిము సంఘమువారు శుక్రవారమునాడు బాహ్యరహస్యమున బరఖు అలీ సుహృద్భిము హాజరై సభాసేవీ శీర్షానించిరి.

కృష్ణా జిల్లా గుడివాడ యందు 1-వ తేదీ యుద్ధమున తాంబూలీ గొప్ప భూస్వామి యగు అమృత్లలి నోపాల కృష్ణయ్యగారు కొత్తగా నామోదింపబడిన పంజాబ్ సుహృద్భిము నిస్థాపించి మాతస్వపాప్రవేశముచేసి ప్రాతఃకాలమున 50 మంది బ్రాహ్మణులను రాత్రి 200 మంది బ్రాహ్మణులను వ్యవసాయేతరులగు పలువిధములగు కూరగాయలు పండించులు సముత్తము 2-వ దిన మంతయు తమ బంధుమిత్రులకును చీడనాదలగు చిల్లరజాతులవారికి సుమారు 1000 మంది పిని సంస్కృతికముగు భోజనము పెట్టిరి.

గుంటూరు జిల్లా సంఘపు సంచార కార్యదర్శి మోక్షి నాథం వేంగి నోపాలరావుగారు భట్టిప్రోలు వచ్చిరి. గతనెల 23 వ తేదీ చంగళవారమునాడు భట్టిప్రోలు అద్దేపల్లి గ్రామ కాపరస్తులు మహాసభ జరిపిరి. అనేకమంది హిందూ మహమ్మదీయులు సభకు విచ్చేసిరి. తాంబూలీ గొప్ప భూస్వామి మహమ్మదు అబ్దులు రహింజేగు నామోదింపబడిన బహుళ సభాభ్యుత్తర వహించిరి. గ్రామ సంఘములు ప్రతికా పరతము మున్నగువానిని గుతించి వేంగి నోపాలరావుగారు సభాసేవీచిరి. గ్రామ సంఘము ఏర్పడినది. భాజీ గారధ్యక్షులు. కాక్తరు భూపతి వేంకట్రామయ్య నెనమత్తి శేషయ్యగార్లు కార్యదర్శులు. అంధ్రజైనిక కృష్ణా న్యూ ఇండియా ప్రతికలు తెప్పించుటకును జిల్లా సంఘమునకు పదిమంది సభ్యులను ఏర్పరచుటకును అత్తదత్తుడు ఉపన్యాసములు ఇప్పించుటకును బహు ఉత్సాహముతో శీర్షానింపబడినది. ఉరుకు ప్రతిక కూడ కొకటి తెప్పించుటకు నిశ్చయంబుపడినది.

TELEGRAMS.

CALCUTTA.

THE IMPERIAL WAR CONFERENCE.

India's Representative Entertained.

Important Speech by Sir P. Sinha.

CALCUTTA, February 4.

A dinner in honour of Sir S. P. Sinha took place in the Town Hall this evening, nearly two hundred gentlemen being present, including Sir K. G. Gupta, Raja of Mahmoodabad, Sir Rash Behari Ghosh, Mr. B. N. Basu and others. The Maharajadhiraj of Burdwan presided. In the course of his speech, proposing the toast of the British Empire, Sir K. G. Gupta said that in the great struggle that was now being waged the British Empire had ranged itself on the side of the just cause and victory must be theirs. The war would bring out the essential unity of the Empire. They had sometimes heard complaints of the inadequacy of India's assistance in the war. He could not admit it, if there were any such failing it was due not to the people but the Government and to the military policy. It was to be hoped that the great lesson would not be lost on the Government of the people. If there was to be another war the manpower of India must come to the front. He had faith in the British Government. He hoped that after the great proof of loyalty that had been afforded they would henceforth be treated with confidence, that everything would be done to start a national army and to open commissioned ranks to the Indians.

Burdwan Maharaj.

Proposing the toast of Sir S. P. Sinha, the Maharajadhiraj of Burdwan said:—He is fully equipped for the task for which he has been invited and, whatever differences of opinion some of us may have with him regarding the political problems of India, we are all united in thinking that we have every confidence that Sir Sinha will deal with ability with all matters relating to India that may come up at the war conference in a manner worthy of a son of Bengal and a patriotic Indian. In certain quarters criticisms had been levelled at the scope of the work of the Indian members at the conference. But, beyond the statement made by the Prime Minister a little while ago we are just as much in the dark about the work to be tackled, as probably Sir S. P. Sinha himself. Not only is such comment premature but to a certain degree dangerous to our own interests, for any misconception in the British public mind as to the attitude taken up by the educated Indians towards the representation of India on the War Council might not lead to those results or future possibilities which we all hope or aspire for. In my opinion, we should therefore watch and rely upon our representatives to do their best. I am inclined to say to those who are impatient, who want India to get straight off on to the same footing as the self-governing Colonies let us not by our over-enthusiasm topple the mark; let us not run away with our ambitions however noble or patriotic they may be; let us advancing step by step go on steadily.

Sir S. P. Sinha's Speech.

In reply, Sir S. P. Sinha said:—I feel very proud indeed that I have been chosen as one of the representatives of the Government of India and I deem it indeed a privilege to work with colleagues like H. H. the Maharaja of Pikaner and the Hon'ble Sir James Meeson. I am proud indeed of the honour of being called upon to serve my King, but knowing my limitations I feel the great weight of the responsibility. Taking the constitution of the British Empire as it exists at the present moment and as a practical man, I venture to think that a great step has been taken to secure the representation of Indian views at the coming conference a step which is full of great promise for the future. I am sure, gentlemen, you will not expect me to make a declaration of what I consider to be the Indian view on such questions as are likely to come before the conference. I am sure you do not expect it because the reason is obvious and sufficient, namely that I, like everybody here, am entirely unaware of what is the nature of the questions which are likely to come up for discussion before the Conference. In my humble way, so far as lies in my power, I shall endeavour to give honest and straight forward opinions from what I conceive to be the Indian point of view on any question which might arise for discussion in the Conference. I believe the Indian point of view can be best presented by an Indian himself. Many of our difficulties in India arise from want of understanding between ourselves and those to whom our destinies are committed. The present war is a life and death struggle for the achievement of that freedom which is our ambition as much as it is the ambition of England herself. I believe with the fervour of religious faith that we shall find that freedom with the British Empire and that my words within the British Empire alone, England as a nation is dedicated to freedom and the great issue involved in the present crisis is whether a nation so constituted shall endure and subsist. On England's victory all our hopes are centred. Does any one think that the best of England which upholds this high ideal will not appreciate our aspiration? Does anyone think that she will not realise that what we Indians ask for is that same freedom for which she asks us to help her to fight? I have faith in England.

DEFENCE ACT.

Accused Not Guilty of Infringement.

Re-Arrest.

CALCUTTA, February 4.

The Midnapore Special Tribunal has passed orders in the second case under the Defence of India Act, in which Subudra Mohun Ghosh of Dacca was the accused. He was returned at Dhanishkahi in the Hughli, and subsequently removed to the Midnapore hospital for treatment from where he escaped, but was arrested the following day. The Court held that the first order of arrestment could not be in force after the accused had been removed to hospital, and so he had not committed an offence by disobeying the order of the Police Superintendent. As soon as the accused came out of the hospital after the acquittal, he was re-arrested under a fresh order of internment and taken away under police escort.

TELEGRAMS.

Co-Operation in Bengal.

Lord Carmichael on Marked Progress.

CALCUTTA, February 4.

This morning H. E. Lord Carmichael opened the eighth session of the Bengal Provincial Co-operative Conference. There were present about a hundred representatives of various Co-operative Societies in the province. The Government observed that the co-operative movement had progressed a good deal during the last few years and had taken a strong hold in the people's minds. During his term of office the number of co-operative banks had increased from 639 in 1912 to 2,343 in 1916, the number of members had increased from 49,000 to 121,000, and the capital involved from 26 lakhs to 124 lakhs. He said co-operation had a great future in India. It was already a great factor in national development, and possibly it was destined one day to be the dominant factor. The Conference will meet again on Monday and Tuesday.

Sport at Calcutta.

CALCUTTA, February 2.

The Calcutta athletic sports (which have become an annual fixture from 1891) were held this evening on the grounds of the Calcutta Football Club. The number of competitors and spectators were both large, and seventeen events carded were gone through without any hitch, except that there was an accident in the bicycle race through one of the machines breaking. His Excellency the Governor arrived towards the end of the sports, and, complimenting the competitors, presented the prizes to the successful candidates.

PUNJAB.

India and Post War Reforms.

LAHORE, February 4.

At a meeting of the Indian Association, held on Thursday, resolutions noting satisfaction at the action of the Government of India in prohibiting officials generally from taking part in political propaganda of the "Round Table" group of politicians, according approval and support to the Post War Reforms submitted by the 19 Elected Members of the Imperial Legislative Council as well as by the Congress and Muslim League, asking the Government to grant these reforms immediately as a first instalment of reforms which are necessary to confer on India the privilege of Self-Government on the line of Self-Governing British Colonies and praying that the representatives recommended to the War Conference may be admitted on the same footing as the representatives of Self-Governing Colonies were passed.

UNITED PROVINCES.

P. S. Commission.

The "Pioneer's" Articles.

ALLAHABAD, February 4.

The "Pioneer" has begun a series of articles in the Public Service Commission. It says:—Lord Islington and his colleagues perhaps deserve our sympathy rather than our criticism. They had a Herculean task with which they were not ideally fitted to cope and it was made none easier for them by circumstances of their appointments. Their report has already suffered in estimation by the long delay in its appearance and it has not won much thanks. But we believe the Commissioners have honestly endeavoured to find solutions which would satisfy Indian wishes without doing irreparable damage to the existing standards. We gratefully acknowledge though we think them wrong in detail, they have avoided gravest errors into which there may have been some temptation to plunge. On the other hand we think their method faulty and in all honesty we can find very little to praise in their timorous and wordy exposition of their views. It is often hard to grasp what they intend or what their real reasons are. The kindest critic cannot call their report a state paper worthy of a great occasion. It is not a serious contribution to the science of government. It is a patch work of happy thoughts with compromise and indecision writ large upon it.

SIND.

Sind Zamindars and War Loans

KARACHI, February 4.

A special appeal to the Sind Zamindars on behalf of the forthcoming Indian War Loan was made at a Durbar held at Larva by the Hon'ble Mr. A. S. A. Wastrop, I. C. S., who said:—Every part of the Empire has assisted England which has thrown all her mighty resources into this tremendous struggle. Every Englishman is ready to give his life for the cause and is willingly and gladly submitting to the severest forms of taxation such taxation as you in India can barely imagine. The income tax in England is now 4 annas in the rupee and every anna which can be saved is being lent to the Government for the prosecution of the war. These are cold facts, not the language of exaggeration. The efforts made are enormous. The daily expenditure on the war now amounts to nearly 9 crores of rupees. The total expenditure in the war up to date is six thousand crores of rupees. The British army now consists of 50 lakhs of men. Such figures are staggering. Yet the war, the results of which are of such supreme importance to us all, shows no signs of coming to an early termination and all must help with what power they have. Would India feel comfortable and satisfied, feel that it is in accordance with her honour and dignity, in accord with the position she desires to occupy in the Councils and affairs of the Empire if she were to stand aside and allow the vicarious services of the comparatively few fighting men of her vast population who have all bravely enough gone to the war to be the full measure of her contribution in this mighty struggle? All India is shortly to be given a further opportunity to extend a helping hand in this war in a manner which will be well within her power. Money is wanted even more than men. The Government of India will shortly be prepared to receive money on loan to be solely devoted

TELEGRAMS.

to the defeat of the Germans. The loan, it is expected, will bring a return to the lender of at least 5 rupees for every hundred lent to Government. The money will be available whenever required by the lender and no doubt simple methods of distributing the bonds will be evolved. I want you all to be ready to help forward the war by investing all spare money you have in this splendid investment. I trust that the more old fashioned Muhammadans of this district will adopt the sensible view that investment in this war loan will not amount to the placing of money at interest rather than the annual return may be accepted as a reward for the services rendered. Should there still be any hesitation in the minds of some of the older amongst you, then I would most earnestly recommend that the proceeds should be devoted by them to good works and to the education of the poor.

DELHI.

War Cable to the Viceroy.

DELHI, February 2.

The following telegram, dated the 1st instant, has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:—

The British repulsed an enemy attempt to rush advanced positions near Beaucourt and Serre and took some prisoners. The artillery had been very active on both sides.

The French raided the first and second lines of German trenches at Deitzey in Lorraine.

The Germans, after artillery preparation with asphyxiating gas shells, stormed the Russian position west of Riga and caused the Russians to fall back.

The Russians again attacking south-west of Kimpourg in Bukovina captured an enemy advanced position.

Mr. Walter Long, in speaking of German colonies, of which the British had acquired possession in various parts of the world, said:—"Let no man think that these territories shall ever return to German rule."

Germany has delivered a note to America, saying that the German Government must abandon the limitations it has hitherto imposed on itself in the employment of its fighting weapons at sea, and it expects the American Government to warn American ships entering the blockade zones and its subjects against entrusting passengers or goods to vessels trading with harbours in the blockaded zones. Copies of the Note have been handed to all neutral Governments. The Note has caused an acute crisis in America.

II

DELHI, February 4.

The following telegram dated, the 2nd instant, has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:—

The British again improved their position north of Beaumont Hamel and made successful raid near Neuville St. Vaast. Hostile attempts to reach the British lines were repulsed. The British captured 1228 prisoners including 27 officers in January.

The French aircraft bombed the railway station and depots and one aeroplane armed with gun fired fifty shells on enemy cantonnements.

Intense cold prevails on Italian front. The Russians in spite of asphyxiating gas and severe frost have reoccupied a portion of position, 20 miles west of Riga captured by the Germans.

Mr. Asquith speaking to his constituents said there is no doubt in many minds as to our winning the war. The resources of the Allies, naval, military and economic wisely organised and handled assure us inevitable victory. The notion that the struggle is about to come to a squalid end in stalemate or drawn game, is a mere dream. Fortunes of battle shift and fluctuate but if all influences and powers at work are taken into comprehensive account every month the conflict becomes more unequal and the balance needed for the final success is more or less decisively in favour of the Allies. Nor is it easy to imagine the intrusion of any new factor which could really affect the inevitableness of the issue. But while ultimate victory is certain we must bestir ourselves to accelerate its advent and ensure its finality.

Sir Thomas Holland on other Duty.

Industrial Commission to go into Recess.

DELHI, February 4.

The Government of India have found it necessary temporarily to utilise the services of Sir Thomas Holland, the Chairman of the Indian Industrial Commission, in connection with the provision of war supplies from India. In these circumstances the other members of the Commission have suggested and the Government of India have agreed to the suggestion that the Commission should go into recess at a somewhat earlier date than had been originally intended and should resume its sittings at the beginning of the next cold weather when the sittings will commence in Bombay.

Registration Ordinance.

ALLAHABAD, February 4.

It is understood that it is proposed to publish the Registration Ordinance together with the rules relating to it in a convenient form so that those affected by the new measure may be able readily to understand precisely what is required of them.

Press Opinion.

LUCKNOW, February 3.

The "INDIAN DAILY TELEGRAPH" welcomes the Registration Ordinance as the first indication that India is about to supply a definite measure of help to the armies which Great Britain has put into the field.

A largely-attended public meeting of the Mahomedans was held on Friday in Barkat Ali Mahomedan Hall, Lahore, under the auspice of the newly affiliated Punjab Muslim League to give expression to the profound grief of the community in the irreparable loss they have sustained by the sad and lamented death of their leader, Nawab Vikar ul mulk.

గోదావరి జిల్లా సంఘము

గత సంవత్సరపు నివేదిక.

గోదావరి జిల్లా సంఘ కార్యదర్శి లిట్ట వామయ్య వారు:-

గోదావరి జిల్లా సంఘమునందు నిరిటి జనవరి 1 తేదీన 279 మొదలు ఉండిరి. సురక్షితరాత్రులను నిరిరింపు 444 వలకు పెంచెను. గౌరవనీయులగు పోలవరం జమిందారు కొచ్చర్లకోట రామచంద్ర వేంకట కృష్ణారావు పంతులు బహదరు బి.వి. గారు ప్రెసిడెంటుగను, వాళ్ళం పద్మ నాథం బి.వి. గారు వైసు ప్రెసిడెంటుగను, వాజిపేయా జుల భవన్నారాయణ బి.వి. బి. ఎల్. గారు కార్యదర్శిగను, దుగ్గిరాల మార్కెట్ ప్రకాశరావు బి.వి. గారు సంయుక్త కార్య దర్శి కోశాధికారిగ నుండిరి. వైసుగురు వ్యావహారికోద్యోగియులతో కూడ మేనేజింగు కమిటీలో 19 గురు మొదలు కలరు. వీరిలో 3 గురు తాలూకా సంఘముల ప్రెసిడెంటు చేరియున్నారు. సంఘపు లెక్కలను కోశెల్ల కృష్ణారావు పంతులుగారు తనిఖీ చేసిరి. సంవత్సరారంభమున నిలువ రు5-2-9లు కాక సంవత్సరమున జమ రు 2740-10-2. ఖర్చులు రు 2660-8-9. వీనిలో రు1436-2-2 భూముల తాకట్టు మీ దను ఇండియన్ బ్యాంకులో వడ్డీ కిచ్చిరి. ఇదిగాక సంయుక్త కార్యదర్శియొద్ద డిపెంబరు 31న తేదీన రు85-4-2 లొక్కము నిలువ యుండెను. జమ పద్దులలో రు437లు మొదలుచందా లలనను, రు 298లు అప్పుఖర్చులకిందను, రు 1285లు రామ చంద్రపురమున జరిగిన 10వ గోదావరి మండలసభ సన్మానసంఘమువారి విరాళముగను, నాల్గవ ఆంధ్ర కాన్ఫరెన్సు కమిటీ వారివద్ద బదులు తెచ్చినవి రు 100లును వివేకానంద రాత్రిపాఠ శాల కార్యదర్శులు మన పరమున నిచ్చిన రు 418 లును చేరి యున్నవి. ఖర్చు పద్దులలో రు 353 లు సిబ్బందిల కొరకును, రు 450 లు అచ్చు ఖర్చులకును, రు 90 లు మ్యూనిసిపల పన్నులకును, రు 1436 లు వడ్డీల కిచ్చుటకును వినియోగపడె ను. మన మేనేజింగు కమిటీ మొదలుగనుండిన శ్రీరాజా కాక ర్లపూడి రామచంద్రరాజు బహదరుగారి సే ప్రెసిడెంటుగ గల 10-వ గోదావరి మండల సభా సంఘమువారు తమ ఖర్చులు పోగ, మిగిలిన సొమ్ములోనుండి రు 1285 లను మన కు విరాళ మిచ్చుటలన నా సంఘమువారు మన కృతజ్ఞతకు బాతులు. ఆ కమిటీవారు చేసినయేర్పాటుచొప్పున దానిలో రు 1000 లు జిల్లా సంఘమునకు మూలధనముగ నుంచి దాని మీద వచ్చెడు వడ్డీని మాత్రమే మనము వినియోగించవలెను. మిగతాద్రవ్యముతో మనసంఘముయొక్క ఉద్దేశములను నెర వేర్చుటకు ఒక సంచార కార్యదర్శిని నియమింప గలిగితిమి. సంఘపు సభ్యులు చాలలి రామసోపయాజులు దుగ్గిరాల నేంకట స్వామ్యప్రకాశ రావుగార్లు స్వతంత్రముగ రెండు ఉచిత ప్రాథమిక రాత్రిపాఠశాలలను కొన్ని యేండ్లనుండి నడుపుచుండిరి. అం చొకటి పంచములకును రెండవది హుద్రుల కును, నై యున్నది. ఆ రెండు పాఠశాలల పెద్దనమును రు418 ల మూలధనముతో వారు మన కిచ్చుటకు సంగీకరించి నందున వానిని వైకొని, సాంఘికవిద్యవిషయకమైన కొంత కార్యాచరణమును కూడ మనము మాపుటకు వీలపడెను. భూమితాకట్టుపైన రు 1000 లను బడ లిచ్చుటకు వశతులు కుదురుటలో కొంత యాలస్య మైనందున సంవత్సరాంతము వరకు సొమ్ము నూటికి రు 6 లు వడ్డీకి నాళం రామలింగయ్య గారివద్ద నుంచబడెను. ఆ వ్యవహార మీదరిమిలను ఫయిసల్ల భూమితాకట్టుమీద యిప్పు డా సొమ్ము రు 9 లు వడ్డీకియ్య బడినది.

మేనేజింగు కమిటీవారి 6 సభలును, జనరలు కమిటీ వారి 2 సభలును జరిగెను. టవునుహాలు వ్యవహారముల వాలో చించుటకు జనరలుకమిటీసభ యొకటి జిల్లా కార్యదర్శియో కలిపి రామచంద్రపురమున జరిగినది.

టవునుహాలు తిగాదా లనబడు నవి పంచాయతీ ద్వారా సంఘమున కనుకూలముగ తగవు నిర్దుటలన తుదకు పరిష్కార మైనవి. జిల్లా సంఘము వారి కేర్పరప బడిన భాగమునందు వారు గత సంవత్సరాని జీనమున గృహ ప్రవేశము గావించి అప్పటినుండియు తమ ఆఫీసును, మీటింగు లను అంజే జరుపు చున్నారు. మధ్యవర్తిల తీర్మానమును ఖాయపరచుచు కాకి నాడ సభా కోర్టువా లొకడికి కూడ యిచ్చినారు.

గవర్న మెంటు ఉద్యోగియుల తోను యితరుల తోను కార్యదర్శులు జరిపిన ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు వాని జవాబులు ఆదాయ వ్యయముల లెక్కలు దఫదఫాలను మేనేజింగు కమి టీవారి ఎదుట నుంచి వారి చేత ధ్రువ పరపించితిమి. మేము, వ్యవసాయము, విద్య, ఆబుకారి, సాగుబడి, లోకలుఘంకు, మ్యూనిసిపలు లాగ్సును రివిన్యూ రెయిలువేరెజిస్ట్రేషను మొద

లగు వానిగూర్చి అధికారులతో ను గ్రహ ప్రత్యుత్తరములను జరి పితిమి. వానిలో ముఖ్యవిషయముల నివట వివరించుచున్నాము. హిందూ మహమ్మదీయుల ఆస్తిదఖలు విల్లు, ఆయకట్టు పట ముల ప్రకటన, జిల్లాలో నీటి ముంపుగల భూముల జాబితాల ప్రకటన, జిల్లాలో రెండవ పంటకు నీటి సప్లయ గురించి చిత్తు నాతన ప్రకటన పల్లపుభూములను పెరకలంగ మార్పుట, రిజిస్ట్రేషను ఆఫీసులో ఘోషాస్త్రీలకు ప్రత్యేకము గదులు కట్టించుట, గ్రామ రోడ్లకు డిస్ట్రీక్టు బోర్డువారు యెక్కువధన మను మంజూరు చేయుట, హిందూదాయభాగము విల్లు, కాకినాడలో పె్మలు తెట్టు పరిక్షలు జరుపుట, గోదావరి లంకలలో వస్త్రకమున కు ప యోగించు పంటలకు సమపాయముల నేర్పరచుట, తూర్పు జిల్లాలో కోళ్లు వంతెనలు తూములు మరమ్మతు, కాకినాడ తాలూకాలో మురుగు పారుదలకు సమపాయములు, డిస్ట్రీక్టు బోర్డు మెంబ గ్గును పేరుతో నెమ్మకొనుట, తాలూకా బోర్డు మెంబర్లు యెన్ని కను గూర్చి నిబంధనల సవరిం, కల్లు పారా దుకాణముల ప్థల నిర్దేశము, రామచంద్రపురము డిస్ట్రీక్టు మునసబు కోర్టును రామచంద్రపురమునదే స్థాపించుట, గ్రామాభివృద్ధి సంబంధము లగు పనులను గ్రామముల కప్పగింత చేయుచుట, భూముల నమోజు, పంచముల విద్య, వీని సంగ్రహము నప్పుడప్పుడు హిందూ ప్రతికయంచును, మూడు నెలల కొకసారి తెలుగున ఆంధ్రప్రతిక, రవిప్రతికల యందును, మొంబర్లు ఉపయో గాగము ప్రచురించు చుంటిమి. చునకోరికవైన దొరతనము వారు గోదావరిజిల్లా ఫార్మెట్టు సానుసరి రిపోర్టుయొక్క నకలు మన కిచ్చుటకు నాజ్ఞాపించిరి.

జిల్లా ఆనుభవము కలిగి పరపతి సంఘముల వ్యాప్తిని గురించి శ్రద్ధ పుచ్చుకొను చున్న ఆకళ్ళ నేంకట స్వామ్యారాయ డు గారిని కడచిన 23-వ జూలై నెల లగాయకు మన సంఘ మునకు సంచార కార్యదర్శిగ నియమించితిమి. ఆయన నెలకు 15 దినములకు తక్కువ కాకుండా కాకినాడ రామచంద్రపురం అమలాపురం తాలూకాలలో సంచారముచేసి జిల్లా సంఘా ద్దేశములను వ్యవసాయమునకు పరపతి సంఘములని లాభము లను, గ్రామ సంఘములను స్థాపించుటయొక్క ఆవశ్యకతను బోధించిరి. నిరుటి సంవత్సరపు యొక్కర వానలవలన రయితు లకు గలిగిన అందోళనముచే ఆయన పనికి యొక్కర అడ్డము కలిగెను. ఫలాపేక్ష లేకుండా సంఘమువారు చేయుచున్న పని ఆయన నింకొక సంవత్సరముపాటు నియమించినయెడల, అంద రకును బాగుగ తెలిసి ఆహాదకర పుగును. మన స్వల్ప రాబ డితో నీయుద్యోగము కొరకు రూ 500 లు వెచ్చింపజాలము. కాని అమలాపురమున జరుగబోవు 11-వ గోదావరి మండల సభవారు తమ తాలూకా వాతైన ఈయన యుపయోగ మును గ్రహించి కొంత ధనసహాయము చేతున నియ్యకముతో ఆయన నీయుద్యోగమున నిలపవచ్చునని తలచుచున్నాము. ఆయనను పంపినదోట్ల ఆయన పని యందరకును సమ్యక్మగు చున్నది.

180 పుటల పుస్తకము ఉచితము
ఆరోగ్యమును కాశ్యోతగుభిముసాంధుట స్వాభావిక మైన కొన్ని విధులను అనుసరించుట వలననే కల్గుచున్నది. ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము ఆరోగ్యమార్గమును కలుగజేసి శరీరసౌఖ్యమును దృఢగాత్రిమును ఆయుర్వృద్ధిని ఇప్పించు ను. ఈ పుస్తకము ఇనాముగా నీయబడును. పోస్టు చార్జి యు మమే భరించిపంపెదము. వెంటనే వ్రాయుడు
219 వైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ గోవిందజీ, ఆలంకనిగ్రహ పోషధాలయం 155, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

గ్యాల్లీస్ మోటారు పాఠశాల.

మోటారుబండ్లు నడుపుటకును, వాటిని బాగుచేయ గలుగుటకును తరిపీయదు నిచ్చుటకును మోటారుబండ్లు ఎల్లు నడుచునో ఏయే భాగములు ఏయేపనులుచేయనో అని చెడి పోయినపుడు స్వల్పముగాచేయు రిపేరులను యాయంతముల నెల్ల ఆభ్యాసపూర్వకముగా ఈపాఠశాలలో, యూరోపియన్ దొరవల్ల నేర్పించబడును. ఇది రెండుమాసములలో నేర్పించి గవర్న మెంటు వారివద్దనుంచి లై సెన్సు యిప్పించిపంపబడును. అందులకు ఫీజు 60 రూపాయలు కట్టవలయును.

రిగి హాలులు మార్చి నెల 1 వ తేదీ నుండి ప్రారంభి చుగును. క్లాసులో చేరదలచినవిద్యార్థులు ఈ నెల 28 వ తేదీన గాని అంతకు ముందుగ గాని దరఖాస్తులు చేసికోవలయును పాఠశాల విద్యార్థులు కోరినదో నివసించుటకు తావొసంగ బడును. ఈక్రింద సుదాహరించువారికి వ్రాసికొనుడు.
(41) గ్యాల్లీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

Galley & Co., 149, Broadway, Madras.
Telegraphic Address:- "GALY" Madras.

అమృత నివారిణి. 124

ప్రాఫెసర్ జేమ్సుగారి
ఎలెక్ట్రో టానిక్ పెరల్లు

పనియందెంతమాత్ర మిచ్చలేకుండుట, నిస్సత్తున బలహీను, ఆయాసము శుక్లస్వప్నము పోగొట్టును. విద్యార్థులకు, ఉపాధ్యాయులకు, గృహస్థులకు కర్తవ్యలకు, మనోవాన్యసులకు మొదలగు వారికి ప్రశస్తమైనందు; బలమును గలిగించును. అనేక వేలచుంగి ఇంచునలన బాగుపడెనవారు. నీవుకూడ నేటిదినమే ఒక బుడ్డిని కొని దానిమోస్తరు ఒకమారు పరీక్షింపుము.

25 మాత్రల బుడ్డి 1-కి రూ. 1-4-0
40 " " " 2-0-0

కనీసము ! రవీనము !!

పరిచు శ్రద్ధ వ్యముల రాజు

అట్టో దిల్ బహార్

మనోరమ్యముగాను కొంతకాల ముండునట్టి ఆత్మవ్య వాసనయును కలదు. ఆలోచనలో సారాయి మొదలగువాటి యొక్క సంబంధము బాత్తుగాలేను. చేతిగుడ్డలో గాని చొక్కాయ వైనగాని 2-3 చుక్కలు విడిచినంతట ఒక నందన వనము మధ్యలోనుంటే యంత సుఖమయిన వాసనను అనుభవించ వచ్చునో అంత అనుభవించురు. ఇతర వాసనలు యే వేని యుండినా యీ ఆటోదిల్ బహార్ యొక్కవాసన ప్రాధాన్యముగా నిలుచును. ఈదినమే ఒకబుడ్డికి వ్రాసి పంపుడు.

వెల 1/2 (ద్రాము బుడ్డి 1-కి రూ. 0-8-0 } వి. సి. చార్జి
,, 1 (ద్రాము బుడ్డి 1-కి ,, 0-12-0 } రూ. 0-4-0
,, 1/2 అవున్సుబుడ్డి 1-కి ,, 2-0-0 } ప్రత్యేకము.

సోలు ఏజెంట్లు:-
ఆంగ్లో యుడియన్ డ్రగ్ అండు కెమికల్ కంపెని.
నెం 155, జుహూపసిగు నీధి, బొంబాయి.

AMRUTANJAN.
BEST INDIAN PAIN BALM.

నకలు మందులను చూచి మోసపోకుడు !
పంచభాషగల చీటిని చూచి కొనుడు ! !

అమృతాంజనము
తలనొప్పుల మాచ్చును
నాయువుపోట్ల బావును
పడిశమును పోగొట్టును
తేలుకాయును తీసివేయును
బాధలను పోగొట్టుటకు
పరమహంస క్రియ

సువాసకగలిగి యుండును సత్తియింటనుండదగినది.
అమృతాంజనంజీపో, బొంబాయి, అండ్ మద్రాసు.

మోసపోకుడు

తుప్పుపట్టినయిండ్లను చేయురంగులను తక్కువధరలకు కొని మోసపోకుడు. అట్లు తుప్పుపట్టకుండా చేయునది యొక్కటియే.

వెయిలెన్ డవ్ అండు కంపెనీవారి "బిటు మాస్టిక్ సోల్యూషన్."

Wailes Dove & Company's "Bitumastic Solution."

దీనిని వంటెనలకు కప్పులకును నువయోగించుటకు ప్రపంచమందంతట చాల మంచిది. దీనిని సాధారణముగా రైలువే. కంపెనీలును మ్యునిసిపల్ కార్పొరేషన్లును వర్క్సువారు బొగ్గుగనులవారు లోహగనులవారు ప్రపంచమందంతట ఎక్కడ చూచినను వాడుచుందురు. రాలిపోవుటగాని పగిలిపోవుటగాని యుండదు.

వెల రూ. 56-0-0

సోల్ ఏంజిల్లు:—ది సోల్ ఇండియా ఇండస్ట్రీయల్సు, లిమిటెడ్.

ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ అండు ఇంజనీరింగు వర్క్సు.

తపాలపెట్టె నెం. 553 రు,

389

మదరాసు

(వై కామ్పాజిషన్ గోరునప్పుడు ఈ ప్రతిక పేరుకూడ నుదాహరింప గోరుచున్నాము.)

పోయిలేట్

ఎండకు అగ్నికి గాలికి చెడకుండునట్లు ఆపైస్తానుతోను నిమెంటుతోను బాగా నొక్కి చేయబడిన యింటికప్పు.

తుత్తునాగము పూత పూయబడిన ఇనుప రేకు కన్నను దేశీయ కప్పుపెంకుల కన్నను చాలకాల ముందునది. ప్రత్యేకముగా హిందూవుల యిండ్లకొరకు, హిందూదేశము నిమిత్తమై తయారు చేయబడిన కప్పు.

దక్షిణహిందూస్థానమునకు సోలు ఏజెంట్లు:—

ది సోల్ ఇండియన్ ఎక్స్ పోర్ట్ కంపెనీ, లిమిటెడ్

తపాలపెట్టె నెం. 37 రు, మద్రాసు.

ఉత్తరప్రక్కాదులనుండియును కాకినాడనుండియును విషయములను తెలియగోరువారు ఈ క్రిందివారికి వ్రాయవలయును:—

ఎన్. హోషాంగు బ్రదర్స్, మిషన్ బిల్డింగ్స్

వి కా బి స ట్టి ణ ము.

సవినయినది.

ఓటోపర్ స్టాక్

496

ఇది నూతనమైన గొప్పవాసనగలది. స్పిరిట్ సుబంధము లేనిది. శ్రేష్ఠమయిన పుష్పము యొక్క సత్తువతో చేయబడినది. ఒక బొట్టు వస్త్రముమీద తగిలిన వాసన వదలక యుండును. ఇతర వాసనల వలెగాదు. మనోహరమును కలిగించు నది. ఒకతూరి తెప్పించి చూచిన నిజ మును నెరుగ గలరు.

1/2 డ్రామ్ బుడ్డి 2-0-0
1 డ్రామ్ ,, 0-12-0
1/2 డ్రామ్ ,, 0-8-0

మాయొక్క డిల్ పనులు హేరాయిట్ యొక్క శ్రీ శ్రీశ్రీమును తెలియగోరువారు మా సాంపిల్స్ కు వ్రాయుడు. ధర బుడ్డి 1-కి రూ. 1.00 సాంపిల్ 0.0-6 ఉత్తరములు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలయును. ది పర్ స్టాక్ పెర్ఫ్యూమరీ కో, నెం 1, వైఫోని, బొంబాయి నెంబరు. 3

"ఆనంద" గ్రంథమాల, తృతీయకుసుముము.

శ్రీమదాంధ్ర మహాభారతము

వ చ న ము

(235)

పటములు చేర్చింపబడి యున్నవి.

కాశ్యోతపుచందాదారులకు తపాలాఖర్చులు సహా వెల.

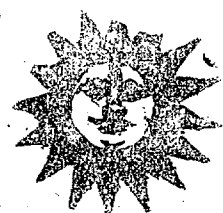
1వ వాల్యం	ఆదిపర్వము	1-4-0
2వ వాల్యం	"	1-4-0
3వ వాల్యం	" సంపూర్ణం	1-8-0
4వ వాల్యం	సభాపర్వము	1-8-0
21 "	శాంతిపర్వము ప్రథమ భా॥	1-4-0
22 "	" ద్వితీయ భా॥	1-6-0
23 "	" తృతీయ భా॥	1-4-0

ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అన్ డు కో,

ఆనందా ముద్రాలయము, లోక్ స్వయర్, మద్రాసు.

కుంకుమపువ్వు

వృక్ష

వృక్ష

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్దదొరకును. కొనువారు సూర్యమార్కును గమనింపుడు. కరస్పాక్ డెన్సు మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎన్. నారాయణ అండు కంపెనీ.

(53)

21. హమ్మంపేటి, బొంబాయి.

పోర్టు ట్యూరింగు మోటారు బండి.

(572)

5 గురు కూర్చుండుటకు తగినబండి. రు. 3300

హార్డువర్క్స్, ముందు ఎలక్ట్రిక్ లైట్లు, గ్లియోజిక్ కొమ్ము, గాలి తేర, స్టీల్ చక్రము, ట్రైరును ఇతర పనిముట్లు అన్నియు గలవు.

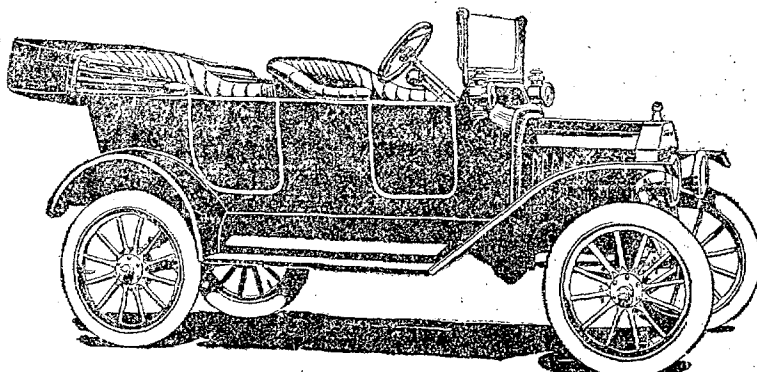
పోర్టుకారున కొనడ; ఏలనన, ఎవరికై నను ఎచ్చట నున్నను, స్థితియందున్నను చక్కగ పనిచేయును. ప్రశస్తములగు సామానులతో మోటారు కారుల తయారు చేయుటలో ప్రేరేపించిన పరివాంక్షచే తయారుచేయబడినది. అది మిక్కిలి దిట్టమయినది. తేలిక అగుట దానివలన క్యాయములు తక్కువలో తక్కువయగును.

అయ్యది మిక్కిలి ప్రశస్తములయిన సామానులతో చేయబడినది. వెనాడియం ఉక్కు ఉష్ణమును-చిత్తు, ఫోర్టమోగము, మిగుల

ప్రపంచమందంతటను పనిచేయుచు స్వంతదారులకు సంతోషముగలిగించు మోటారుకారు ఇదియే. ఏదేమున ప్రయాణము చేసినను చేయుదురుగాక పోర్టును కొనుడు. ఇప్పుడే కొనుడు. స్టీల్ చక్రము ట్రైరుతో సహా. రు. 3300 - వెదగ్గియరు మోటారు కారులతో ఇప్పుడే వచ్చినది. మీకు వలయుకారులకు ఇప్పుడే అర్థరు వ్రాయించుడు. తక్కువ ఆకాభంగము కలుగగలదు. వ్రాయనప్పుడు ఈ ప్రతిక పేరు నుదాహరించుడు.

Oakes & Co., Ltd, Madras.

ఓక్స్ అండు కంపెనీ లిమిటెడ్, మదరాసు.

దిట్టమయినది. అయినను బజారునందు దొరుకగల ఉక్కులో మిక్కిలి తేలికయిన ఉక్కు కావున అధిక వ్యయమయినది.

ప్రపంచములో వాడుకలోనున్న మోటారుకారులలో పోర్టుకారులు సగమున్నవి. ప్రపంచములోని మహాజనులు యాబండిని ఉపయోగించి చూచి ప్రశస్తయినదని రుజువు చేసిరి. ఇతర మోటారుకారులవలె గాక దీని వై వ్యయపరచబడ్డ భనమునందలి ప్రతిరూపాయికిని తగిన మోటారుపనిని చేయించుకొననగును.